

צמוס קוין

מדוע בכה הים

ציורים

יפה שלק



יהושע אורנשטין, הוצאת ספרים "יבנה" בע"מ

©

כל הזכויות שמורות

Copyright by Y. Orenstein,
"Yavneh" Publishing House Ltd.
4, Mazeh Street, Tel-Aviv

נדפס בישראל, תשל"ב

Printed in Israel 1972

ה ת כ ן

9	ספורה של הרים
16	השלולית והשמש
23	מדוע בכה הים?
31	צננה קטנה בשלולית
38	הילדה והרמון
44	קרן אור קטנה
50	נרקיסים
58	קשת בצנן
69	הבאנו את האביב
75	מדורת ליג בעמר
81	המקשאה
90	מצפה בשני פסי זפת
99	בית של חול
103	המדרגות העתיקות
114	סתול שחור וסתול לבן
121	גורי מספס את אמו
128	מצפה בצפור
134	חבר קטן
140	נצחוננו של גפי
149	חבר חדש
156	שני בתים
164	השצר נפתח לרנסה
171	ליל הפרידה

לרנתי

ספורה של הרום

א

היתה שעת-ערבים. במערב שקעה השמש וקרניה האחרונות כסו בסמך את העננים. רוח קלה טילה בין צמרות העצים ולטפה את פני האנשים. אילן עמד בשער חצרו הפונה לרחוב והביט באנשים הנחפזים לדרךם.

ולפתע התגברה הרום והחלה מטלטלת בחזקה את צמרות העצים. היא פלשה ביעף לרחוב, שורקת והומה, תלשה עלים יבשים, העיפה נירות וסחררה הכל במערבלת. אילן נאחז בשער ועיניו עקבו אחרי האנשים הנמלטים מפני הרום, וככל שהוסיף והביט, נבצר ממנו להתאפק מלצחוק למראה עיניו. הרום מהתלת באנשים. רגע מתנפלת עליהם בשצף, פורעת בגדיהם ומעיפה את כובעיהם, ומשנהו – משתתקת פתאם. היו האנשים אצים לתפוס את כובעיהם, אך כשקרבו אליהם, געורה הרום שנית, חטפה את הכובעים והטילה אותם הרחק-הרחק.

אחד האנשים. שחלף במרוצה על פני אילן נעצר.

– מדוע אתה צוחק? – רטן האיש.

אילן נבוך: – זה... – מלמל – זה מצחיק...

– מצחיק? – חזר האיש על דבריו – מה מצחיק כאן?
הכובע שלי מתגלגל ברחוב במקום להיות חבוש לראשי ואני רץ

אחריו ואיני יכול להשיגו! אתה טועה, ילד. זה עצוב מאוד.
והאיש הוסיף לרוץ בעקבות כובעו המתגלגל.

— על מה ולמה הוא רוגז — תמה אילן — לא יקרה לו
אסון אם ירוץ קצת. ובכלל, הרי הרוח אינה עושה זאת
ברצינות, היא סתם משתעשעת. מה יש, אסור פעם לצחוק? אלו
היה לו כובע, היה מסירו במוֹ-יָדיו ומשליכו ארצה, כדי שהרוח
תשחק בו וכדי שהוא יוכל לרדוף אחריו...

ובינתיים ירדה החשכה ועטפה את העיר בכנפיה. מבין
קרצי העננים הבליחו כוכבים עצובים. אילן חזר לביתו.

ובבית ישבה אמא, כשהיא סורגת, ואבא הסב בפרסה
שקוע בקריאת העתון. בבית שררה חמימות נעימה ואלו בחוץ
סערה הרוח. מדי פעם היו מפסיקים את עסוקיהם, זוקפים
אזניהם ומקשיבים.

— הרוח הזאת! — מלמל אבא בכעס.

ואמא החרטה-החזיקה אחריו במגוד-ראש.

והרוח, דומה ששמעה את הדברים, כי באותו רגע ממש
חבטה בלח בתריסי-הבית.

— רוח אימה! — נאנח אבא — משתוללת כפראית!

— לא נכון — אמר אילן — אין היא משתוללת כלל.

— אז מה היא עושה? — התערבה אמא בשיחה — הרי היא

מכה בתריסים ועוקרת ממקומם עמודי-חשמל ועצים!

— זה לא בדיוק כך — מלמל אילן — היא רק משתעשעת.

אבא ואמא פרצו בצחוק.

— משתעשעת? עוד שעשוע כזה ואבדנו!

אילן הביט בפניהם של אבא ואמא.

— ובכל זאת אין הרוח רעה — אמר.

על משכבו הקשיב אילן לקול הרוח הסוערת בחוץ. מדי פעם הייתה משתררת דממה עמקה. הרעש נדם ומתוך הדומיה בקע ועלה קול שריקה עננה ורכה כנגינת כנור. והנה, בעוד אילן מאזין לקול הנפלא, והוא נפעם פלו, התגברה הרוח והרעישוה שוב עולמות.

אילן הקשיב. – הרוח אינה רעה – לחש לעצמו – אבל... מדוע היא מכה בעצים ועוקרת אותם ממקומם? אלו יכלתי לראותה פנים-אל-פנים הייתי שואל אותה!

עיניו נעצמו לאטן. הוא נרדם. בחלומו שמע קול קורא בשמו. התהפך על משכבו, אף הקול לא הרפה ממנו: – אילן! אילן!

הביט אילן מסביב. לתוף החשכה שבחדר.

– מי קורא לי? – לחש.

– אל תפחד – אמר הקול – זו אני, הרוח.

– היכן את? – שאל אילן.

– כאן, אצל החלון.

ירד אילן מעל מטתו וקרב לחלון.

– פתח את התריס – אמרה הרוח.

לאחר רגע נצב אילן פנים-אל-פנים עם הרוח. גבוהה קומה הייתה ורחבת כתפיים, עיניה שחורות כפחם ושערה שחור כעין העורב. לשני צדי גופה שמוטות היו כנפיה הגדולות והלבנות כשלג.

– שלום לך, – לחשה הרוח – הרוצה הנך לטיל מעט?

– לטיל? – נבון אילן – והרי עכשו לילה!

הצטנקה הרוח ולטפה בהבל-פיה את שער ראשו.

— אין דבר — אמרה — לבש את מעילך, כדי שלא תצטנן,
ואני אקח אותך לטיול קצר.

כשעמד אילן מעטף במעילו, פרשה הרוח את כנפיה.
— עלה ושב! — אמרה.

אילן טפס ונאחז בכנפיה ומיד נשא מעלה-מעלה. החשכה
סגרה עליהם מכל עבר. לפת אילן בחזקה את כנפי הרוח ועצם
את עיניו. לאחר-מכן לא זכר כמה זמן עפו, אך לפתע חש
שרגליו דורכות על קרקע מוצקה. פקח את עיניו והביט. הם
עמדו בלב-לבה של חרשה עבתה.

— אינה צריך לפחד — אמרה הרוח — כאן ביתי ואתה אורחי.
— ביתך? — תמה אילן — והרי כאן אין כל בית! רק עצים
ושיחים...

— ובכל זאת כאן, בלב החרשה הזאת, הוא ביתי. אני
לעולם איני ישנה. לעתים רחוקות בלבד, כאשר אני עיפה מאוד,
הריני באה לכאן, נחה מעט ואחר יוצאת שוב לדרכי.
— אבל... היכן את נחה?

— על ענפי העצים האלה! — אמרה הרוח — גם עתה באתי
כדי להנפש. כל היום התרוצצתי בחוצות-העיר.
— ראיתי — אמר אילן — כיצד חטפת את כובעי האנשים.
הם כעסו עליך.

— אני יודעת — מלמלה הרוח — שמעתי אותם. הם כעסו
עלי, אך אין הם יודעים, כי עשיתי זאת כדי להשתעשע מעט.
כל היום כלו אני עובדת בפרך. אצה אל הים, נוטלת את העננים,
מסיעה אותם לדרכם ומפזרת אותם ברחבי הרקיע. איש אינו
מאיר לי פנים. הים כועס עלי שאני נוטלת ממנו את בגי-
טפוחיו וגם העננים זועפים, ואפילו האנשים רוגזים עלי.



„שלום לך – לחשה הרום – הרוצה הנך לסגל מעט?”

— הם אומרים שאת משתוללת — אמר אילן.
 — משתוללת! — קראה הרוח — אבל מה יאמרו אם לא ירד גשם? וכדי שירד גשם הרי צריכים להיות עננים, לא כן? ומי יביא את העננים? הרוח, כמובן! אתה ודאי סבור שהעננים מוכנים ללכת עמי כאשר אני בא לקחתם? לא ולא! הם אינם רוצים לזוז ממקומם. טוב להם ליד הים, אביהם-מולידם. יש ואני מתחננת, מפצירה בהם, אף הם מסרבים לזוז ממקומם. ואז, מה נותר לי לעשות? לקחתם בעל-כרחם! אני נושבת בהם ומטלטלת אותם ממקום. ואז נסער הים והעצים מרפינים צמרותיהם והאנשים כועסים עלי. וכאשר תמה מלאכתי, אני עיפה מאד. יש ואני פורשת לנוח בחרשה ויש שאני מטילת להנאתי בחוצות-העיר. האנשים אינם מביטים בי כלל, ואפילו הילדים אינם מוכנים להשתעשע עמי. ואם אני חוטפת כובעו של אחד האנשים ומעיפה אותו, הריהו רוטן וזועף!

הרוח נאנחה ואילן הביט בעיניה הטובות.

— ראיתיה, אילן — הוסיפה הרוח ואמרה — עומד ליד שער ביתך וצוחק להנאתה ואז אמרתי בלבי: אני ואתה, שנינו נהיה ידידים טובים!

אילן שתק, מהרהר בדברי הרוח.

— הלילה שמעתי קול מוזר — אמר — מתוך הסערה בקע וצלה קול גגינת כנור.

הרוח נתרה ממקומה בשמחה. עיניה הגדולות נתרבו ושמתייה רטטו מהתרגשות.

— שזעת? — קראה — שמעת את קולי? אכן, רק מעטים מטים אזנם לשמוע את קולי. כאשר אני טורחת להסיע את העננים אני מרעימה עליהם בקולי-קוליות. קולי נשמע אז ברמה

וְהַכֹּל שׁוֹמְעִים אוֹתוֹ. וְאוֹלָם, כְּשֶׁאֲנִי מִתְעַיֵּפֶת וּפּוֹנֶה אֶל בֵּיתִי
שֶׁבַחֲרָשָׁה, אֲנִי שָׂרָה לִי חֲרָשׁ, כְּאוֹת בִּפְשִׁי. רַק אֵלֶּה הַמִּקְשִׁיבִים
הַיֵּטֵב, שׁוֹמְעִים אֶת קוֹלִי. אוֹלָם לְדַאֲבוּנִי הַגָּדוֹל הֵם מַעֲטִים
כָּל-כֶּף!

אֵילָן הַקָּשִׁיב לְדִבְרֵי הָרוּחַ, נִרְגָּשׁ כָּלוּ. בִּקֵּשׁ לְשֹׂאוֹל אוֹתָהּ
וּלְסַפֵּר לָהּ דְּבָרִים הַרְבֵּה, אֲךָ לְשׁוֹנוֹ לֹא נִשְׁמָעָה לוֹ.
אֲמָרָה לוֹ הָרוּחַ:

— גִּבֹּר בָּךְ, שְׁעִיפֶת. וְאַתָּה חַיֵּב לָשׁוּב אֶל בֵּיתְךָ.
וְהִיא נִטְלָה אוֹתוֹ עַל כִּנְפֶיהָ וְהִמְרִיאוּהָ לְדֶרֶכָּה.
בְּאֶשׁ פִּקֵּחַ אֵילָן אֶת עֵינָיו הֵיטָה עֲדִין שְׁעַת לֵילָה. בְּחִדְרוֹ
שָׂרָה חֲשָׁכָה. בַּחוּץ סָאָנָה הָרוּחַ, אֲךָ לִפְתָּע שִׁקְטָה הַסְעָרָה
וּמִתּוֹךְ הַדִּמְמָה בָּקַע קוֹל עָנָג וּמִסְתַּלָּסֵל כְּקוֹלוֹ שֶׁל כְּנוֹר. אֵילָן
שָׁכַב בְּעֵינָיו סְקוּחוֹת וְהַקָּשִׁיב בָּלֵב נִפְעָם.

הַשְׁלִיחַ וְהַשָּׂמַשׁ

הַעֲנָנִים הָיוּ תְלוּיִים מִמַּעַל, שְׁחֹרִים וּמְאִיִּים. הַגֶּשֶׁם נָתַן
אַרְצָה לֹא הֶרֶף. הַחֲמָה הִסְתַּתְּרָה אִי-שָׁם מֵעֶבֶר לְחִשְׁרַת הַעֲנָנִים
הַשְׁחֹרִים וּלְמִטָּה רִבְצָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה, מִפְּקָרָת לְמָטָר הַזּוֹעֵף,
רִטָּבָה עַד לְשֹׁד-עֲצָמוּתֶיהָ.

וּבִלְב הָעִיר הִרְטָבָה צָצוּ שְׁלִילִיּוֹת אֶחָדוֹת. אִי-פֹה אִי-שָׁם
הִבְקִיעוּ וְעָלוּ עַל הַכְּבִישִׁים וְעַל הַמְדָּרְכוֹת וְעַל הָאֲדָמָה הַחֲשׂוּפָה.
תַּחֲלָה הָיוּ הַשְׁלִילִיּוֹת הָאֵלֶּה קִטְנוֹת וְכָל רוּחַ מְצוּיָה הִיטָה מְעִיפָה
אוֹתָן כְּמוֹ עֵלָה נִדְּף. אוּלָם, בְּגִבּוֹר הַמָּטָר, הִלְכוּ וְגִדְּלוּ, הִלְכוּ
וְהִתְעַצְמוּ.

גָּאוֹת וְשׁוֹחֲקוֹת וּמִתְנַאֲוֹת בְּכֶחֱךָ, רִבְצוּ בְּנִחַת וְהִצִּיצוּ בְּעֲנָנִים
הַכְּבִדִּים הַמְרַחֲפִים מֵעֲלֵיהֶם, וּלְאַחֶר-מִכֵּן נָתַנוּ עֵינֵיהֶן זֶה בְּזֶה.
— הַבִּטְנָה עַד מָה גְּדוֹלוֹת אָנוּ! — קָרָא הָאֶחָת בְּקוֹל
דָּם, וְהִיא הַשְׁלִילִית הַגְּדוֹלָה וְהַנִּכְבָּדָה מִכָּלֵן — רֹאִינָה, כָּמָה
רְבוֹת אָנוּ!

הַשְׁלִילִיּוֹת הִצְטַחְקוּ זֶה אֶל זֶה בְּשִׂמְחָה וּבְגִאָוָה.
— אֲכֵן, גְּדוֹלוֹת אָנוּ וְרְבוֹת! — קָרָא בְּשִׁשׁוֹן — מִי יִמֵּן
וְהַמָּטָר לֹא יִחְדַּל לְעוֹלָם!
הַשְׁלִילִית הַגְּדוֹלָה הִבִּיטָה בְּקֶהֱל הַשְׁלִילִיּוֹת הַמְקִיפּוֹת אוֹתָהּ
וְעֵינֶיהָ מִתְנוּצְצוֹת בְּגִיל.

— עם רבו! — מלמלה בחשאי — עם רב ועצום. אם לא
יחדל המטר, תתוספנה שלוליות חדשות ועד מהרה נמלא את
כל הארץ בלה!

והיא עצמה את עיניה וחזתה בדמיונה מראה נהדר: כל
השלוליות הרבות. הפזירות פה וכה, מתערבבות זו בזו, מתאחדות
זו עם זו ונהפכות לעם גדול ונורא של מים רבים, השופך את
ממשלתו על פני כל הארץ הגדולה.

ובת צחוק עגנה פשטה על פניה. השלוליות הביטו בה
בתמיהה, משתאות למראה עיניה הנשואות מעלה, ולמראה שחוקה
המפלא.

עם רדת הלילה, התגבר המטר ובכח רב הכה וירד על
פני העיר הרדומה. המים פרצו במבואותיה והתגנבו אל תוך
בתיה. וכאשר האיר הבקר, הביטה השלולית פה וכה ולבה
רחב משמחה: המון שלוליות חדשות נולדו במשך הלילה, קטנות
וגם גדולות, ואף מימיה שלה פרו ורבו מאד. זקפה השלולית
ראשה וקראה בקול גדול:

— שלום לכן, אחיותי השלוליות!

השלוליות הצטחקו לעמיתה בפניהן המאירות ועיניהן
הבהירות הביטו בהערצה אל מימיה הרבים.

— המטר לא אכזב אותנו! — אמרה השלולית — הוא פקדנו
והרבה את מימינו. שאו עיניכן וראו: רבות אנו מספור,
הולכות וממלאות את כל הארץ בלה!

והיא התנשפה בחפזה וראתה את השלוליות, פיותיהן
פעורים לרוחה ועיניהן גדולות ומקשיבות.

— אם נרצה, יסור העולם כלו לפקדתנו!
רחש-לחש עליה מתוך קהל השלוליות.

— כיצד, כיצד? — שאלו קולות רבים.
— לאט לכן, אחיותי — אמרה השלילית, ובקול מתון
הוסיפה ואמרה:

— גדולות אנו ורבות, אולם כל אחת מאתנו מתבודדת
לה בפנתה. וזה רע מאד, שלוליות יקרות. הבה נתאחד-נא כלנו
ונאחד את מימינו אלה באלה, ונהפוך לים גדול! ים גדול ואדיר
נהיה, ואיש לא יעמד בפנינו!
לרגע קט השתררה דממה ולאחר מכן פרצו השלוליות
בשאגות גיל:

— האח, האח! ים גדול נהיה, ים גדול!
שמע המטר את שיחתן והמטיר עליהן מים רבים עוד
ועוד. ובעוד קלוחיו נמכים ללא הפוגות, פרצו השלוליות זו
לקראת זו, דבקו אשה ברעותה ובאו אל השלולית הגדולה,
שפרשה לקראתן את זרועותיה הרחבות. ככה באו אליה כל
השלוליות ולא נודע כי באו אל קרבה.
— ים גדול, ים גדול! — מלמלה שכורת נצחון, הביטה
בעננים ולאחר מכן בעיר המקיפה אותה מעברים, רועדת בגשם
— מאומה לא יעמד בדרךפי!

והיא עצמה עיניה ושקעה בתרדמה כבדה.
כאשר פקחה עיניה, נדהמה מאד: בפאת גבולה צצה לה
בשעת שנתה של לית קטנה, מתגאה במימיה חבהירים.
"כיצד הרהיבה-עז כנגדי להותר לבדה?!" — הרהרה בכעס —
מדוע לא צרפה את מימיה ולא באה אלי? אין זאת, כי לא
שמעה את דברי, חדשה היא!"
— מי את? — שאלה השלולית הגדולה, משמדת להבליע
חרונה.

— שלולית.
 — חֲדָשָׁה ? — הקִשְׁתָּה.
 — לא !
 — וְשִׁמְעַת אֶת דְּבָרִי ?
 — שִׁמְעֵתִי...
 — וּמְדוּעַ לֹא הִצְטַרַּפְתָּ אֵלַי? מְדוּעַ נִשְׁאַרְתָּ בּוֹדְדָה ?
 — כָּכָה אֶהְבֵּתִי — אָמְרָה הַשְּׁלִילִית הַקִּטְנָה בְּנַחַת.
 מִרְאֵה-פְּנֵיהָ הַשְּׁלִים שֶׁל הַשְּׁלִילִית הַקִּטְנָה הַגְּדִיל אֶת חֲרוֹנָה
 שֶׁל הַשְּׁלִילִית הַגְּדוֹלָה. אָבֵל גַּם הַפֶּעַם כִּבְשָׁה אֶת רוּחָהּ, פָּנְתָה
 אֶל הַשְּׁלִילִית הַקִּטְנָה וְאָמְרָה לָהּ בְּנֶעֱם לְשׁוֹן:
 — הַבִּיטִי וְרֹאִי, שְׁלִילִית קִטְנָה: יָם גְּדוֹל אֲנִי, כְּלוֹמַר כְּלָנוּ.
 וְלָמָּה זֶה תִּשְׁכַּנִּי לָךְ לְבֹדֶךָ? הֵן כָּל-כֹּף קִטְנָה וְחִלְשָׁה אֶת !
 — אֵינֶנִּי רוֹצֶה לִהְיוֹת לָיִם גְּדוֹל ! — לְחִשָּׁה הַשְּׁלִילִית הַקִּטְנָה
 וְהַאֲמִיצָה.
 — אֵינֶךָ רוֹצֶה ?! — קִרְאָה אַחֻתָּה הַגְּדוֹלָה בְּתַמְהוֹן.
 — יָם גְּדוֹל ?! — לְגִלְגָּה הַשְּׁלִילִית הַקִּטְנָה... — מַה יֵּהָא עָלֶיהָ,
 עַל הַיָּם הַגְּדוֹל, כַּאֲשֶׁר תִּזְרַח הַסִּמָּה ?
 — הַסִּמָּה ? — הַתַּפְּאֶרֶה הַשְּׁלִילִית הַגְּדוֹלָה — חָה, חָה, חָה —
 גַּם הֵיא לֹא תַעֲמִד בְּפָנֶינוּ !
 הַשְּׁלִילִית הַקִּטְנָה שִׁתְקָה וְרַק עֵינֶיהָ צִחְקוּ.
 — גִּאֻתְנִית קִטְנָה שְׁכֻמוֹתָ ! — רִטְנָה הַשְּׁלִילִית הַגְּדוֹלָה —
 הִנֵּה אָקִים עֲלֶיךָ וְאִרְאֶה לָךְ אֶת נַחַת זְרוּעֵי !
 וְעַם רִדָּת הָעָרִב בִּקְשָׁה לְהַעֲרִים עַל שְׁכֻנָּתָה הַחֲצוּפָה.
 כַּאֲשֶׁר יִרְדֶּה הַחֲשֵׁכָה. הַתְּגַנְבָה אֵלֶיהָ בְּחִשָּׁאִי וְשִׁלְחָה בָּהּ אֶת
 גְּלִיָּהּ. בְּכָל כַּחַם הַתַּאֲמָצוּ הַגְּלִים לִפְרוֹץ לָהֶם דֶּרֶךְ וְלִכְבוֹשׁ אֶת
 מִימֶיהָ שֶׁל הַשְּׁלִילִית הַקִּטְנָה. הַשְּׁלִילִית הַגְּדוֹלָה נִשְׁפָּה בְּקוֹלִי-

קולות והעלתה גלי-גלים, אולם הדבר לא עלה בידה. רוטטת
מפצע נסיגה אחור ובאזניה הדהד צחוקה העליו של השלולית
הקטנה.

בבקרו של יום המחרת געורה העיר, רחוצה ומבהיקה.
השלולית הגדולה פקחה עיניה, התמתחה בעצלתים ופקחה פהוק
רחב. הציצה בבתים הגבוהים ולאחר מכן במימיה הרבים.
העננים עדין מלאו את השמים, אולם לפתע, כבארח פלא,
הפציעו מפעל לחשבת העבים הכבדה קרני אור חלושות. מגששות
ומחפשות געו לאטן על פני הרקיע השחור.

— מה זאת?! — שאלה השלולית הגדולה ובגופה חלפה
רעדה מוזרה.

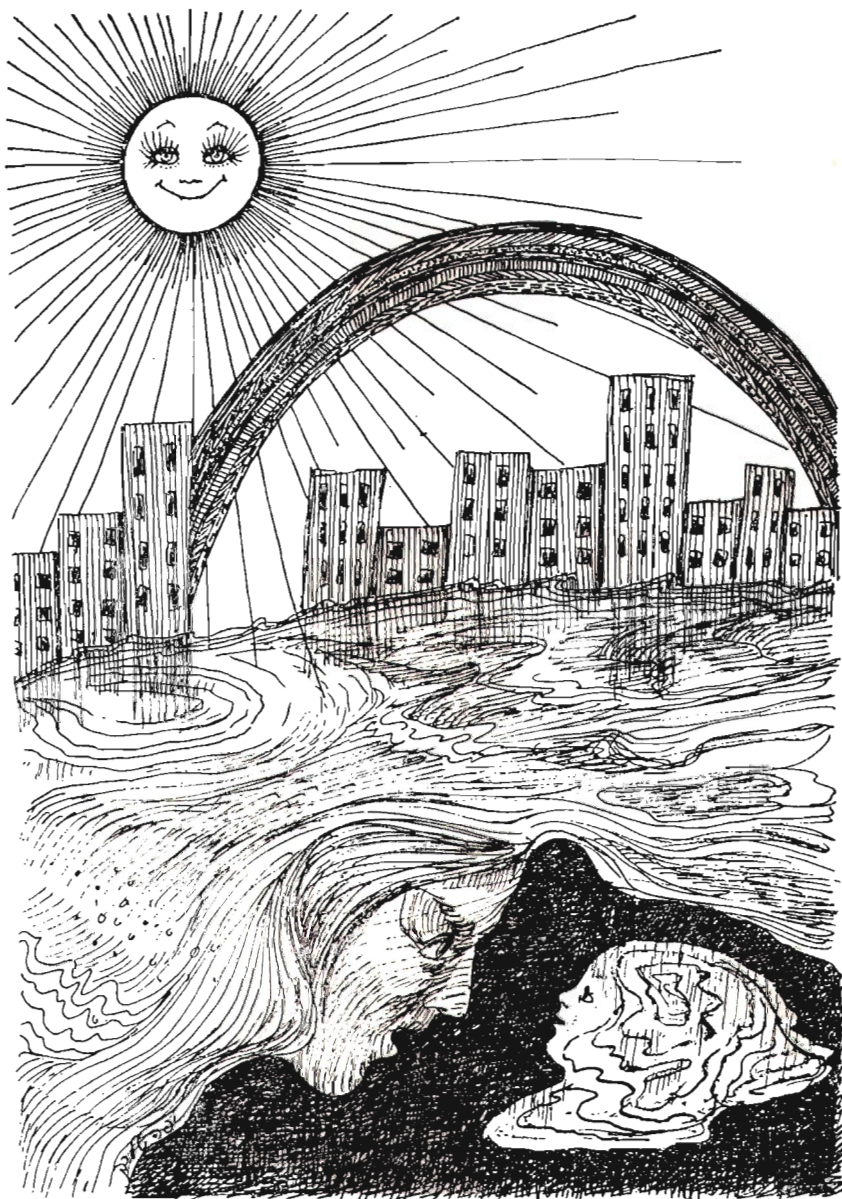
האור פשט והלה וכעבור שעה קלה לבש מראה נהדר,
המון צבעים נשתזרו בו וקשת גדולה וססגונית נמתחה מהרקיע
עד אפקי ארץ.

— החמה, החמה! — לחשה השלולית הגדולה בקול
נפחד, בעוד עיניה מבקשות אחר ידידיה העננים שישיעו
לגרש את החמה. אולם, גם העננים במרומים נאבקו אותה
שעה על נפשם.

ואלו בלבה של השלולית הקטנה שחקו קרני האור את
משחקן וצירו בה את תמונתן המקסימה.

לפתע חשה השלולית הגדולה המון רגלים חמות מדשדשות
בזוכה. הביטה וראתה את קרני האור מסתערות עליה
ומתפלשות במימיה. כל גופה רטט מפצע ופחד. שנסה השלולית
את מתניה ותאמר להכות את קרני האור, אולם הללו התחמקו
ממנה בצהלות צחוק.

עיפה ויגעה נשאה עיניה למרומים ולחרדתה הרבה ראתה,



— גם את! גם את! — קראו ברשעות — אף אומך היא ממיתה

כִּי רָעִיָה הָעֲנָנִים נִמּוּגִים וְהוֹלְכִים, נָסִים עַל נַפְשָׁם כָּל עוֹד
רוּחַם בָּם.

— יָם גָּדוֹל, בְּקִשְׁתִּי לִהְיוֹת... יָם גָּדוֹל! — מִלְמָלָה בְּכָאָב.
וְהִיא עֲצָמָה אֶת עֵינֶיהָ הַמְסַנְנֹרוֹת וְתוֹךְ כַּף חֲשָׁה אֶת קִרְנֶיהָ
הָאֲרָכוֹת שֶׁל הַחֲמָה, הַמְלַחֲכוֹת אֶת מִימֶיהָ הָרְבִים. בְּשֹׁאֲרִית
כַּחוֹתֶיהָ הַתִּנְעָרָה וּבִקְשָׁה עַל נַפְשָׁהּ, פֶּרֶפְרָה וְהַתְּלַבָּטָה וְנֶאֱבָקָה
בְּכָל עוֹ, אוֹלָם לִשְׂוֹא: מִימֶיהָ הִלְכוּ וַחֲסֵרוּ.

לְאַחֲרוֹנָה פָּקְחָה עֵינֶיהָ, דְּוִיָּה וּמָכָה, וְרָאֲתָה וְהִנֵּה גַם
שְׂכֻנָתָה הַקִּטְנָה מְצֻטְמָקֶת וְהוֹלֶכֶת.

— גַּם אַתָּה! גַּם אַתָּה! — קִרְאַה בְּרִשְׁעוֹת — אַף אוֹתָךְ הִיא
מִמִּיתָה!

— אֲנִי מַעוֹלָם לֹא בְּקִשְׁתִּי לִהְיוֹת יָם גָּדוֹל — הִשִּׁיבָה
הַשְּׁלוּלִית הַקִּטְנָה בְּקוֹל חֲלוּשׁ — וְלֹא נִשְׁאֲתִי אֶת נַפְשִׁי לִכְבוֹשׁ
אֶרֶץ רַבָּה.

וּבְאַמְרָהּ כֵּן, גָּזְלוּ מִמֶּנָּה קִרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ אֶת טַפַּת הַלְחָלוּחִית
הָאַחֲרוֹנָה וְהִיא גְּוָעָה. כְּעֶבֶר שְׁעוֹת אֶחָדוֹת הַתִּיבָשָׁה גַּם הַשְּׁלוּלִית
הַגָּדוֹלָה. וּבִמְקוֹם שְׁנֵי מְקוֹי הַמַּיִם, הִבְהִיקוּ עֲתָה בְּתוֹךְ הָעִיר
שְׁנֵי מְקוֹיִם שֶׁל אוֹר וְשֶׁמֶשׁ, אֶחָד גָּדוֹל וְהַשְּׁנִי קָטָן.

מדוע בָּכָה הֵימָּה?

בין כל חפציו של אילן מונחת לה מחזות של צדפים. בימות הקיץ אסף על שפת הים צדפים וקונכיות לרב ואחר-כך צרפם אחד לאחד למחזות. עתה, בימות החורף, כאשר אינו יכול עוד ללכת אל חוף הים, נוהג הוא מדי פעם לטול לידו את המחזות ולשחק בהם. וכאשר הוא מקרב את הצדפים אל אוזניו, עולה באזניו הקמית גלי הים, ובעיני רוחו הוא חוזה חוף ים עליז ושטוף שמש, והמון געגועים מציפים את לבו.

החוף שטוף השמש היה בלבו, ואלו בחוף ירד גשם זלעפות, השמים היו קודרים וכבדים וברחובות נתהוו שלוליות מים רבים. אילן היה צופה מתלון סדרו אל הרחוב העזוב ומביט בעינים עצובות בגשם הקולח לאטו.

באותו ערב עלה על משכבו בשעה מקדמת, אבל לא יכול היה להרדם. שעה ארכה הסתובב במטתו מצד אל צד עד אשר כבדו שמורותיו, עיניו נעצמו והוא שקע בתרדמה עמקה.

כאשר עלה באזניו קול הסערה, כבר הייתה שעת לילה מאחרת. הוא פקח את עיניו והקשיב שעה ארכה לסערה, תמה ונפעם. בחוץ השתוללה הרוח, צמרות העצים נאקו ונגנחו, כמבקשות על נפשן. לפתע נשמע מתוך הסערה קול אדיר וחזק, שהיה שונה מכל שאר קולות הסופה.

— מהו הקול הזה? — מלמל חרישות — מי הוא הצועק בקול שפנה?!

הקול המשנה הזה חזר ונשנה. אילן הקשיב לו בדריכות רבה. הקול הזה הזכיר לו משהו. הוא הזכיר לו... הזכיר לו... ולפתע קפץ ממטתו, גשש בחשכה ומצא את מחרזת הצדפים וקרבה אל אוזניו. רגע הקשיב לקול העולה מתוכם, ואחר-כך האזין לקול הנשא מתוך הסערה המשתוללת בחוץ.

— הים! — קרא בקול נפעם — זה הים שצועק פכה בקול גדול. כאלו מילל.

הוא חזר אל מטתו, המחרזת בידו. שעה ארוכה שכב והקשיב. קולו של הים הנשא ממרחקים נחלש והלך. הדיו נדמו, ועתה דומה היה לאילן, כי אוזניו שומעות קול בכי.

— הים בוכה! — מלמל אילן על משכבו — הים בוכה! כן, הים הגדול, האדיר, רב הכח והנחשולים — התנפח כמו תינוק!

— מעולם לא שמעתי את הים בוכה — מלמל אילן — מדוע זה יבכה?

הרוח הסוערת שקטה מועפה, כאלו בקשה אף היא להקשיב לבכיו של הים. מתוך השקט שקם לרגעים נשמע בכיו של הים, מהמה ומתנפח באלף צליל.

למחרת היתה שבת. השמים צדין מכסים היו עננים, אולם כבר בקעו מתוכם קרני שמש ראשונות. אילן השכים לקום ולאחר שאכל, שם פצמיו אל הים.

הרוח הקרה טפחה בפניו והניפה את פנפי מעילו, כאלו בקשה להשיבו מדרכו, אולם אילן לא נבהל ולא שב אחור. סמוך

לחוף נתעצמה הרוח ושריקותיה החרישו את אֶזְנוֹ. סיעת עֲנָנִים שְׁחוּרָה טִפְסָה בְּמְרוֹמֵי הָרָקִיעַ וְהוּא הִבִּיט בָּהּ, תָּמָה וְנִפְחָד. החול על שֹׁפֶת הַיָּם, אֲשֶׁר בִּימֹת הַקִּיץ הָיָה לְבָן וְנָעִים לְמַגֵּעַ, הָיָה עֲתָה רָטֹב כָּלוּ וְאָפֵר. הַיָּם הִפְרוּשׁ לִפְנֵי גֶעֶשׂ בְּמִשְׁבָּדָיו הָאֲדִירִים. מִיָּמֹו הָיוּ עֲתָה יָרָקִים מְאֹד וְאֵילָן תָּמָה לְדַעַת לֹאֵן נִעְלַם צִבְעָם הַכָּחַל מִימֹת הַקִּיץ. הוּא נִשְׁתּוֹפֵף עַל הַחֹל וּבִקֵּשׁ לְהַחֲלִיק עָלָיו בְּכַף יָדוֹ. אָךְ יָדוֹ נִרְתָּעָה כְּאִלוֹ נִכְוָתָה בְּאֵשׁ: הַחֹל הָיָה רָטֹב וְקָר כַּל-כָּף.

שׁוֹב וְשׁוֹב הִבִּיט לְכָל עֵבֶר, מִשְׁתּוֹמֵם לְמַרְאֵה הָרִיקָנוֹת הַמוֹזָרָה. רָגַע עֲצָם אֶת עֵינָיו וְרָאָה בְּדַמְיוֹנוֹ אֶת חוֹף הַיָּם בִּימֹת הַקִּיץ: הַמּוֹן אֲנָשִׁים מִשְׁתַּכְּשָׁכִים לְהִנָּאֵתָם בַּמַּיִם הַכְּחָלִים, הַיִּלָּדִים מִשְׁתּוֹכְכִים עַל הַחֹל הַלָּבָן וְהַחֵם. בּוֹגִים וְהוֹרְסִים מְגִדָּלִים וְצוֹחֲקִים לִשְׁמֵשׁ הַמַּחֲמֶמֶת אֶת גּוֹפָם בְּקִרְנֵיהֶם הַטּוֹבוֹת.

אָבֵל עֲתָה – כֵּן, הוּא שָׁב וּפָקַח אֶת עֵינָיו – עֲתָה סָעַר הַיָּם וְהִשְׁתּוֹלֵל כְּמוֹ חֵיהַ רָעָה. גָּלְיוֹ הִרְעִימוּ בְּקוֹל עֲנוֹת וְהִתְנַפְּלוּ אֶל הַחוֹף בַּחֲמַת זַעַם. אֵילָן נִסּוּג לְאַחֹר מְדֵי פַעַם, אוֹקֵם הַגָּלִים דִּלְקוֹ בְּעִקְבוֹתָיו.

כָּבֵד אָמַר לְחִזּוֹר אֶל בֵּיתוֹ, כְּאֲשֶׁר שָׁמַע. לָפֶתַע קוֹל קוֹרָא בְּשִׁמוֹ.

– אֵילָן! אֵילָן!

– הַסֵּב פָּנָיו לְאַחֹר, אָךְ לֹא רָאָה אִישׁ. הַקוֹל הוֹסִיף

וְקָרָא:

– אֵילָן! אֵילָן!

– מִי הוּא הַקוֹרָא לִי? – שָׁאַל בְּתַמִּיהָ.

– אָנִי הוּא, אָנִי הוּא, יִלְדִי! – הִשְׁיבוּ הַקוֹל.

– מִי אַתָּה? – שָׁאַל אֵילָן וְעֵינָיו חִפְּשׁוּ אֶת הַקוֹרָא.

— אָני הוא, ילְדִי. אָני, הֵיִם!

נָשָׂא אֵילֶן עֵינָיו אֶל הֵיִם. גִּלְיוֹ הַסּוּעָרִים כְּמוֹ שָׁכְבוּ מֵעַט
וּלְרַגַע דּוֹמָה הָיָה לְאֵילֶן, כָּאֱלוֹ בֵּת צָחוּק פֶּשֶׁטָה עַל פָּנָיו
הַקּוֹדָרִים וְגוֹעֲשִׁים.

— יָפָה שָׁבָאת — הוֹסִיף הֵיִם וְאָמַר.

— כָּל-כֶּף רִיק פֹּה — אָמַר אֵילֶן.

— רִיק — חֲזַר עַל דְּבָרָיו — חֲרָף עֲתָה, וְהָאֲנָשִׁים מִתְּיָרְאִים
מִמֶּנִּי וְאֵינָם בָּאִים אֵלַי. גַּם הַיְלָדִים לֹא. בֶּקֶץ בְּקִיץ הֵם בָּאִים.
בְּחֲרָף לֹא בָּא אֶף אֶחָד.

אֵילֶן הִשְׁפִּיל אֶת עֵינָיו.

— קָר פֹּה וְהַעֲנִנִים מִפְּחִידִים — אָמַר.

הֵיִם צָחַק.

— מִפְּחִידִים? לֹא, יְלָדִי, אֵינָהּ צָרִיף לְהַתִּירָא מִפְּנֵיהֶם הַזּוֹעֲפוֹת.
הֵם אוֹהֲבִים יְלָדִים קִטְנִים וְאֵינָם נוֹגְעִים בָּהֶם לְרָעָה.

— שְׁמַעְתִּי אַתְּ קוֹלָהּ בַּלַּיְלָה — אָמַר אֵילֶן — בְּכִיתִי, נִכּוֹן?
— בְּכִיתִי — הוֹדָה הֵיִם — כָּל לַיְלָה אָנִי בּוֹכָה, אוּלָם אִישׁ
אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ אֶת הַבְּכִי שְׁלִי.

— מַדּוּעַ זֶה בְּכִיתִי? — הִתְפַּלֵּא אֵילֶן.

— מַדּוּעַ? — לָחַשׁ הֵיִם — מַדּוּעַ... וְאַתָּה יְלָדִי, כָּלוּם לֹא
בְּכִיתִי מֵעוֹדָה?

— אָנִי? — הִשְׁתּוֹמַם אֵילֶן — וְדַאי שֶׁבְּכִיתִי, לֹא פַעַם אַחַת.
— וּמַדּוּעַ זֶה בְּכִיתִי?

— מַדּוּעַ? בַּפֶּעַם הָאֲחֵרונה בְּכִיתִי מִשּׁוֹם שֶׁנִּפְלַתִּי בַשַּׁעַת
הַמִּשְׁחָק וּפְצַעְתִּי אֶת רַגְלִי.
— וּרְגַלָּהּ כָּאֲבָהּ?



„בכיתי – הודיה תים – כל לילה אני בוכה, אולם איש אינו שומע את הבכי שלי“.

— ועוד איך! — מהר אילן להשיב ובגשימה אחת הוסיף
ושאל: — אבל מדוע בכית אתה? מה כאב לך?

— מה כאב לי? — חזר הים על שאלתו של אילן — לא
נפצתי בשעת משחק, אבל בכיתי משום שלא יכלתי עוד
לשתוק.

— לשתוק? — קרא אילן — הרי אינך שותק לעולם!
— לעולם — הסכים הים — לעולם איני שותק. בלילות
החרף הארבים אני צועק בכל כחי, אף איש אינו שומע לי.
— מדוע אתה צועק?

הרי אמרתי לך — התרעם הים — בקיץ מבקרים אותי
האנשים והילדים ומשחקים על חופי להנאתם. אולם בחרף שוב
אינם באים. בכל ימי החרף אני מצפה לראותם. לעתים באים
אנשים אחדים, ואז אני שמח לקראתם, אולם גם הם נמלטים
על נפשם. ובלילות כל-כך קר לי. איני יכול לעצום את
עיני אפילו לרגע. אני מבקש מהרוח כי תניח לי, אף היא
בשלה, מכה ומכה ואינה מרפה. אני מתחנן וצועק, פורץ בבכי
ומתנפח.

אילן לא גרע עיניו מהים הנרגש.

— העננים הללו, שענינה ראות, בני הם — הוסיף הים
ואמר — בשר מבשרי. בעלותם אל הרקיע, הם מספרים לי את
כל אשר עיניהם ראות ואני מקשיב לדבריהם. ואולם גם אותם
גוזלת ממני הרוח.

— היא מקרחה — אמר אילן — בלי העננים לא ירד גשם.
— אני יודע, אני יודע — אמר הים — אני מבקש מהרוח
שמשאיר לי לפחות עננים אחדים, כדי שייספרו לי מה שהם

רואים וכדי שלא אהיה בודד כל-כף. אבל הרוח קשחת היא, אינה נענית לי.

— נהרי העננים לא עזבוה עדין — אמר אילן והצביע על העננים שהצטופפו על פני הים.

— אמת — אמר הים — עדין לא, אך במהרה בקרוב תבוא הרוח ושוב אשארו לבדי.

— מעודי לא שמעתי את הים בוכה — מלמל אילן.

— איש לא שמע — אמר הים — ולו גם שמע מישהו לא, היה מאמין למשמע אזניו. וכי מי זה יאמין שהים בוכה? הרי גבור הוא, נורא הוא, גליו האדירים מכים בזעף על החוף כאלו בקלל אין לו לב. ומי שאין לו לב, אנו בוכה אף פעם. ככה מן הסתם חושבים עלי האנשים, נכון? הם חושבים שאני ים גדול הרובץ לו בין ארץ לארץ, ואין בו אלא מים וגלים, מים וגלים.

בקש אילן לומר לים דבר מה טוב, מנחם, אך דבריו לעו בפיו. וכי מה יכול היה לומר לו, במה ינחמני?

— יפה שבאת, ילדי — אמר הים חרש והביט בפניו של אילן — את נפשי החיית! הלילה שוב לא אבכה. אזכר שבאת אלי ושוב לא אבכה.

אילן הביט נכחו כמקסם וקולו של הים המה באזניו כקול מנגינה נפלאה.

לולא הרוח שהגיחה פתאם וטפחה בפניו, היה מוסיף עוד שעה ארבה. עתה חש על לחיו טפות גשם ראשונות, וכאשר נשא עיניו אל הרקיע, ראה את העננים דוהרים לדרכס. — שלום לך — ברך את הים.

הֵימָּה הַבֵּיט בּוֹ בְּעֵינַיִם עֲצוּבוֹת וּשְׁפָתָיו מִלְמָלוֹ:

— הֵימָּה שְׁלוֹם, יֶלְדִי! הֵימָּה שְׁלוֹם!

הִסֵּב אֵילָן אֶת פָּנָיו וְנָשָׂא רַגְלָיו בְּמְרוּצָה. הִגָּשָׁם הַלֵּף

וְנִתְעַצֵּם וְהָרִיחַ שְׂרָקָה בְּאֲזָנָיו, אָף קוֹלוֹ שֶׁל הֵימָּה גָּבַר עָלָיו:

— הֵימָּה שְׁלוֹם! הֵימָּה שְׁלוֹם, יֶלְדִי!

עֲנָנָה קִטְנָה בַּשְּׁלֹולִית

הִימָּה שֶׁעַת צְהָרִים. הֶרְחֹב הִיָּה רִיק מְאֹדָם. שְׁמֵשׁ חֶרְפִּית
עָמְדָה בְּלֵב הָרְקִיעַ וְהִשְׁתַּקְּפָה בַּשְּׁלֹולִיּוֹת הַמַּיִם שְׁנוּתָרוּ לִפְלָטָה
מִן הַגֶּשֶׁם הַצְחָרוֹן.

נִצַּב לוֹ אֵילָן לֵיד שְׁלֹולִית אַחַת וְהִבִּיט לְתוֹכָהּ וְאַחֲר־כֵּן
עֲנָת אֶת פָּנָיו. מִיָּד הִתְעוּתוֹ גַּם פָּנָיו אֲשֶׁר בַּשְּׁלֹולִית. הוּא צָחַק
— וְגַם הַפָּנִים אֲשֶׁר בַּשְּׁלֹולִית צָחֲקוּ.

לְסוּף נִמְאַס עָלָיו הַמִּשְׁחָק הַטֶּפְשִׁי הַזֶּה וְהוּא נָתַן עֵינוֹ
בְּרֶחֱבֹב, לִרְאוֹת אִם לֹא בָאִים בּוֹ חֲבָרִים. הֶרְחֹב הִיָּה רִיק.

— אֵיזָה יוֹם נָאָה לְמִשְׁחָקִים — הִרְהֵר אֵילָן. מַה חֲבֵל שְׁחֲבָרְיוֹ
הַסְתַּגְּרוּ כָּלָם בְּבֵתִים שְׁלֵהֶם!
חָזַר וְהִבִּיט בַּשְּׁלֹולִית. זֹאת הַפֶּעַם נִבְטוּ אֵלָיו מִתּוֹכָהּ פָּנִים
עֲצוּבוֹת.

הַשֶּׁמֶשׁ הַטּוֹבָה לְטֶפֶה אֶת פָּנָיו בְּקֶרְנֶיהָ הַטּוֹבוֹת, כְּאִלוֹ
בְּקֶשֶׁה לְנַחֲמוֹ מְעַט. נִשָּׂא אֵילָן אֶת עֵינָיו אֶל הָרְקִיעַ וְרָאָה עֲנָנָה
קִטְנָה בִּפְאֲתֶיהָ מַעֲרֵב.

אֵילָן הִצְטַחֵק בְּלִי מִשִּׁים. מִרְאֵה הָעֲנָנָה הַקִּטְנָה, הַמְתַּאֲמָצָה
לְטֶפֶס בְּמַעֲלֵה הָרְקִיעַ, שִׂמַּח אֶת לְבוֹ. עָמַד לֵיד הַשְּׁלֹולִית וְהִסְתַּכֵּל
בְּעֲנָנָה וְלְבוֹ נִהְיָה שִׂמַּח יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

והעננה – כאלו הרגישה במבטיו של אילן, שכן כהרף עין הרתיצה את עצמה אל לב הרקיע, סמוך מאד אל השמש הגדולה.

– שובבה שכזאת! – הצטחק אילן ואמר בקול רם – בכלל לא מפחדת! עולה ומטפסת לה עד לשמש!
העננה זעה קלות במקומה. דומה הנה לאילן כאלו החותה קדה לעמתו בראשה הבהיר והצמרירי.
– תכל שאינה יודעת לדבר – הוסיף אילן ואמר בקול רם.

– מי אינו יודע לדבר? – הפתיע אותו קול דק וענג. אילן נדהם. הוא הביט לצדדים ולא ראה איש. הרחוב היה ריק במקדם. חזר ונשא עיניו אל השמים.
– אל תחפש, אני דברתי אליה! – גשמע הקול הדק שנית.

הביט אילן בעננה הקטנה. דומה, כאלו בת-צחוק שובבה האירה את פניה הצמריריים.

– מי? – גמגם אילן במבוכה – את?
– כן, אני – השיבה העננה הקטנה.
– הרי... – נסה אילן להגיד דבר, ונשתתק.
– כן כן – הוסיפה העננה ואמרה – גם עננות יודעות לפעמים לדבר. והיכן חבריה? מדוע אתה עומד כאן לבדך?
– הם בביתם. אינני יודע. איש מהם לא יצא לרחוב. רק אני לבדי.

– ואתה משתעמם? – הוסיפה העננה ושאלה.
– כן... אני משתעמם... – הודה אילן במבוכה.

— גם אני משתעממת — הצטחקה העננה ואמרה —
יצאתי לי לטייל בשמים, רק אני לבדי, אף אחת מחברותי לא
יצאה עמי.

אילן שקע בהרהורים. פתאם ארו עיניו.
— כן, בן — מלמל לעצמו, — זה יכול להיות נפלא!
— מה יכול להיות נפלא? — שאלה העננה הקטנה
בתמיהה.

— אולי אנחנו שנינו יכולים לשחק ביחד, רוצה?
— לשחק? — התפללה העננה — ודאי שאני רוצה!
— אבל במה נשחק? — שאל אילן בקול נכלם — הלא
את רחוקה כל-כך! אולי... נשחק במחבואים?
— אבל איני יכולה לרדת ממקומי — אמרה העננה בלחישה
וקולה היה עצוב — אז איך אוכל להתחבא?
— אולי בתופסת? — גסה אילן להציע.
העננה לא אמרה דבר אף פניה היו עצובות מאוד. גם
אילן השתתק. כמו להכעיס נשתכחו ממנו כל המשחקים היפים
בהם נהג לשחק עם חבריו. דוקא עכשו...
העננה הקטנה כמו הבינה ללב. חיוף קל הפציע על
פניה.

— אל תתעצב — אמרה — שמע, קדם, כשראיתיך עומד
ליד השלולית...
— ראית?! — התפרץ אילן לתוף דבריה והסמק הציף את
פניו — הרי...

— אין דבר — צחקה העננה — לא אספר לאיש. אני מבטיחה.
ראיתיך עומד אצל השלולית ומביט לתוכה ואז חשבתי בלבי:

הנה עומד לו ילד אצל השלולית ומשתעשע עמה. מדוע לא אוכל אף אני לשחק עמו?

— את מתכוננת... — נסה אילן להגיד.

— כן כן — אמרה העננה — הבה נשחק באותו משחק ששחקת ליד השלולית, במשחק-הפרצופים. מסכים? כל אחד מאתנו ינסה לעשות פרצוף ונראה מי יצליח יותר!

אילן צחק: הרעיון מצא חן בעיניו! העננה הצטחקה אף היא, אף כהרף-עין נמוגה בת-צחוקה והיתה כלא היתה. היא נעה קלות במקומה ופתאם לבשה פנים של תרנגול מתנפח, הורקה כרבלתו בגאווה.

— זה! — מלמל אילן מתוך המבוכה וההתפעלות.

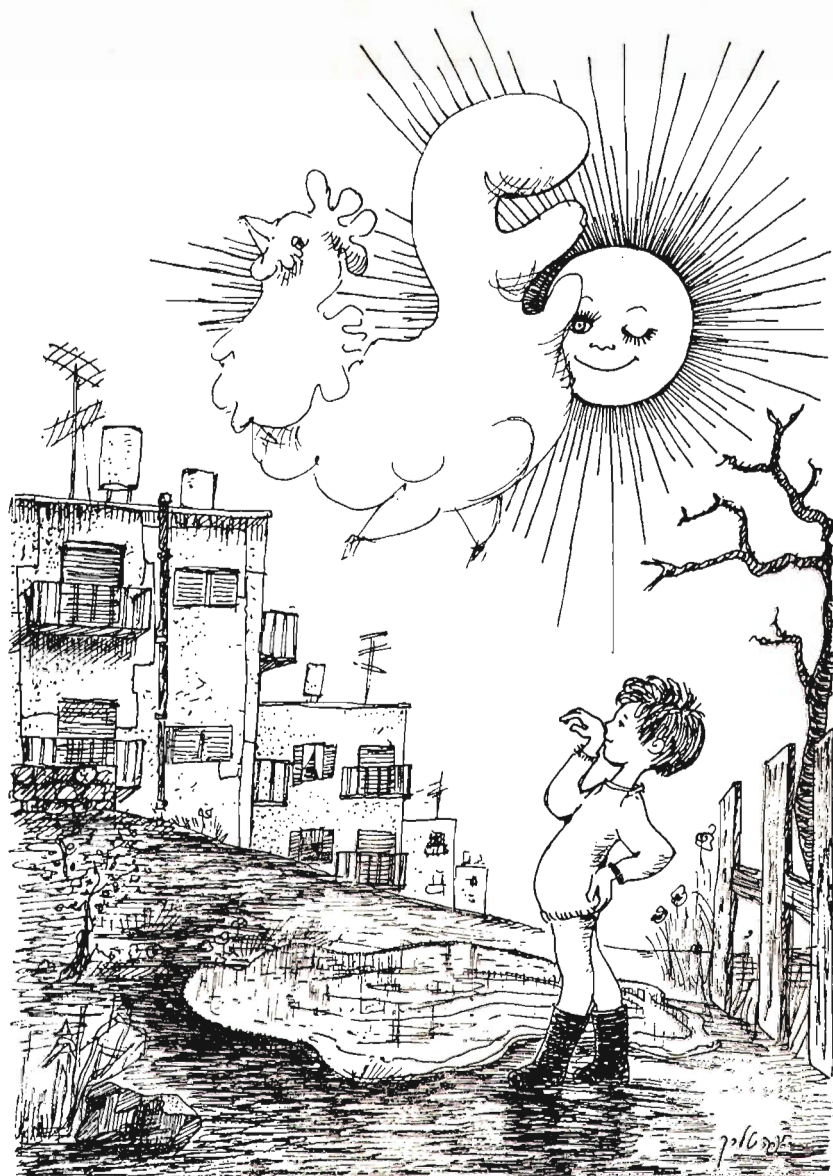
— ועכשו אתה — אמרה העננה.

מתח אילן את צוארו, ושרבב את בלוריתו אל קצה מצחו כמראה כרבלתו הגאה של התרנגול. את ידו האחת הצמיד אל מתניו — כמראה כנפו הפרושה של התרנגול, ואת ידו השנייה מתח לפנים, סמוך לאפו, כמראה מקורו המחדד של התרנגול.

איך זה? — שאל את העננה והציץ בגנבה בתוך השלולית. — כמעט-כמעט כמו תרנגול! — נצטעק בשמחה, למראה שנתגלה לעיניו בתוך המים. אחר-הביט בעננה וקריאת הפתעה נתמלטה מפיו.

— כבר? כל כך מהר? — לחש במבוכה.

ואמנם, העננה פשטה צורה ולבשה צורה במהירות גדולה. עתה לבשה פני כלב שפיו פעור לנביחה, לשונו משתרבת וזנבו זקוף.



ממח אילן את צנארו, ושרבב את בלוריתו אל קצה מצחו

אילן כרע על ברכיו אצל השלילית. הוא משך את ראשו
אחורנית, שרעב את סנטרו ופער את פיו.

— ואיפה הזנב? — שאלה העננה אשר בשמים.

— תכף! — צהל אילן ומשך את חגורתו מתוך מכנסיו
וקשר אותה אל קצה החלצה מאחור. עכשו חזר וכרע והביט
בשלולית וראה במים כלב נובח.

הנה ככה שחקו שניהם, אילן והעננה, והיו לובשים צורה
ופושטים צורה. הנה הם כלב, והנה הם חתול. הנה חיל עם
רובה ביד, והנה קרנף. תחלה העננה, ואילן מיד אחריה. והשלולית
שקפה כל מה שעשו, כאלו הייתה רא־קסמים.

אף לפתע קפאה העננה הקטנה במקומה, לא זעה ולא
נעה, ונשתתקה.

— מה קרה? — לחש אילן.

— הם באים — מלמלה העננה.

— מי בא? — נבהל אילן והסב את פניו.

ובאשר הסב את פניו, ראה ברחוב את אמנון וזאביק
קרבים ובאים אליו. אמנון כבר נפגף בידו לעמתו, ואלו זאביק
עדין לא הבחין בו.

— דוקא עכשו — הצטער אילן — כמה חבל, באמת!

אמנון וזאביק כבר עמדו לידו. אילן הביט בהם כאלו לא
הכירם, אבל הם לא חשו בכך. באשר חזר והביט בשמים,
גדהם: העננה הקטנה שוב לא נתגלתה לעיניו. עננים כבדים
טפסו במעלה הרקיע וכפי הנראה הבליעו בקרבם את העננה
העננה.

אילן היה עצוב. אמנון וזאביק האיצו בו ללכת בעקבותיהם,
אף הוא השתתה קצת, מביט בשמים הנחלים, הנבלעים והולכים

בַּעֲנָנִים הַשְּׁחוּרִים. לִפְתָּע דּוֹמָה הִיָּה לוֹ, כָּאֱלוֹ מִתּוֹךְ שִׁפְעַת
הַעֲנָנִים מְצִיָּצָה אֵלָיו עֲנָנָה אַחַת, קִטְנָה וְעֲנָנָה. הוּא הָרִים אֶת
יָדוֹ לְעִבְרָה וּבִרְכָּה לְשָׁלוֹם. שׁוּב דּוֹמָה הִיָּה לוֹ, כָּאֱלוֹ הַעֲנָנָה
הַקִּטְנָה קִדָּה קִדָּה קִלָּה לְעֲמָתוֹ וּמִצְטַחֶקֶת.
עַד־מִהֲרָה נֵעָלֵם הַמֶּרְאֶה הַזֶּה מִן הָעֵין. עֲנָנִים שְׁחוּרִים
וּמְאִימִים כָּבְשׁוּ אֶת כָּל הָרְקִיעַ כְּלוֹ.

הַיְלָלָה וְהַרְמוֹן

מפאתי מערב הגיחה הרוח, נושאת בכנפיה עננים זועפים.
בהרף-עין פשטו העננים על פני הרקיע הרחב ושפכו את
ממשלתם על פני הארץ כלה.

מבעד לחלון חדרה הביטה רנה ברוח המשתוללת בחוץ,
ובעננים השחורים הנשאים ביצה. מראה העננים משך את לב
בכחבלי קסם. זועמים וקודרים, מתגודדים בחבורה אחת, לובשים
צורה ופושטים צורה, נעים כה וכה ומשתנים כל הזמן. הנה
הבחינה בקצה השמים בענן אחד, שמראהו כמראה ראשו של
כלב גדול ועז, ולידו ראתה ענן אחר, ודמותו דמות של תרנגול
גאותן, היוקף ברבלתו האדמה.

עיניה שוטטו על פני הרקיע, משתאות למראה הדמיות
המפלאות שנוולדו שם פתאום. אולם לפתע דבקו העננים אחד
בשני, התמזגו והיו לעסה שחורה ומאיימת, המרחפת לה במרומים
ומקדירה את הכל.

הגשם בא בטפות גדולות ובוודות. נפחדות מעט ומתססות,
עשו ברכון בנתיב צקלתון לעבר הארץ הרחוקה, אולם אחיותיהן
לבשו אמץ ובאו אל הארץ בקהל גדול ובשאון רב.
לזמה רנה בעיניה את קלוחי המטר ההולמים על זגוגיות
החלון ועצבות מוזרה ירדה עליה. נשפה בהבל פיה על

הזוגית ומסך של ערפל חצץ בינה לבין הגשם הנחמד בועף.
ואז לפתע פתאום, הבחינה בו: עץ הרמון! עץ הרמון
שענפיו הערמים נוגעים בקירות הבית! אכן, פעמים רבות ראתה
אותו, אולם מעולם לא ראתה אותו בגשם. נמוך קומה ורחב
צמרת, גזעו דק ושרשיו עמקים, ענפיו רבים ומסעפים, אבל
כסותם נשרה ובשרם צרם. קלוחי המטר נאחזו בסעיפיו
העליונים, השתהו מעט, כחוככים בדעתם אם לרדת ואם לאו,
ולאחר מכן נשרו אל ענפיו התחתונים ומשם נגרו על פני
גזעו החלק. דומה היה לה, לרנה, שבצמרתו של הרמון נתלו
עננים אחדים, המקירים את מימיהם ומתאמצים להוכיח את
כחם לעננים הפרושים ממעל.

— כמה צרם הוא העץ — הרבה רנה — האם... האם...
האם לא קר לו ברוח הנוראה הזאת? הרי הגשם שוטף את בשרו
בלי-הרף... מסבן שפזה, הוא עוד עלול להצטנן...

— רנה — נשמע קול אחיה הגדול מאחורי גבה — מה לה,
נרדמת בעמידה?

— לא... — גמגמה רנה — הבטתי אל הגשם ואל ה...
תגיד...

— מה להגיד, רנה?

— תגיד לי, גדי — בקשה, כמהססת — מדוע נשרו כל
עליו של הרמון?

— שאלה יפה! — הצטחק גדי — מפני שככה דרכו של
הרמון, הוא עומד בשלכת. מה את לוטשת עינים שכאלה?
שלכת! לא שמעת מימך? הרוח נושבת בענפיו של העץ ומכה
בהם, עד שכל עלעליו נושרים ונעלמים. זו היא השלכת!

– ואם... יש לו לעץ, שלכת, כמו עכשו, אז לא קר לו ?
– קר ? – קרא גדי וצחק – אויל... אוילי באמת. תני לו
את מעילך ואת מגפידך, למען יחם לו ולמען לא ירטב...
רנה הסבה ראשה בכעס והוסיפה להביט אל עץ הרמון.
גדי קרב אליה.

– לא התפונתי, רנה... – אמר – כלומר, רציתי לומר לך,
שלרמון אף פעם לא קר. זו לא הפעם הראשונה שהוא עומד
כך עירם. רגיל הוא בכך, והרוח הקרה איננה מפחידה אותו.
– אני לא מאמינה... – סננה רנה מבعد לשניה, מבלי
להסיר את עיניה מן הרמון – קר לו, קר לרמון. אני בטוחה
שקר לו, ואיש אינו יודע ואיש אינו מרחם עליו.

לפנות ערב, עם רדת החשכה, חמקה לה רנה חרש-חרש
מביתה. תחלה עמדה בפתח ופרשה את כף ידה הפעוטה אל
מול הרקיע האפל.

– אין גשם! – אמרה, רכסה בפתורי מעילה בחפזון,
ויצאה. הרוח הקרה נהמה באזניה כחול מתפנק. בצעדים
קטנים ומדודים, כחוששת מן האפלה הגוברת, קרבה אל עץ
הרמון. מתוך החשכה הודקרו ענפיו הגרומים כמו אצבעות
פשוטות.

במקום שעמדה פרעה רנה ליד גזעו החסן של הרמון
והחליקה עליו בכפות ידיה הקטנות. הגזע היה קר כקרח. הרימה
את עיניה אל הצמרת המדלדלת והביטה בה בחמלה.

– נכון, שקר לך ? – שאלה.

הצמרת השקיפה אליה ממעל, לא נעה ולא זעה.
הצמידה את כף ידה אל גזעו של הרמון ונתחלחלה.



— נכון שקר לך? — שאלה. תצמרת השקיפה אליה ממצל. לא נדה ולא נדה.

— כַּל-כֶּךָ קר... — מַלְמְלָה — וְאוֹלִי קָפָא בְּקֶרֶ? כֵּן, וְדַאי
קָפָא בְּקֶר...

הַמְחַשְּׁבָה הַזֹּאת הִטְרִידָה אוֹתָהּ מְאֹד-מְאֹד. נִסְעֶרֶת כָּלָה
יֹשְׁבָה בְּמִקְוָמָה וְלֹא יָדְעָה מַה לַּעֲשׂוֹת. הִצְמִידָה אֶת אֲזִנֶּיהָ אֶל
גִּזְעוֹ הַקָּפוּא שֶׁל הָעֵץ וּפִתְאֻם שָׁמְעָה אֶת לְבוֹ הַפּוֹעֵם פְּעִימוֹת
אֲטִיּוֹת וּמִהֶסְסוֹת.

— הוּא חַי! — צִהְלָה — לֹא קָפָא!
שְׁמִי טְפוֹת גְּדוּלוֹת וּכְבֹדוֹת נִשְׁרוּ מִצְמֶרֶת הָרִמּוֹן עַל לְחִיָּיהָ.
הִסְתַּכְּלָה בְּרָקִיעַ וּפֶרֶשָׁה כִּנְגְדוֹ אֶת שְׁמִי יְדִיָּה.
— זֶה... זֶה לֹא גֶשֶׁם — לְחֹשֶׁה.
הִצְמֶרֶת הִתְכַּרְבְּלָה בְּקַפּוּד וְהִשְׁתַּוְּחַחַה תַּחְתִּיהָ. עֲנִפִּיהָ
הָעֲרָמִים נָעוּ אָנָּה וְאָנָּה וְטְפוֹת גְּדוּלוֹת נִשְׁרוּ מֵהֶם.
— הָרִמּוֹן בּוֹכָה... — דְּבָרָה רְנָה אֶל נִפְשָׁה — הוּא בּוֹכָה!
עֲנִפִּיו שֶׁל הָרִמּוֹן גָּחְנוּ מִטָּה וְעָטְרוּ לְרֹאשָׁה כְּמוֹ זֶר.
— קֶר... קֶר לִי... — שָׁמְעָה אֶת קוֹלוֹ הַמְתִּיפֹת.
רְנָה הָאֲזִינָה לוֹ, נִפְעָמַת כָּלָה. בְּעִינֶיהָ הִבְהִיקוּ דְמָעוֹת
וּשְׁפָתֶיהָ מִלְמְלוּ בְּלִי מִשִּׁים:

— קֶר לוֹ... קֶר לוֹ וְאִישׁ אֵינּוּ יוֹדֵעַ!
שָׁבָה וְהִבִּיטָה בַּצְמֶרֶת הַמְדַלְדֶּלֶת, הַמְתִּיפֹת בְּכֹאכָה, וְלָבָה
הַתַּחֲמִץ בְּקִרְבָּהּ. חִבְּקָה רְנָה בְּזִרְעוֹתֶיהָ הַקִּטְנוֹת אֶת גִּזְעַת הָרִמּוֹן,
כְּאִלוּ בִקְשָׁה לְהִגֵּן עָלֶיהָ מִפְּנֵי וַעֲמָה שֶׁל הָרוּחַ.
לִפְתָּע קִפְצָה מִמִּקְוָמָהּ, נִחְפְּזָה אֶל יָרֵכְתִּי הַחֲצֵר וְנִכְנְסָה
אֶל הַמַּחֲסֵן הָאֶפֶל. הַפֶּעַם לֹא נִחְרְדָה מִחֲרִיקַת הַדֶּלֶת הַנִּפְתָּחָה,
וְאִף הַחֲשָׁכָה שֶׁבִּפְנִים לֹא הִבְהִילָה אוֹתָהּ. יְדִיָּה הַקִּטְנוֹת נִבְּרוּ
מִהֶרֶם-מֶהֶר בְּתוֹךְ עֲרַמַת הַשָּׁקִים, הַמוֹטְלֶת בְּקֶרֶן זוֹיֹת. לְאַחֵר
שָׁמְעָאָה אֶת אֲשֶׁר חִפְשָׁה, נִטְלָה אֶת הַשָּׁקִים וְחִזְרָה אֶל הָרִמּוֹן.

הִיְתָה לָהּ הַרְגָשָׁה. כָּאִלּוּ הָרְמוֹן הַמְסָכֵן מְצַפֶּה לָהּ בְּקֶצֶר-רוּחַ.
— תִּכְף — מְלַמֶּלֶה וְנֹטֵלֶה שֶׁק אֶחָד וְכִרְכָּה אוֹתוֹ סָבִיב
לְגֹזַע. יְדִיָּה רָעָדוֹ מְעַט, הָרוּחַ הַתְּנַפֶּלֶה עָלֶיהָ וּבִקְשָׁה לְקִרְוֶעַ מִמֶּנָּה
אֶת הַשֶּׁק. אוּלָם הִיא לֹא הִרְפְּתָה מִמֶּנּוּ. מִהֵרָמָהּ קִשְׁרָה אֶת
הַשֶּׁק, וְאַחֲרַי כִּף הוֹסִיפָה עוֹד אֶחָד וְעוֹד אֶחָד, עַד שֶׁעָטְפָה אֶת
הַגֹּזַע כָּלּוֹ וְגַם אֶת הָעֲנָפִים הַנְּמוּכִים.

— וְעַכְשָׁו עוֹד קָר לָהּ? — שָׁאַלָה.

הַצְמֶרֶת הַשְׁתוֹחַחָה וּבְאֻזְנֶיהָ עָלָה קוֹל חֲרִישִׁי.

— חֵם לִי, טוֹב לִי, כֶּכָּה טוֹב!

שָׁעָה אַרְבָּעָה עֶמְדָה רָנָה לִיד הָעֵץ, מִתְרוֹנְנָת כָּלָה. כְּאִשָּׁר

פָּנְתָה לְלֶכֶת, נִצְנַע הָרְמוֹן בְּצִמְרָתוֹ וְלַחֲשׁ:

— תּוֹדָה לָךְ, יִלְדָה קִטְנָה, — תּוֹדָה לָךְ, רָנָה, עַל שֶׁרַחֲמִיךָ

נִכְמְרוּ עָלַי...

קרן אור קטנה

אילן היה חולה ושכב במטתו. משהאיר הפקר, עדין צמדה חשכה בחדרו. התריסים היו מוגפים וקרני החמה הראשונות לא חדרו פנימה. פקח אילן את עיניו, הביט סביבו ולבד נצבט בעצבות. הוא היה לבדו בבית. אבא ואמא יצאו לעבודתם וצביקה אחיו הלך לבית-הספר. עצם אילן את עיניו ונסה לחזור ולהרדם, אף השנה הייתה ממנו והלאה. שני ספרים היו מנחים בסמוך למטתו, אף את שניהם כבר קרא. הטא את אזניו והקשיב. מן הרחוב עלו קולות-הפקר המכרים: החלבן המשקשק בבווקיו, מוכר-הירקות העובר בעגלתו ומכריז על סחורתו בקול מסתלסל, ומעל לכל – קולות הילדים הנחפזים לבית-הספר. הוי, לו נתן לו לרדת מן המטה וללכת אל בית-הספר אילן אכל את ארוחת-הפקר שאמא השאירה על הכסא שליד מטתו. לאחר-מכן חזר ושכב. אט-אט נעצמו עיניו והוא שקע בתרדמה.

ולפתע דומה היה עליו שהוא שומע קול צלול ודק הקורא לו:

— ילד... ילד!

— מי זה? – תמה אילן והביט סביבו.

על הקיר שמנגד הבהיק מלבן קטן של אור. החשכה
נדחקה לה אל פנת החדר בנעלבת.
הציץ אילן בתריס שמעל מטתו. מבעד לאחד מתרפי התריס
חדרה קרן-אור קטנה שהטילה אורה על הקיר. משהביט בה
אילו, נרעדה הקרן וקראה:
— זו אני!

— אבל... — גסה אילן לומר דבר, אף הקרן המשיכה:
— ראיתי את התריסים המוגפים והייתי סקרנית לדעת
מדוע. עכשו אני יודעת!
— אבל... — חזר אילן ומלמל במבוכה.
— אני יודעת — לחשה קרן-האור — שזה לא יפה להיות
סקרנית ולהציץ למקומות זרים. אבל לא התאפקתי — זה
היום השלישי שאני רואה את התריסים האלה מוגפים בשעה
שכזאת.

אילן התגבר על מבוכתו.
— בלם הלכו — אמר — ורק אני נשארת. אני חולה.
— מה פרוש חולה? — שאלה קרן-האור.
פרץ אילן בצחוק וקרן-האור נבוכה וכמו כלאה את אורה
לרגע.

— סלחי לי — אמר אילן — שכחתי שאת קרן-אור,
שלעולם אינה חולה. כיצד אסביר לך מחלה מהי? זה ככה,
כשרצים הרבה ומזיעים ואחר כך, כשבאה הרוח, מצטננים ואז
חולים וצריכים לשכב במטה.

— וזה כואב? — לחשה קרן-האור.
— בכלל לא, רק משעמם. נורא משעמם. צריך לשכב כל
היום במטה.

קרן-האור שתקה רגע, כשוקלת בדעתה, ואחר אמרה:

— רוצה לשחק?

— איך? כמה? — תמה אילן.

— פשוט מאד... — השיבה קרן — אספר לך מה שאני

רוצה עכשו בחוץ. מסכים?

— ועוד איך!

— עכשו... עכשו אין איש ברחוב — פתחה קרן האור

האור בספורה — הרחוב ריק לגמרי. לא, הנה אני רוצה. אשה

אחת הולכת ברחוב ונושאת שני סלים בידיה. והנה עובר איש

אחד, דכוב על אופניו. יה, כמה מהר הוא נוסע! והנה מכונית

גדולה!

ואכן, אילן שמע את קול המכונית החולפת בטרטור מחריש-

אזנים.

קרן-האור ספרה וספרה, אף לפתע הפסיקה אילן וקרא:

— יש לי רעיון! את רוצה את המלבן הזה?

קרן-האור הקטנה הביטה במלבן-האור אשר על הקיר

מגד.

— זה יהיה המסך שלנו. — המשיך אילן.

— מה זה מסך? — שאלה קרן-האור.

— את לא יודעת? — קרא אילן בקצרה-רוח. ומיד נזף

בעצמו: — הו, איזה טפש אני! וכי איך את יכולה לדעת? זהו

מין בד שפנה שעליו אפשר להקרין סרט. זאת אומרת, אפשר

לעשות כל מיני צלליות באמצעות כפות הידים.

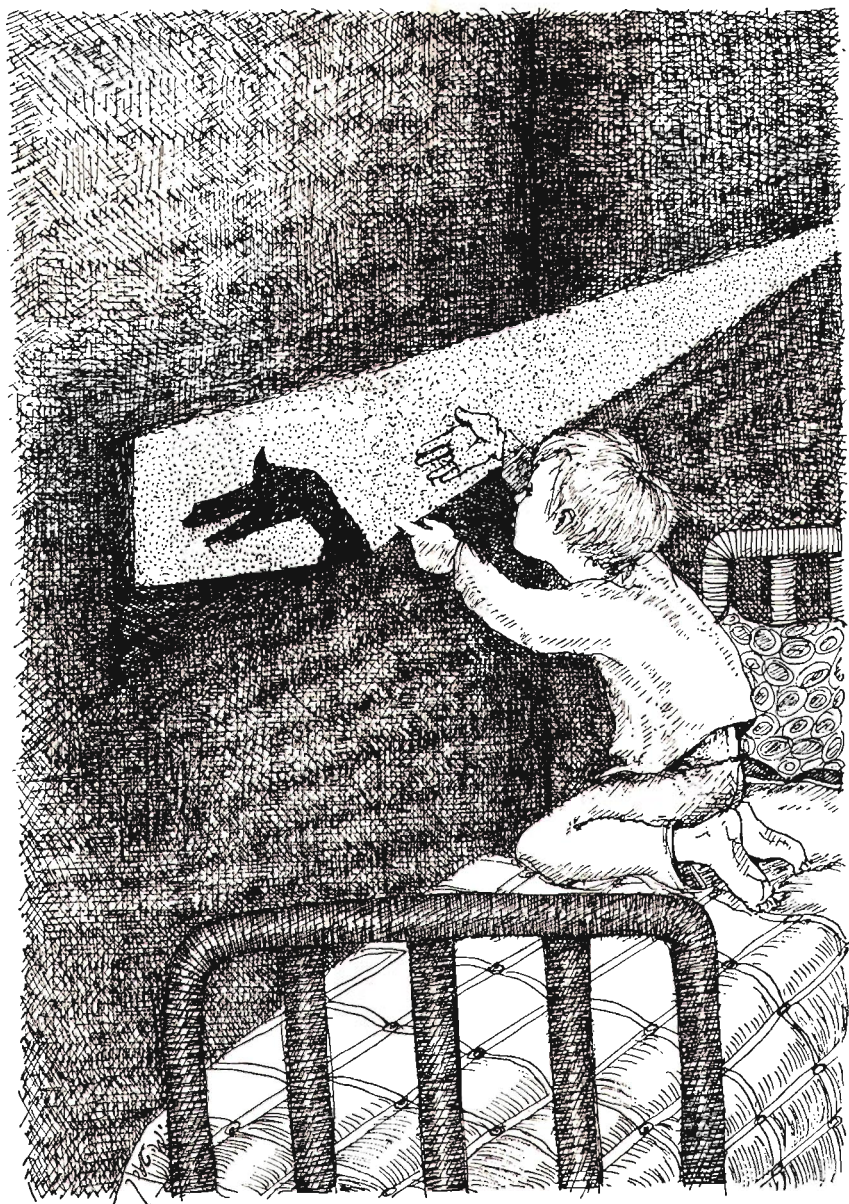
קרן-האור הביטה בו כמי שאינה מבינה דבר.

— תכף תביני הכל — גחפו אילן להרגיעה. ומיד קם

ועמד על ברקיו והחל מהפך באצבעות ידיו כקוסם העושה בלהטיו.

— הנה ראש של כלב! — קרא בשמחה. — רואה?
— זה לא סתם כלב, זה כלב זאב! — הוסיף והסביר בגאונה.
קרן-האור נרצדה משמחה.
— עכשו יהיו שני כלבים — אמר אילן והסמיך את שתי ידיו זו לזו. בפניה של קרן-האור נפרו סימני התפצלות.
— ועכשו יהיה ריב קטן בין השנים — הסביר אילן.
והוא הרחיק את שתי כפות ידיו זו מזו ואחר קור והסמיךן ותוך כדי כך השמיץ קולות נביחה. הצלליות שעל הקיר הסתערו זו על זו ונסוגו חליפות.
— ועכשו הם משלימים — הסביר אילן, ואמנם, שתי הצלליות נתקברו והתרפקו זו על זו.
— ועכשו סוס — הודיע אילן — הנה תראי, סוס-מרוץ ממשי!

וכך נמשך המשחק. מראות רדפו מראות. אילן נשפלהב והמחלה נשכחה ממנו. דומה היה עליו שהוא נמצא בעולם של קסמים. וקרן-האור הקטנה שתפה עצמה במשחק והיתה נרגשת ונפעמת לא פחות מאילן.
ופתאם נשמע קול רעש. הדלת נפתחה וקול צעדים נשמע. אמא חזרה מעבודתה. משנכנסה לחדרו של אילן, גדהמה.
— מה אתה? — נזפה בו — הרי אתה חולה!
— אמא... אמא... — נסה אילן להסביר, אך אמא לא רצתה לשמוע. היא השכיבה אותו במטתו וכסתה אותו בשמיכה.
— איזה חשך פה! צריך לפתח את התריס! — אמרה אמא.



„הנה ראש של כלב! — קרא בשמחה — רואה?”

וְהָיָא נִגְשָׁה אֶל הַתָּרִיס וְאֵילָן הָעֵיף מִבֵּט אֶל הַקִּיר שְׁמַנְגָד.
מִלְבָּן הָאוֹר הַקָּטָן עֲדִין רָצָד לְעִינָיו. אֵילָן הַבֵּיט בְּקֶרֶן-הָאוֹר
הַקָּטָנָה. הִיא שֶׁתָּקָה כְּמוֹהוּ, מְבִינָה הַכֹּל.
פֶּתַחָה אִמָּא לְרוֹחָה אֶת הַתָּרִיס וְאוֹר גָּדוֹל פָּרַץ אֶל הַסִּדָּר
וְהַנִּים מִתּוֹכוֹ אֶת שְׂרִידֵי הַחֲשֵׁכָה. הַקִּיר שְׁמַנְגָד הוֹצֵף עֲתָה
בְּנִתְרָה גְּדוֹלָה, אֵף דּוֹמָה הִיָּה לְאֵילָן כִּי מִתּוֹכָה נִשְׁקָף עֲדִין
מִלְבָּן קָטָן שֶׁל אוֹר.

נַרְקִיסִים

ימים אחדים ירדו מטרות עז. פלגים-פלגים שטפו המים
ברחובות, מלאו את החצרות בשכונה, ובכל מקום צצו שלוליות
לרב.

כאשר פסקו הגשמים ופגה הרקיע נתבהרו, פרצו הילדים
אל החצרות ומשם אצו-רצו אל הרחוב. תחלה הסתערו על
השלוליות הגדולות, חצו אותן הלוך ושוב ואחר-כך יצאו ועמדו
ברחוב, מספרים זה לזה את קורות הימים שחלפו.
אילן עמד לו בלב לבנה של שלולית אחת גדולה, משתכשף
במימיה להנאתו, כאשר שמע לפתע קול קורא בשמו:

— אילן! אילן!

הסב את פגיו וראה את צביקה עומד על השלולית ומאותת
לו בזרועותיו.

— מה יש, מה אתה רואה? — צעק אילן.

— בוא לרגע!

— באי-רצון יצא אילן את השלולית ועמד לפגי צביקה.

— מה קרה? — שאל כמעט בכעס.

— הגשם פסק — הצטחק צביקה ואמר.

— באמת? — שאל אילן בתמיהה מעשה — ואני לא ידעתי!

— שָׁמַע — הִתְקַרַּב צְבִיקָה וְלָחַשׁ עַל אוֹן חֲבֵרוֹ — בּוֹא
לְקַטּוֹף נְרָקִיסִים.

— נְרָקִיסִים?! — הִצְטַעַק אֵילָן — אֵיפֹה?
— שָׁקֵט, אֵל תִּצְעַק כָּל-כָּף. לָמָּה אַתָּה צוֹעֵק?
— אֲנִי בְּכָלֹל לֹא צוֹעֵק, — הִתְנַצַּל אֵילָן — אֲבָל...
— בּוֹא, בּוֹא — אָמַר צְבִיקָה וְתוֹף כְּדִי כָּף אֲחִיו בְּכַתְּמִיו
שֶׁל אֵילָן.

כַּאֲשֶׁר הִתְרַחֲקוּ מֵעַט מִהַשְׁלוּלִית וּמִהַיָּלָדִים שֶׁעָמְדוּ שָׁם,
פָּתַח צְבִיקָה וְאָמַר:
— מַעֲבֵר לַכְּבִישׁ, הַמוֹלִיף אֶל הָעִיר, יִשְׁנֶן עֲכָשׁוּ שְׁלוּלִיּוֹת
עֲנָקִיוֹת...

— בַּמָּקוֹם שֶׁהָיוּ פָּעַם הַבְּצוֹת הַגְּדוֹלוֹת?
— בְּדִיוֹק. אֶתְמוֹל נִסְעָתִי עִם אָבִי בַּכְּבִישׁ וְתוֹף כְּדִי נִסִּיעָה
רְאִיתִי אֶת הַשְׁלוּלִיּוֹת הָאֵלֶּה.

— וְאֵיךְ אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ שָׁם נְרָקִיסִים? — חָקַר אֵילָן.
— בְּשָׁנָה שֶׁעָבְרָה סִפַּר לִי יֶלֶד אֶחָד, כִּי מָצָא שָׁם נְרָקִיסִים.
כְּשֶׁעָבְרָנוּ שָׁם אֶתְמוֹל, הַבְּטָתִי הֵיטֵב לְעֵבֶר הַמָּקוֹם הַהוּא וְרָאִיתִי
שָׁם כְּתָמִים צִהָבִים קִטְנִים.

— אַתָּה בָּטוּחַ שֶׁאַלֶּה נְרָקִיסִים? — שָׁאַל אֵילָן.
— בּוֹדָאִי! וְכִי מָה זֶה יָכוֹל לֵהְיוֹת, אִם לֹא נְרָקִיסִים?
בְּאִין-רוֹאִים חֲמָקוּ-הֶלְכוּ לְדַרְכָּם, אֵילָן נָטַל עִמּוֹ אֶת
חֲפִירָה וּצְבִיקָה הִצְטִיד בַּחוּט קִשְׁיָרָה. בַּצִּעָדִים מִהִירִים עָזְבוּ אֶת
הַשְּׂכוּנָה וְעַד-מְהֵרָה הִגִּיעוּ אֶל הַכְּבִישׁ. מִשְׁנֵי עֲבָרֵי הַכְּבִישׁ
עָמְדוּ עֵתָה מְקוּרֵי מַיִם רַבִּים. לִפְנֵי שְׁנַיִם אַחָדוֹת הָיוּ כָּאֵן בְּצוֹת
גְּדוֹלוֹת וְהִנֵּה עֵתָה, אֲפִילוּ הִתְקִינוּ תַּעֲלוֹת נְקוּז, חִזּוֹר וְנִתְהַנֶּה
לְאַחֵר הַגִּשְׁמִים אֲנִם מִיָּם גְּדוֹל.

הם חצו את הכביש בריצה מהירה, ועמדו בפאת האגם הגדול, מביטים בו בעינים בוחנות.

— איפה ראית את הכתמים הצהבהבים? — שאל אילן.
— שם! שם! — קרא צביקה בהתרגשות והצביע בידו אל לב האגם — אתה רואה את הגבעה הקטנה שם?
אילן אמץ את עיניו. אכן, עתה ראה גבעה קטנה המתנשאת לה על פני המים כמו אי בלב ים.

— הוי, כן, אני רואה! — פרץ אילן בקריאות שמחה —
אני רואה... כתמים צהבהבים באמצע הגבעה... אני רואה! אבל איך מגיעים לשם?
צביקה התגרד בפדחתו.

— אתה חושב שאני יודע? — ענה בשאלה. שתק רגע והוסיף: — מכאן לא נוכל להגיע. המרחק עד לגבעה רב והמים ודאי צמקים. הבה ננסה לחפש דרך אחרת.

והם התחילו מקיפים את האגם סביב-סביב. לאחר שעה קלה הגיעו אל קצהו השני של האגם. הגבעה הייתה קרובה יותר, אבל גם כאן הייתה מקפת מים. עמדו והביטו במים ובגבעה המתנשאת מתוכם, כשכל אחד מהם מנסה לטפס עצה בלבו. עתה התבהרו הכתמים הצהבהבים ולא היה עוד ספק כי לפניהם נרקיסים. צביקה התרחק מעט מן האגם ולפתע החל צועק בקולי-קולות:

— יש לי רעיון!

— אילן הסב פניו וראה את צביקה עומד ליד ערמה של חביות פח מחלדות.

— זהו זה — פסק צביקה — שמע: הגבעה אינה רחוקה מכאן. חלק גדול מן הגבעה נוכל לעבור ברגל, המים אינם

עמקים כל-כף. ואת שאר הדרך נעבר בעזרת הפחים האלה.
כל אחד מאתנו יקח לו חבית וכשנרגיש שהמים עמקים, נשוט
על החבית. מה דעתך?

— דעתי טובה מאד — קרא אילן ועניו גוצצו — אתה
עצום!

נטלו כל אחד חבית ובזירות רבה נכנסו אל תוך האגם.
את צעדיהם הראשונים עשו לאטם, מגששים ברגליהם. תחלה
לא היו המים עמקים, אף ככל שהתקדמו, העמיקו המים
והלכו. הגבעה היתה כבר בתחום הושטת יד. פאשר המים
עברו כמעט את גבה מגפיהם, או-אז מהרו להשיט לפניהם
את החביות ועלו ורכבו עליהן כאלו היו ספינות גדולות
וחזקות.

חביות הפח נעו כה וכה. אילן וצביקה חתרו במים בכל
כחם ואט-אט קרבו אל הגבעה. משעלה בידם להאחז בה, טפסו
ועלו ורגליהם עמדו על היבשה.

— הנה הגענו! — צהלו וקראו בנצחון.

בשפולי הגבעה התגלו לפניהם הגבעולים הירקרקים, שנשאו
בגאונה את כתרם הלבן-צהב. צביקה נטל את את החפירה
ונרפן מעל לנרקיסים.

— בוא, עזור לי! — קרא לעברו של אילן.

אולם אילן לא זו ממקומו.

צביקה הסב פניו ברגזה.

— לא רוצה לעזור? — שאל.

אילן לא השיב. הוא הביט בנרקיסים מקסם כלו, כמי
שלא ראה נרקיסים מימיו, כמו מבשר.

— על מה אתה חולם? — השתומם צביקה.

— חולם? — מלמל אילן — א... אני בכלל לא חולם.
— לא חולם? — הקניטו צביקה — עומד לה ומסתכל
בנרקיסים האלה כאלו... כאלו שזה דבר מיוחד... כאלו כשפוי
אותך!

— הם לא יפים? — התעורר אילן.
— יפים זו לא מלה — הסכים צביקה — הם נהדרים ממש,
אבל אנחנו לא יכולים סתם לעמוד ולהסתכל בהם.
— מדוע לא? — תמה אילן.

— בשביל זה באנו הנה, כדי לעמוד ולהסתכל בהם?
— למה לא? — אמר אילן בשקט — הם יפים כל-כה!
— וכי אמרתי שהם לא יפים? הרי בגלל זה באנו לכאן,
לקטוף לנו את הנרקיסים היפים האלה, לא? הרי אמרנו
שהולכים לקטוף נרקיסים. לא אמרנו?
— אמרנו — הסכים אילן — אבל אני מתחרט עכשו. אינני
רוצה לקטוף את הנרקיסים.

— אז מה אתה רוצה, שנחזר הביתה בידיים ריקות?
— תראה — פתח אילן — אני לא יודע איך להסביר לה.
אבל... אני לא יכול לקטוף את הנרקיסים. קדם דוקא רציתי,
אבל עכשו לא. תראה כמה הם יפים פה על הגבעה הזאת. אם
אנחנו קוטפים אותם, זה כאלו שאנחנו הורגים אותם. אתה מבין?
— זה לא כף — מחה צביקה — מה פתאום הורגים? בסך הכל
אנחנו קוטפים אותם. וכדי שלא יבלו, נוציא גם את הפקעות...
— ומה יצא לה מזה? — רטן אילן.

— מה יצא? הרי אתה בעצמך אמרת שאינך רוצה להרוג
אותם. נוציא עם הפקעות וכשנבוא הביתה, נשתלם בגנה והם
שוב יפרחו, בדיוק כמו כאן.

— זה לא אותו דבר — התנגד אילן — כֵּאן יש להם הרבה
מים. הנרקיסים אותבים את הבצה. זה כמו הבית שלהם. ופתאום
אנחנו באים וחוטפים אותם מהבית שלהם, סתם כך. מה אתה
היית אומר, אם היו באים וחוטפים אותה מביתה?

— מה פתאום חוטפים? — מחה צביקה — אנחנו רק לוקחים
אותם מפה וזה הכל. אתה חושב שאני לא יודע שהנרקיסים
אותבים הרבה מים? אני יודע. אנחנו נשתל את הנרקיסים ליד
הברז בחצר. שם יש הרבה מים ולנרקיסים לא יקרה שם כלום.
— זה לא אותו דבר — התעקש אילן — שם זה לא הבית
שלהם. פה הבית שלהם. כֵּאן הם גדלים, וכֵּאן הם נראים יפים
כל-כך. על-יד הברז בחצר יהיו להם מים, אבל שם הם לא יהיו
יפים. וחויץ מזה, האנשים ירמסו אותם ברגליהם.

— בשביל מה עברנו את כל הדרך הארוכה ואת הים הזה?
אתה יודע איך יצחקו מאתנו הילדים, אם ישמעו שחזרנו בלי
נרקיסים?

— אף אחד לא ידע שהיינו פה — אמר אילן.
— לא אקפת לי, לא אקפת לי! — צעק צביקה — אתה לא
רוצה לקטוף, אל תקטף. אני קוטף. בשביל זה באתי לכֵּאן ולא
אקפת לי כלום.

והוא נרפן מעל לנרקיסים. תחלה חפר באת החפירה ואחר
הוסיף וחפר בשתי ידיו. עד מהרה הוציא נרקיס אחד ממקומו
ואחזו בידו. אילן אחזו בכתפו.

— את הנרקיסים שלי אל תקטף — אמר.
— איזה נרקיסים שלך? — תמה צביקה.
— באנו יחד, לא? אז חצי מן הנרקיסים הם שלך וחצי
שלי. אם אתה רוצה לקטוף — קטף, אבל את שלי השאר במקומם.



„אתה לא רוצה לקטוף, אל תקטף. אני קוטף. בשביל זה באתי לקאן
ולא אכפת לי כלום. והוא נרפן מעל לנרקיסים. תחילה חפר באת החפירה
ואחר הוסיף וחפר בשתי ג'דיו“.

— שִׁיחָה כֵּן — הָשִׁיבוּ צְבִיקָה וְנִפְנָה אֶל הַנָּרְקִיסִים.
לְאַחַר שֶׁעָקַר אֶת הַנָּרְקִיסִים מִמְּקוֹמָם, נָטַל צְבִיקָה אֶת

החוט וקשרם לאגדה אחת. כל אותה שעה עמד אילן והביט
במעשיו ולא אמר דבר.

— נו, זהו. בוא נשוב — אמר צביקה והטיל את אגדת
הנרקיסים הגדולה על שכמו. אילן נטל את התפירה ושניהם
פנו לעבר המים.

שוב עלו-רכבו על חבית הפח והיו חותרים ושטים. המים
נגעו בפקעות הנרקיסים ושטפו מהם את האדמה. שולי הפח
חתכו בהם כפעם בפעם ואחדים התפוררו ונפלו במים. הביט
אילן בנרקיסיו של צביקה, כיצד הם מתפוררים ונפצעים
ונושרים, ושתק. גם צביקה ראה, וגם הוא שתק — אבל שתיקה
אחרת.

כאשר הגיעו בחזרה אל החוף, לא נותרו מהצור אלא
נרקיסים אחדים בלבד. צביקה הסתכל בהם ואחר-כך השליכם
בזעם.

— בוא נלך — אמר לו אילן רכות ושםח בלבו על כי
חברו לא פרץ בבכי. כי קרוב היה לכה מאד-מאד.

קִשְׁת בְּעֵינַי

א

ימים רבים שלטה מלכת החרף ביד חזקה. הרוחות סערו וגעשו והשתוללו בחמת זעם, ולא נתנו מנוח לעצים העיפים. קולות הרעם החרידו את העולם. חזיוי הברקים פלחו את החשכה והעננים הכבדים טילו להנאתם ברקיע. משיחים היו ביניהם, מספרים איש לרעהו את מעשי גבורתם, וכפעם בפעם המטירו גשם ולעפות.

האדמה שתתה לרויה. הורעים שבחיקה צמחו ונהפכו לשבילים נאות וחסנות, אף כל הזמן לא חדלו העננים מהמטיר את גשמיהם. המים פשטו והלכו ונהפכו למקני מים גדולים ועצומים. נחרדו האנשים ונשאו עיניהם השממה לחפש שם את החמה, אף היא לא היתה שם.

החמה התחבאה בארמונה המפאז ולא הראתה פניה לאיש. בודדה ועצובה היתה וגופה הגדול פצוע פצעים אנושים. ידיה ורגליה הושמו בנחשתים וכל עבדיה ומשרתיה נזרקו לכלא. עלטה כבדה ונוראה שררה בארמון. על כל החלונות הפקדו שומרים – עננים גברתנים, זועמים וקודרים, אשר כסו באדרותיהם השחורות את השמשות.

יושבת לה החמה בכסאה, וסיניה המאירות עצובות. אורגת

היא בחשאי חלומות פז ומשתעשעת בזכרון הנעים של ימי גבורתה. מביטים בה הענגים מבצעד לחלונות ועיניהם האפלות רושפות אש.

באחד הימים, בעודה מתבודדת בארמונה, עלה באוגי החמה קול לחש מוזר.

— מן הסתם אחד הענגים הוא! — אמרה בכעס — להתל בי הוא מבקש, בן בליצל שקמותו!

אבל הלחש המוזר חזר ונשמע, והפעם גם עלו באוגיה מלים מפרשות:

— מלכתי! מלכתי!

— לך לך מפה! — הרעימה החמה בקולה — לך, פן אכלה בך את ועמי!

— מלכתי! מלכתי! — חזר הקול ולחש — אני היא הלו חשת מלכתי. ראי!

נשאה החמה את ראשה ולא האמינה למראה עיניה: קרן אור קטנה נצבה מולה והפיצה אורה על סביבותיה.

— מלכתי, שפחתך אני! — קראה קרן האור ותקד אפים, ארצה.

— קומי, בתי — אמרה החמה רכות — כיצד באת הלום? כיצד נמלטת מן הכלא?

— חפשיה אני, בכלא לא הייתי! — לחשה קרן האור ותבט בחרדה לעבר החלונות האטומים — פאשר ראיתי כי ידה של מלכת החרף על העליונה במלחמתה הנוראה, נסתי על נפשי. אבי ואמי וכל אחי ואחיותי נספו ולא נותרתי אלא אני לבדי. ממקום סתרי ראיתי כיצד אסרוך הענגים והובילוך אל הארמון.

והנה אני לפניך, מלכתי, וכל אשר תצויני, אעשה, ואל כל
אשר תשלחיני, אלה!

קרן האור התנשמה בחפזון ואורה הקט גדל שבועתים.
— קרבי-נא אלי, בתי — אמרה החמה בפנים מאירות.
קרן האור קרבה ועמדה לידה. החמה שלחה אצבעות
ידה האסורות ותלטף את פניה.

— מלכתי — נחרדה קרן האור — אנא... הנה אסיר את
כבליך... אנתקם... אוציאך משביך...

החמה צחקה חרישית למראה פניה המשלהבים של קרן
האור.

— לא — צחקה החמה חרישית — עדין לא הגיעה השעה
לצאת מן הכלא. צאי לך מן הארמון, בתי, רדי אל האדמה
וחקרי דרכיה.

— אלה ואעשה באשר צוית — שמחה קרן האור על
השליחות שהוטלה עליה, השתחוותה לפני מלכתה וחמקה חרש
מן הארמון.

ב

שעות רבות רחפה לה קרן האור בחלל העולם. כנפיה
היו שמוטות לצדדים ואור עיניה הבהירות הפציע חלושות
מבעד לעלטה העבתה. העננים הכבדים השתאו למראה עיניהם
וכבר אמרו ללכוד אותה, אך בטרם עקרו ממקומם, כבר הרחיקה
הקרן ורק אורה הזעיר הבהיק פגגדם. עיניה היו נעוצות בחומה
השחורה הסוגרת עליה מכל העברים, ופעימות לבה הקט
הרעימו באזניה כהלמות תפים. גופה הקט הרעיד בקרבה ורגליה
פרפרו באויר כמחפשות אחר אדמה מוצקה.



מלכתיו מלכתיו! – קור הקול ולחש – אני היא הלוחשת. מלכתיו. ראי!

— מלכתי כלואה! מלכתי כלואה! — לחש לה לבה —
מלכתי... מלכתי...

והיא אָזרה עז והכמה בכנפיה הנעירות ופרצה אל החומה
הסוגרת עליה. החומה נרתעה כנבצעת, ונבקעה. רוח קרה
קבלה את פניה בשריקות מדות והאדמה השתרעה לנגד
עיניה, גדולה ורחבה, מביטה בפליאה ובשמחה בקרן האור
הדקה היורדת אליה. פעמים רבות שמעה קרן האור מפי אביה
ואמה על אודות האדמה הרחוקה, אף מעולם לא ראתה אותה
כמו עיניה.

גופה הגדול של האדמה נח לו כששפעת צבעים עוֹטרת
לו. שערותיה הירקות גלשו מעל מצחה ומבעד לעפעפיה בצבצו
עיניה החומות.

קרן האור הכמה בכנפיה ותקרב אל האדמה. האדמה
נשאה עיניה לקראתה.

— האח, הנה החמה באה! — קראה האדמה בקול גדול
וכל גופה הודעו.

שלום לה, אמא אדמה — הצטחקה קרן האור.
— כיצד הצלחת להתחמק מעיניה של מלכת החרף? —
התפלאה האדמה.
— נסתי על נפשי.

הרימה האדמה זרועותיה וחבקה את קרן האור.
— את גוי אכלה הקרה — אמרה האדמה — בני ובנותי
גוועים לעיני וידי קצרה מלהושיע.
— גוועים? — התפלאה קרן האור.

— כן, הגשם יורד בלי הרף והרוח מכה בגוֹם. מצפה אני

לחמָה כִּי תָבוֹא וּתְפַזֵּר בְּקִרְנֶיהָ הַטּוֹבוֹת אֶת הָעֲנָנִים הַשְּׁחֹרִים
וּתְיַבֵּשׁ אֶת הַמַּיִם הָרַבִּים.

– מִלְכָּתִי בִשְׂבִי – אָמְרָה קֶרֶן הָאוֹר.
– יוֹדַעַת אֲנִי – אָמְרָה הָאֲדָמָה – אָכַל בְּנֵי וּבָנוֹתִי אִינָם
יוֹדְעִים זֹאת. סְבוּרִים הֵם, כִּי הַחֲמָה שֶׁבָקָה חַיִּים לְכָל חַי וְאוֹרָה
לֹא יִרְאֶה עוֹד.

– אֲנִי אוֹצִיא אֶת הַחֲמָה מִשְׁכָּנָהּ – קִרְאָה קֶרֶן הָאוֹר.
– אַתָּה? – שָׁאַלָה הָאֲדָמָה – כִּיצַד?
– אֵינֶנִּי יוֹדַעַת, אֲךָ אֶעֱשֶׂה זֹאת – אָמְרָה קֶרֶן הָאוֹר
וְחִמְקָה לָהּ הִלָּאָה וּבָאָה אֶל הַשָּׂדוֹת הָרְחֻבִים וּתְשַׁקֵּף שָׁם עַל
הַשְּׂבָלִים הַיֵּרָקוֹת.

– הֵאֱחָ, הַחֲמָה בָּאָה! – קָרְאוּ הַשְּׂבָלִים בְּשִׂמְחָה.
– שְׁלוֹם לָכֵן, שְׂבָלִים חֲמוּדוֹת! – בֵּרְכָה אוֹתָן קֶרֶן הָאוֹר
– שְׁלוֹם לָךְ, הַחֲמָה! – הִשִּׁיבוּהָ.
– קֶרֶן אוֹר אֲנִכִּי וְלֹא הַחֲמָה! – מִלְמְלָה בְּמִבְּוֶהָ.
– קֶרֶן אוֹר? – הִצְטַעְקוּ – רַק קֶרֶן אוֹר?
– כֵּן. מִלְכָּתִי הַחֲמָה כְּלוּאָה!
– קֶרֶן אוֹר עֲלוּבָה... פְּתִיחַ שְׂכֵמוֹתָי – קָרְאוּ הַשְּׂבָלִים
בְּאִכְזָבָה – הַחֲמָה מָתָה. לֹא עוֹד תַּחֲמֵם אֶת גִּנּוּ, לֹא עוֹד תִּלְטֹף
אֶת בְּשָׂרָנִי.

– שָׁקֵר הַדְּבָר! – זָעָקָה קֶרֶן הָאוֹר – שָׁקֵר! מִי סָפַר לָכֵן
כְּדָבָר הַזֶּה?

– מִי סָפַר? הָרוּחַ סִפְרָהּ, הָעֲנָנִים סִפְרוּ, הַגֶּשֶׁם שָׁח לָנוּ.
– הַחֲמָה עֲדִין חַיָּה – קִרְאָה קֶרֶן הָאוֹר בְּחִמְתָּ זַעַם –
בְּמַהֲרָה תִּנָּתֵק כְּבִלֶיהָ וּתָבוֹא אֲלֵיכֶם!
– פְּתִיחָה... פְּתִיחָה... – לָגְלְגוּ הַשְּׂבָלִים.

קרן האור הפליגה לדרךה ובאזניה המוקלות השבילים
המלגלגות. לפתע ראתה אנשים רבים נקהלים על אם הדרך
ונחפזה אליהם.

— הביטו וראו! — קראו האנשים בשמחה ושלחו אצבעות
לעברה — החמה! הנה היא באה!
קרן האור רחפה מעליהם ועיניה בוחנות את פניהם
השמחות.

— החמה? — קרא האחד — היכן החמה? הרי זאת היא
בסוף הפל קרן אור קטנה ועלובה!
האנשים פרצו בצחוק גדול, אבל חיש מהר גוע הצחוק
על פניהם. קרן האור נעלבה וכבר אמרה להסתלק, אף
למראה פניהם העצובות של האנשים, נעצרה והביטה בהם
בחמלה.

— קרן אור אנכי! — אמרה להם בקול צלול — קרן
אור... מלפתי אסורה ולכן אינכם רואים את פניה.
— אסורה? — תמהו האנשים.
— בכלא? — שאלו האנשים.
— במהרה תראוה! — קראה קרן האור והתעופפה לה
הלאה.

ג

החמה ישבה על כסאה ועיניה הגדולות לטושות אל
האפלה הממלאה את הארמון. השעות חלפו לאטן. העננים צבאו
על הפתחים וכתפיהם החסנות נגעו זו בזו.
— לאן הלכה לה קרן האור? — חשבה החמה — האמנם
הצליחה להגיע אל האדמה? ושמה לכדוה העננים?

— מלכתי... מלכתי... — נשמע לפתע קול דק ונפנפם וצליליו
הכו באזניה כצלילי פצמון עגגים. קרן האור הזעירה קרבה
אליה ואורה הבהיר נגה על סביבותיה. עיני החמה ארו ולבה
רחב משמחה.

— בתי — לחשה — השלום לך?
— שלום לי, מלכתי — השיבה קרן האור ותשתחנה אפים
ארצה.

החמה רמזה לה לקום. קרן האור קמה וקרבה ועמדה
ליד החמה.

— הייתי אצל האדמה וראיתי דרכיה — אמרה קרן האור
— שמעתי את שים השבלים, האזנתי לדברי האנשים.
— ומה ספרו לך? — חקרה החמה בקצור רות.
— לעגו לי. החמה מתה, אמרו לי. לא האמינו לדברי
ושמוני ללעג ולקלס.

— והאדמה... והאדמה, מה אמרה?
— היא מאמינה בך. אבל בניה ובנותיה גוועים לעיניה.
הרכינה החמה את ראשה ועצמה את עיניה. מצחה הבהיר
נחרש קמטים-קמטים.

— הם מצפים לי — מלמלה בחשאי — הם מצפים, ואני
עדין כלואה.

פניה יקדו ועיניה ירקו להבות.
— החמה מתה! — ועקה בקול נחר — לא! היא חיה ועוד
תחיה! אבל... אבל... צריכה אני להראות להם כי אמנם חיה
אנכי, בתי...

— כן, מלכתי? — נענתה קרן האור ואמרה.

— אָנא, הָבִיאי לִי יָרִיעַת בֵּר צָחוּרָה וְצָבָעִים. אֵת כָּל צָבָעִי
הַקָּשֶׁת הָבִיאי, אֵל תְּחוּסִי.

קָרַן הָאוֹר נִתְּרָה מִמְּקוֹמָהּ וְהִלְכָה וְחִזְרָה וַיִּדְיָה עֲמוּסוֹת
יָרִיעַת בֵּד וְצָבָעִים לָרֹב.

— אֵת תַּעֲזָרִי לִי — שָׁחָה הַחֲמָה — עַל יָרִיעַת הַבֵּד נִצִּיר
תְּמוּנָה נִפְלְאָה!

הַחֲלִיקָה הַחֲמָה עַל פָּנָי יָרִיעַת הַבֵּד, נָטְלָה אֵת הַמִּכְחֹל
בִּידָה וּבִקְשָׁה לְהַעֲלוֹת עַל הַבֵּד מִן הַמְּרָאוֹת אֲשֶׁר רָאָתָה בְּיָמֵי
שְׁלֹטוֹנָה. אֵף הַשְּׁלֹשְׁלָאוֹת שֶׁעַל יָדֶיהָ הִבְבִּידוּ עָלֶיהָ.
— עֲזָרִי לִי — מִלְמָלָה.

קָרַן הָאוֹר דָּחָקָה יָדֶיהָ אֶל הָעֶסֶה הַצָּבָעוֹנִית, לִסְנֹעַ לָהּ,
וְשָׁעָה אַרְכָּה הָיוּ שְׁתִּימָהּ מְעַרְבָּבוֹת אֵת הָעֶסֶה וּמִמְּלָאוֹת בָּהּ אֵת
יָרִיעַת הַבֵּד הַצָּחוּרָה.

— תִּמָּה הַמְּלָאכָה — קָרָאָה הַחֲמָה לְבִסּוֹף, וְהָיָא מִתְנַשֶּׁשֶׁת
בְּכַבְדוֹת — וְעָתָה הַקְּשִׁיבִי, בְּתִי. כֹּאֲשֶׁר אֶקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל. יִבְהִלּוּ
הָעֲנָנִים וְאֵל נָכוֹן יִפְתָּחוּ אֵת הַחֲלוֹן לְרָאוֹת אֵת הַנַּעֲשֶׂה בְּאַרְמוֹן
פְּנִימָה. אוֹ-אִז תִּמְהָרִי וְתַפְרָשִׁי אֵת יָרִיעַת הַבֵּד אֲצֵל הַחֲלוֹן
הַפְּתוּחַ, לְמַעַן תִּרְאֶה הָאֲדָמָה וַיִּרְאוּ כָּל יוֹשְׁבֶיהָ וַיִּדְעוּ כִּי הַחֲמָה
חִיָּה.

— כָּל אֲשֶׁר תַּצּוֹי אֲעֲשֶׂה — קָרָאָה קָרַן הָאוֹר.
— הִבָּה נִתְחִילוּ — קָרָאָה הַחֲמָה וְהַשִּׁיקָה בְּשִׁלְשְׁלָאוֹת וְצַעֲקָה
בְּקוֹלֵי-קוֹלוֹת. שָׁמְעוּ הָעֲנָנִים הַשּׁוֹמְרִים וַיִּנְחָדּוּ תַּחֲדָה גָּדוֹלָה.
— מָה הַדָּבָר הַזֶּה? — שָׁאֲלוּ אִישׁ אֵת רֵעֵהוּ וּפְתָחוּ אֵת
הַחֲלוֹן לְרוֹחוֹהָ לְמַעַן יִיטִיבוּ לְרָאוֹת אֵת הַמִּתְרַחֵשׁ בְּאַרְמוֹן. כִּהְרַף
עֵין קָרְבָּה קָרַן הָאוֹר אֵת יָרִיעַת הַבֵּד לַחֲלוֹן. הָעֲנָנִים גִּבְהִילוּ
לְמִרְאָה הַתְּמוּנָה וַיִּנְרָתְעוּ, וְאֵלֵי קָרַן הָאוֹר אִמְצָה אֵת וְרוּעוֹתֶיהָ

הדקיקות והחזיקה ביריעה בעז ובגבורה. עתה חשה כיצד
כחות נעלמים ממלאים את גופה. אורה הבהיר נפל על פני
הצבעים והעניק להם גון מפלא. אותה שעה התאוששו העננים
הקודרים, קרבו לחלון וצעקו:

— בת בלעל שכמותך!

ואחד מהם הושיט ידו ולפת אותה במתניה. קרן האור
נסתה להתנגד, אולם כחו היה רב מפחה. הענן הקודר הניף
את קרן האור והטילה בחמת זעם אל יריעת הבד. גופה הדק
פרפר מעט ואחר-כך התרסק.

העננים נרתעו בבהלה. גוה המרסק של קרן האור נהפך
לשביבי שביבים ולקרני-קרנים של אור. הצבעים התלהטו פתאם
באור גדול ונפלא והאירו את פני הרקיע האפל.

אותה שעה ישבו האנשים בפתחי בתיהם והסתכלו במטר,
פניהם עגומות ולבם כבד עליהם. ולפתע, כאלו געזר העולם
כלו מתרדמה עמקה. במרומי הרקיע נגלה חזיון נהדר
ועיני כלם נמשכו אליו כמו בחבלי-קסם. האדמה פצצה פיה,
השבלים הודקפו ופניהן העגומות ארו.

תמונה גדולה ונפלאה היתה תלויה בפסת הרקיע התכלה,
אשר נקרעה בתוף שפעת העננים השחורים. ערבוביה של
צבעים מקסימים ואור גדול ובהיר שפוף עליהם. התמונה
רחפה על פני כנפים נעלמות וזהרה האיר את מחשכי העולם.
— החמה חיה! החמה חיה! — קראה האדמה והקול הלך
והתגלגל ונשמע מסוף העולם ועד סופו.

— החמה חיה! — קראו השבלים.

— החמה חיה! — קראו האנשים.

לפתע זעה התמונה ממקומה ונשרה לאטה מטה-מטה. הפל

הביטו אחריה בחרדה גדולה. התמונה דבקה באדמה הרטובה
ואורה השתקף מתוכה. השלוליות הדלוחות טהרו ומימיהן
העכורים זהרו באור יקרות. התמונה שטפה הלאה וקפצה אל
בין עפאי העצים. כהרף עין שבה וטפסה למרומי הרקיע,
ונצבה במקומה הקודם.

— ראו-נא, כל צבעי הקשת בתמונה! — מלמלו האנשים
בהתפעלות.

— אכן, מראה נפלא! — לחשה האדמה.
...ובירכתי ארמונה ישבה לה החמה על כסאה, השלשלאות
הכבידו על ידיה ורגליה, אך על פניה הפציעה בת צחוק עננה.

הַבְּאֵנוּ אֶת הָאָבִיב

הִיְתָה שְׁעַת צְהָרִים. הַשָּׁמַיִם צָחִים הָיוּ מַעֲנֵן וְהַשֶּׁשׁשׁ צָחָקָה
מִתּוֹכָם צָחֹק בְּהִיר וְחֵם. קִרְנֵיהָ לָטְפוּ אֶת פָּנֵינוּ וְאֵנוּ, שֶׁשֶׁכְּבָנוּ
עַל הַדָּשָׁא הִירָק שֶׁבַחְזִית בֵּיתָנוּ, דּוֹמָה הִיָּה עָלֵינוּ שֶׁהָעוֹלָם כָּלוּ
הַתְּפָרָקָד עַל הַדָּשָׁא וּמִבֵּיט כְּמוֹנוּ בַּשָּׁמַיִם. בְּאוֹתוֹ בֵּית גֶּרְנוּ
שֶׁלִּשְׁתָּנוּ: אֵילָן, צְבִיקָה וְאֵנִי.

— אָבִיב! — הַפֶּטִיר אֵילָן, וְהוֹשִׁיט יָדוֹ אֶל-עָל, כְּאִלוֹ רָצָה
לְגַזֵּעַ בַּשָּׁמַיִם הָרְחוֹקִים.

נָתַנוּ עֵינֵינוּ בְּבָתִּים שֶׁבְּרָחוֹב; בַּעֲצִים הַבּוֹדְדִים הַנִּצָּבִים
לְפָנֵיהֶם וּבְשִׁיחִים הַנִּמּוּכִים וְהִירָקִים הָעוֹטְרִים לְגִזְרוֹת. אֶת כָּל
אֵלָה רָאִינוּ גַם קֶדֶם-לָכֵן וּבְכָל זֹאת נִדְמָה הִיָּה שֶׁלִּבָּשׁוּ עֲתָה
פָּנִים אַחֲרוֹת.

— בְּאַמַּת אָבִיב — מִלְמֵל צְבִיקָה לְעֶצְמוֹ, — מוֹזֵר...

— מַה מוֹזֵר פֹּה? — דָּחַק בּוֹ אֵילָן.

צְבִיקָה גְבוּהָ.

— כָּל זֶה... — אָמַר וְהִנִּיף יָדוֹ לְעֶבֶר הַשָּׁמַיִם הַכָּתֻלִים —

הָאָבִיב... כָּל-כֶּף פֶּתָאֵם בָּא לוֹ...

— וְכִי מַה רָצִיתָ, — צָחַק אֵילָן — שִׁישְׁלַח הוֹדָעָה מְקַדְמָתָ?

תֹּאֵר לְעֶצְמָהּ שֶׁאֲתָה מְקַבֵּל מִכְתָּב וּבוֹ כְּתוּב כֶּךָ: „שְׁלוֹם רַב,

צְבִיקָה. בְּיוֹם שְׁלִישִׁי בַצְהָרִים אָבּוֹא. תּוּכַל לִפְגּוֹשׁ אוֹתִי עַל הַדָּשָׁא
בְּחֶצֶר. בְּכַבּוֹד רַב, הָאֶבִּיב..."

עַל שְׁפָתָיו שֶׁל צְבִיקָה הַפְצִיעָה בַּת-צַחֲוִק.

— לֹא... — אָמַר — לֹא לָזֶה הַתְּכַוֵּנְתִּי. אֲנִי רַק רָצִיתִי לְהִגִּיד
שֶׁרַק לִפְנֵי יוֹמִים יָרַד גֶּשֶׁם כָּזֶה. הַשָּׁמַיִם הָיוּ קוֹדְרִים וְהַחֶצֶר
מְלֵאָה שְׁלוּלִיּוֹת. וּפְתָאם... הָאֶמְנָם הָאֶבִּיב הוּא שָׁבָא אֵלֵינוּ?
— וַדָּאִי! — קָרָא אֵילָן — הֲרִי גַם הַמּוֹרָה סִפְרָה לָנוּ הַיּוֹם
בַּפֶּתַח עַל הָאֶבִּיב. לֹא שְׁמַעְתָּ?

אֵילָן דִּבֶּר בְּבִטְחוֹן רַב וּבְכָל זֹאת נִדְמָה הִיָּה לִי שֶׁגַם הוּא
מִהֶסֶס. אוֹתָהּ שָׁעָה הִגִּיחָה מְאִי-שָׁם, כְּמִתְגַּנְּבֶת, רוּחַ קְלִילָה וּבְשׂוּמָה.
אֶט-אֶט חִלְפָה עַל פְּנֵינוּ, פּוֹסַעַת עַל קִצּוֹת אֶצְבָּעוֹתֶיהָ. אֵילָן קָם
וַעֲמַד עַל רִגְלָיו. הִבְטָנוּ בּוֹ בְּעֵינָיִם שׁוֹאֲלוֹת.
— אֲנִי הוֹלֵךְ — אָמַר בְּקוֹל שָׁקֵט.

— לָאֵן?

— לָשֶׁם! — הִשִּׁיב אֵילָן וְהִצְבִּיעַ לְעֶבֶר הַבָּתִּים הַגְּבוּהִים
הַסּוֹגְרִים עֲלֵינוּ סָבִיב.

— מַה פֶּתָאִם! — תִּמְהָנוּ צְבִיקָה וְאֲנִי.

— אֲנִי הוֹלֵךְ אֶל הַשְּׂדוֹת — אָמַר אֵילָן — הוֹלֵךְ כְּדִי לְהִבִּיא
הֵנָּה אֶת הָאֶבִּיב!

הִבְטָנוּ בְּפָנָיו שֶׁל אֵילָן. צֵל שֶׁל חִיוּף לֹא נִכָּר בָּהֶם. עֵינָיו
נִשְׂוֹאוֹת הָיוּ אֶל הַבָּתִּים הַגְּבוּהִים כְּמִבְקָשׁוֹת לִרְאוֹת אֶת הַשְּׂדוֹת
הִרְקִים הַמְשֻׁתָּרְעִים מֵאַחֲרֵיהֶם.

— אַתֶּם בָּאִים? — שָׁאַל. וּבִרְאוֹתָיו שָׁאָנוּ מִשְׁתַּהִּים הוֹסִיף:

— הַבָּתִּים הַגְּבוּהִים הָאֵלֶּה מְסִתִּירִים אֶת הָאֶבִּיב. רַק בְּשָׁמַיִם
אֶפְשָׁר לִרְאוֹתוֹ, בְּפֶסֶת הִרְקִיעַ הַכָּחַל. רַק בְּאוֹרִי אֶפְשָׁר לְחוּשׁ בּוֹ,
בְּנִשְׁבֵּית הַרוּחַ הַבְּשׂוּמָה. וּבְסוּפוֹ שֶׁל דְּבַר אֵינָךְ בְּטוּחַ אִם זֶה

אָביב או סתם יום-חרף יפה... שם, בשדות, אפשר לראותו ממש.
— ואיך... — שאלתי — איך תביא אותו לכאן?
— סמך עלי! — צחק אילן צחוק גדול — בידיים! בידי
ממש אביא אותו!

והוא נחפוז אל שער החצר ושם עמד רגע והביט בנו
במצפה. הלכנו אחריה.

אילן הפסיע לפנינו בפסיעות מהירות. ככל שנתרחקנו מן
הרחובות הצרים, כן הרחיב את צעדיו, כאילו נתירא פן יאחר
לבוא אל השדות. נחפזנו בעקבותיו. ולפתע נגמרו הרחובות
כלם והבתים הגבוהים נשארו מאחור. עמדנו בקצה העיר.
לפנינו השתרעו מרחבים ירקים.
— הגענו — אמר אילן.

נשמנו לרוחה. בקשנו לנוח, אף אילן פתח בריצה, ישר
אל תוף השדה הירק. תוף כדי ריצה השתטח על האדמה,
התגלגל עליה מעשה לולין ובזריות רבה קם, עמד על רגליו
והוסיף לרוץ. ואנו — אחריה.

רגלינו טבעו בתוף העשב הירק והסמיה. למראהו נזפרתי
בחתימת הדשא הדלה העוטרת את החצר שלנו. אף כהרף-
עין נשכח ממני המראה. לא היה זמן לחלומות. אילן נחפוז
לפנינו כמי ששעתו דוחקת. מדי פעם היה ממציא תעלול חדש.
פעם היה מתגלגל בתוף העשב ובעוד אנחנו מתגלגלים אחריה
היה קם, מדלג ומקפץ על רגל אחת ואנו משתדלים שלא לפגור
אחרי תעלולו החדש.

— ועכשו לשם! — הכריז אילן בקול.
נשאנו עינינו וראינו מרבד צהב הפרוש לפנינו.
— חרציות! — קרא צביקה בהתפעלות — ים של חרציות!

ואכן, הרוח הקלה שאחזה בראשי החרציות והנידה אותם קלות, שותה לשדה מראה של ים צהב המניע את המון גליו. עמדנו בקצה השדה ולא העזנו לבוא בתוכו, אף בעודנו משתאים למראה, הגיענו קולו של אילן:

— בואו! בואו! לשם! — וכבר השתער לו במעלה-הגבעה. טפסנו אחריו, ומשעלינו על פסגתה, עמדנו כמקסמים והבטנו אל השדות המשתרעים למרגלותיה. עכשו יפים היו עשרת מונים מכפי שהיו קדם. לא שדות היו אלה, אלא מרבדים נפלאים שיד נעלמה פרשה אותם לפנינו. הפטנו ושתקנו. ראינו את האביב עין בעין.

שעה ארצה ישבנו בראש הגבעה. ובינתיים האדימה השמש בפאתי מערב ואור הדמדומים קשר לבתים הרחוקים הלה ורדה. מכאן נראו הבתים הגדולים כקפסאות גפרורים שהנחו זו בצד זו. את הרחובות הצרים לא יכלנו לראות מפאן. הם פאלו גבלעו בתוף הקפסאות הקטנות.

הערב ירד אט-אט עלינו ואנו צופים אל העיר הפרושה לפנינו. הלילה עטף אותנו בכנפיו. ברקיע גדלקו המון כוכבים קטנים ובבתים הרחוקים — אורות בהירים ועליוזים.

— צריך לחזור — אמר לבסוף צביקה — יחפשו אותנו. דבריו של צביקה שברו את הדממה. קמנו, העפנו מפתח אחרון בעיר הרחוקה וירדנו מן הגבעה. הלכנו לאט עכשו לא נחפזנו עוד.

ושוב עמדנו בשער החצר ומולנו פסת הדשא שעתה אופפה היתה מחשכים. ואילן צחק פתאם ושאל:

— אז מה, חברה, הבאנו את האביב?
צביקה ואני הפטנו באילן. ידיו חפזו צרור חרציות.



— סרציות! — קרא צביקה בהתפעלות — ים של סרציות!

— קִשָּׁה הָיָה לְקַחַת אֶת כָּלוֹ — אָמַר כְּמִתְנַצֵּל — הָאָבִיב
גָּדוֹל מִדִּי...

וְשׁוֹב צָחַק, וְאַנְחָנוּ הִצְטַרְפָּנוּ לְצַחֲוִקוֹ. הַבָּתִּים הַגְּבוּהִים,
הַסּוּגְרִים עָלֵינוּ סָבִיב, הַבִּיטוֹ בָּנוּ בְּעֵינֵי הַחֲלוּנוֹת וְהֵם מִתְנַשְּׂאִים
לְמוֹלָנוּ גּוֹשִׁים-גּוֹשִׁים אֲפָלִים. אֵךְ אָנוּ זִכְרָנוּ אֶת הָאָבִיב הַפּוֹרֵחַ
בְּשִׁדּוֹת הִירָקִים שֶׁמַּעֲבֵר לְבָתִּים הָאֵלֶּה. רָחוּק הָיָה מֵאֲמָנוּ עֲכָשׁוּ,
אוּלָם רִיחוֹ הַטּוֹב שָׁמּוֹר הָיָה עִמָּנוּ.

מְדוּרַת ל"ג בְּעֶמֶר

מִדִּי שָׁנָה בְּשָׁנָה נוֹהֲגִים הָיִינוּ לְהַדְלִיק אֶת מְדוּרַת ל"ג
בְּעֶמֶר עַל הַמִּגְרָשׁ הַרִיק שְׁבִמְרָכּוֹ הַשְׁכוּנָה. הַמִּגְרָשׁ מְקַף הִיָּה
בְּתִים וְדוּמָה שְׂאִישׁ לֹא הָעִז לַגְעַת בּוֹ: הָרִי מִיַּעַד הוּא לָנוּ,
לְמְדוּרַתֵּנוּ! אֲלֹא שֶׁהַשָּׁנָה, בְּסוֹף הַחֶרֶף, בָּאוּ פּוּעָלִים וְגָדְרוּ
אֶת הַמִּגְרָשׁ, וְעַד־מֵהֵרָה צָצוּ בּוֹ עֲרֻמוֹת חֲצִץ וְזָפוּיָה וְקִרְשִׁים
מְכֻסִּי מִלֵּט סִמְנוּ רַבּוּעַ גָּדוֹל שֶׁהִכְרִיז: כָּאֵן יָקוּם בֵּית חֲדָשׁ!
בָּאִין בִּרְרָה אָנוּסִים הָיִינוּ לְחַפֵּשׁ לְעֲצֻמּוֹ מְקוֹם חֲדָשׁ לְמְדוּרָה.
עָבְרָנוּ אֶת הַשְׁכוּנָה לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה וְרַק לְאַחֵר חֲפוּשִׁים מְשֻׁכִּים
עָלָה בְּיָדֵינוּ לְמִצּוֹא מְקוֹם מִתְאִים.

בְּקִצָּה הַשְׁכוּנָה מִמֶּשׁ בְּסֻמוֹ לְכַבִּישׁ, נִמְצְאָה לָנוּ כְּבֶרֶת־
אַדְמָה רִיקָה. אָמֵנָם, בְּקֶרֶב־תְּמָנוֹת נִצַּב לוֹ צָרִיף בּוֹדֵד וְהַשְׁטַח
כָּלוּ מְכֻסָּה הִיָּה קוֹצִים, אֲלֹא שֶׁאַנְחֵנוּ הַתְּגִיִּסְנוּ כָּלֵנוּ לִפְנֵי הַחֶג,
נִכְשְׁנוּ אֶת הַקּוֹצִים וְסִלַּקְנוּ אוֹתָם. אֲשֶׁר לְצָרִיף, אוֹתוֹ לֹא יָכְלָנוּ
לְדַאֲבוּנוֹ לְסִלַּק. כִּיּוֹן שָׁכָה, לֹא נוֹתַר לָנוּ אֲלֹא לְהִרְחִיק מִמֶּנּוּ
כָּכָל הָאֶפְשָׁר אֶת הַמְדוּרָה מִחֲשֵׁשׁ שְׁמָא יִתְעוֹפְפוּ גָצִים מִן
הַמְדוּרָה וְהַצָּרִיף יַעֲלֶה בַּלְהֲבוֹת.

בַּיָּמִים הָאַחֲרוֹנִים שֶׁלִּפְנֵי הַחֶג טִרְחָנוּ הַרְבֵּה עַל הַתְּקִנַּת
הַמְדוּרָה. סָחֲבָנוּ מִקְרֹב וּמִרְחוֹק עֲנָפִים וְגִזְעִים שְׁלָמִים, שְׁכָרִי
עֲצִים וְקִרְשִׁים וְאַפִּילוּ רֵהִיטִים וְשָׁנִים. אֶת הַמְדוּרָה עֲצָמָה הִגְבֵּהְנוּ

כָּל-הָאָפֶשֶׁר, עַד שְׁדַמְתָּה לְמִין מַגְדָּל הַזּוֹקֵר רֹאשׁ בְּגָאוֹה אֶל
לֵב הָרָקִיעַ. וְלֹא נָחָה דַעַתְנוּ עַד שֶׁהִכִּינוּנוּ בְּסֻמוֹ עֲרַמַת עֲצִים
עֲצוּמָה, כְּדִי לְהִזִּין אֶת הָאֵשׁ, וּבְצַד בְּנִינוּ כִּירִים, כְּדַת וְכִדִּין, כְּדִי
שְׁנוּכַל לַצִּלוֹת לַעֲצָמֵנוּ תַפּוּחֵי-אַדְמָה וּלְהַכִּין קָפָה.

סוּף-סוּף הִגִּיעַ הָעָרֵב הַמִּיחָל. הַתַּכְּנִסֵּנוּ אֶצֶל הַמְדוּרָה,
נִרְגָּשִׁים מְאֹד, כְּאִלוּ הִיְתָה זֹו הַמְדוּרָה הָרֹאשׁוֹנָה בְּחַיִּינוּ. רָמִי,
הַמְמָנָה עַל הָעֲצִים וְהָאֵשׁ, נִתְכַּבֵּד בְּהִדְלָקָהּ. בּוֹרִיזוֹת הָעֵלָה אֵשׁ
בְּתַחֲתִית הַמְדוּרָה, וְאֶנְחָנוּ עוֹמְדִים עָלֶיהָ וּמִבִּיטִים בְּמַעֲשֵׂי-יָדָיו
כְּמִקְסָמִים. הִלָּהְבָה הַקִּטְנָה הַבְּהִבָּה תַּחֲלָה וּלְחֻכָּה בְּלִשׁוֹנוֹת-אֵשׁ
אֶת הָעֲנָפִים הַקִּטְנִים שֶׁבִּבְסִיס, אֵף סֻמוֹ לְכָךְ הִתְעַצְמָה וְהִתְלַקְחָה
וְהִסְתַּעְרָה בְּרַעֲבָתָנוּת עַל הָעֲצִים הַיִּבָּשִׁים. מִחֲמַת הַחֹם הָרֵב
אֲנוּסִים הִיְנוּ לְהִרְחִיב אֶת הַמַּעְגָּל. יִשְׁכְּנוּ סָבִיב הַמְדוּרָה, מִבִּיטִים
בָּאֵשׁ בְּעִינֵינִם נוֹצְצוֹת מִשְׁמָחָה וְשָׂרְנוּ בְּכָל כַּחֲנוּ אֶת שִׁירֵי
ל"ג-בְּעָמָר.

אֵינִי זוֹכֵר כִּמָּה זְמַן יִשְׁכְּנוּ כָּךְ. הַשְׁמָחָה הִיְתָה רַבָּה וְלֹא
הִרְגָּשְׁנוּ בְּכָלֵל בְּזִמְנֵי הַחוּלָף. הָאֵשׁ בַּמְדוּרָה לֹא שָׁכְכָה. לְהַפְּךָ:
דוּמָה הִיָּה שֶׁהִיא מִתְעַצְמָת וְהוֹלֶכֶת מְרַגֵּעַ לְרַגֵּעַ. מִסְכֵּי הַחֲשֵׁכָה
נִקְרְעוּ בְּנִגְוֵהוֹתֶיהָ וְגִצִּי-אֵשׁ נִתְעוּפָפוּ מַעֲלָה-מַעֲלָה כְּכוֹכְבִּים
זְעִירִים. מְדִי פָּעַם הוּטְלוּ לַמְדוּרָה צְרוּרוֹת עֲנָפִים אוֹ שְׁבָרֵי-
קִרְשִׁים וְהָאֵשׁ עֲמָמָה רָגַע וְאַחֵר זָנְקָה אֶל-עַל. שָׁכְחָנוּ עוֹלָם
וּמְלוּאוֹ, וְאֶפִּילוּ אֶת הַצְרִיף הַקָּטָן, הַנֶּצֶב לוֹ בְּקִרְבַּת-מְקוֹם,
הַסָּחָנוּ מִלְּבָנוּ.

אוּלָם לְפֶתַע פִּתְאֹם שָׁמַעְנוּ אֶת קוֹלוֹ שֶׁל זֹאבִיק, שֶׁקָּרָא
בְּקוֹל נִרְגָּשׁ:

— הִי! תִּרְאוּ!

הַשְׁתַּמְקֵנוּ וְנִשְׁאַנוּ עֵינֵינוּ אֶל זֹאבִיק. הוּא הִבִּיט נִכְחוֹ.

— תראו — מלמל — הנה... שם!

הבטנו למקום שאליו הצביע בידו. ליד הצריף נצב לו אדם. לתבות המדורה רצדו על פניו ואנו הבטנו בו בסקרנות. הנה זה איש בגיל-העמידה, גבה-קומה וצנום, ופניו חורות מאד. היתה דממה, ונשמע רק קול האש המלחכת את העצים. אנו הבטנו באיש והוא הביט בנו.

— מי זה? — לחש רמי.

— אני חושב — אמר אילן — שזה האיש שגר בצריף.

— אז למה לא רואים אותו בשכונה? — שאל חיים.

— זה בגלל... שאין הוא עובד כאן — ענה אילן.

— ובינתיים קרב אלינו האיש בצעדים אטיים. אש המדורה האירה את פניו החורית ועתה יכלנו להבחין בעיניו השחורות, השקועות עמק בחוריהן. האיש הפסיע נכחו עד שעמד סמוך למדורה.

— מה חפצו? — לחש רמי באזני — הוא רוצה להכנס אל

האש?

ובקול רם קרא:

— זה מסכן! הזהר מן האש!

כתפיו של האיש נרעדו. הוא הסב אלינו פניו. בזווית פיו הפציע חייוף קל.

— אתה צודק — אמר — צריף להזהר מן האש!

רמי הצטחק במבוכה.

— אם רצונך בכה, שב אתנו — אמר.

האיש הביט חליפות בנו ובאש.

— מדורה נאה — לחש לעצמו. ואחר הוסיף בקול:

— ואתם... אתם אינכם מפתחים מן האש?

— מִפְתָּדִים — צָחַק אֵילָן — לָמָּה לִפְתּוֹד? אֲנַחְנוּ רְגִילִים
לְמִדּוּרוֹת. בְּכָל ל"ג-בְּעָמֶר אֲנַחְנוּ מְדַלִּיקִים מִדּוּרָה גְדוֹלָה:

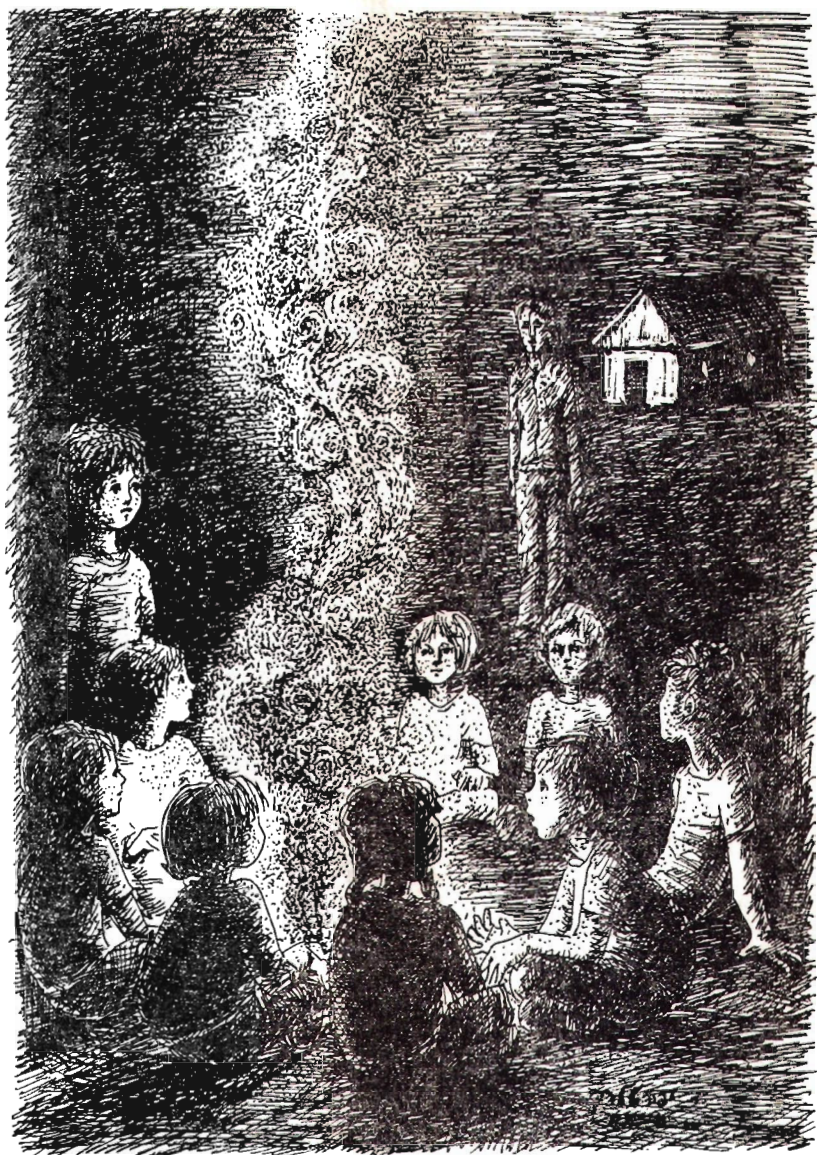
— אֲנִי מִבֵּין, אֲנִי מִבֵּין — נִעְנַע הָאִישׁ בְּרֹאשׁוֹ.
לְרַגַע הַשְׁתַּרְרָה דְּמָמָה. הִבְטָנוּ בָּאִישׁ. דוֹמָה הִיָּה שֶׁשָּׂכַח
אֶת קִיּוּמָנוּ, שְׁנֹשָׂא הוּא עַל כַּנְפֵי הַרְהוּרִיו, הִרְחַק-הִרְחַק מֵאֲתָנוּ.
וּלְפֶתַע הִתְנַעַר, כְּמִי שֶׁנִּעְוָר מִשְׁנָה עֲמָקָה וְהִבִּיט בָּנוּ בְּעֵינָיו
הַשְּׁחוּרוֹת.

— גַּם אֲנִי רְגִיל לָאֵשׁ — אָמַר — אַתֶּם מִבִּינִים, יְלָדִים?
גּוֹפּוֹ רָעַד בְּדַבָּרוֹ, שִׁפְתָיו רֻטְטוּ. וְשָׁעָה שְׁחֹזַר עַל דְּבָרָיו
„אַתֶּם מִבִּינִים. יְלָדִים“, הִבְחִנוּ שֶׁקוֹלוֹ חֲנוּק, כְּאִלּוּ קְרוֹב הִיָּה
לְבָכִי.

אָכֵן, הִבְכִּי חֲנֹק עֲתָה אֶת גְּרוֹנוֹ וְאֲנַחְנוּ הִבְטָנוּ בּוֹ, נִפְעָמִים
מֵאָדָּה. מִשְׁנַרְגַּע מַעַט, הִבִּיט בָּנוּ הָאִישׁ בְּמִבּוֹכָה.
— סִלְחוּ לִי שֶׁהִפְרַעְתִּי לָכֶם — אָמַר חֲרָשׁ — לֹא הִתְכַּוְּנָתִי
לְהִפְרִיעַ... זֶה בָּא לִי בְּגִלְל הַמִּדּוּרָה... הָאֵשׁ...
וְהוּא נִפְנָה כְּאֹמֶר לַחֲזוֹר לְצָרִיפִי.

— אָנָּה, אַל תִּלָּךְ — בִּקְשָׁתִּי — אֵין אַתָּה מִפְרִיעַ לָנוּ!
וַחֲבָרִי נִעְנְעוּ רֹאשָׁם לְאוֹת הַסִּבָּמָה.
הָאִישׁ נִמְלָךְ בְּדַעְתּוֹ, חֹזֵר וְיֹשֵׁב בִּינִינוּ. אֶת עֵינָיו לֹא הִמִּישׁ
מֵאֵשׁ הַמִּדּוּרָה וְאִלּוּ עֵינֵינוּ נִעִיצוֹת הָיוּ בּוֹ.
— תִּמִּיד זֶה קוֹרָה לִי — אָמַר הָאִישׁ — כְּמֹשִׁים אֶל עֲצָמוֹ
— כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה אֵשׁ, הִרְגִּי נִזְכָּר מִיָּד. קָשָׁה לִי לִשְׁכּוֹחַ אֶת
הָאֵשׁ...

הִחְרַשְׁנוּ. וְהָאִישׁ שָׁאֵף אֶל קֶרְבּוֹ אֶת אֲוִיר הַלַּיְלָה הַצּוֹגֵן
כְּמִי שֶׁעוֹמֵד לְצֹאת לְדֶרֶךְ אֲרָכָה, וְהִמְשִׁיף אֶת שִׁיחוֹ.
— כְּשֶׁרָאִיתִי אֶת הַמִּדּוּרָה שְׁלֹכָה, נִבְהַלְתִּי. סְבוּר הִיְתִיתִי



— מי זה? — לסש רמי. — אני חושב — אפר אילן — שזה האיש שגר בצריף.

שְׁעוּמָדִים לְשׁוּרֵף אֶת הַצְרִיף שְׁלִי. לְמַרְאֵה הָאֵשׁ גִּזְפֵּרְתִּי בְּכָל
הַמְדוּרוֹת שְׁרָאִיתִי... גַּם לִי הָיוּ פָּעַם יְלָדִים, וְגַם הֵם אָהָבוּ
לְהַעֲלוֹת מְדוּרָה בִּלְ"ג בְּעֶמֶר. זֶה הָיָה לִפְנֵי שָׁנִים, בְּגוֹלָה. וְהִנֵּה
פָּרָצָה הַמִּלְחָמָה – מְדוּרָה גְּדוֹלָה וְנוֹרְאָה: אֶת הַכָּל שָׂרְפָה הָאֵשׁ,
אֶת הַכָּל. גַּם אֶת יְלָדֵי. וְרַק אֲנִי שָׂרַדְתִּי לְפָלִיטָה. כְּדֵי לְזִכּוֹר.
אֶת יְלָדֵי. אֶת מַפְלְצוֹת-הָאָדָם שֶׁהִבְעִירוּ אֶת הָאֵשׁ הַנּוֹרְאָה. וּמֵאִז
אֲנִי מִפְּחַד מְכָל אֵשׁ... אֵלָּא שְׂרֹאָה אֲנִי כִּי אַתֶּם אֵינְכֶם מִפְּחַדִּים.
זוֹהִי הַמְדוּרָה שְׁלָכְכֶם, וְאַתֶּם שֹׁמְחִים בָּהּ. וְזֶה טוֹב, יְלָדִים. כֹּף
צָרִיף.

הָאִישׁ נִשְׁתַּתַּק. חֲזָהוּ עָלָה וַיֵּרֶד בְּהִתְרַגְּשׁוֹת. וּבִינְתִים שָׂכְבָה
הָאֵשׁ. הִלָּהְבוֹת הַגְּדוֹלוֹת גָּרְעוּ לְאֶטֶן. הָעֲנָפִים הַגְּדוֹלִים נִעְלְמוּ,
וּבִתְחִית הַמְדוּרָה הִבְהִיבוּ שְׂרִידֵיהֶם הַמִּפְּחָמִים. יִשְׁכְּנוּ בְּלֹא הֶגְהָ
וְהַבִּטָּנוּ בְּעֵינֵיהֶם עֲצוּבוֹת בְּאֵשׁ הַגִּוּעַת.

וּלְפֶתַע קָם הָאִישׁ מִמְּקוֹמוֹ וְזָקַף קוֹמָתוֹ.

– מַה קָּרָה לָכֶם, יְלָדִים? – אָמַר – מְדוּעַ אַתֶּם עֲצוּבִים?
הָרִי לְ"ג-בְּעֶמֶר הַיּוֹם. צָרִיף לְשִׁמוֹחַ! קוֹמּוּ, הוֹסִיפוּ עֲצִים לְמְדוּרָה!
נְבוּכִים מְעַט קָמְנוּ עַל רַגְלֵינוּ. רָמִי הַשְׁלִיף עֲצִים לְמְדוּרָה
וְהָאֵשׁ הִתְלַקְחָה מִחֲדָשׁ. וְשׁוּב עָלוּ קוֹלוֹתֵינוּ אֶל הַרְקִיעַ הָאֶפֶל,
וּמִסְכֵּי הַחֲשֵׁכָה אֲשֶׁר מִסְבִּיבֵנוּ נְסוּגִים וְהוֹלָכִים...

ה מ ק ש א ה

א

באחד הימים בא לגור בשכונתנו נער חדש ושמו דני.
דני היה בוגר מאתנו – קומתו גבוהה וכחפיו רחבות. עד מהרה
נהפך למנהיגם הבלתי-מקתר של ילדי-השכונה. בכל משחק
אשר שחקנו היה זה דני, אשר חלק את המשחקים לשתי
קבוצות והוא-הוא שהיה מכתב לנו את תקנות המשחק.
בשעת ההפסקה היינו יושבים סביבו ושותים בצמא את
ספוריו. דני הטיב לספר ובכל הזדמנות שנקרטה לידו, נהג
לספר באזנינו את מעשי גבורתו.
יום אחד, לאחר משחק בדורגל סוער, ישבנו לנוח בקצה
המגרש. התנשנשנו בכבדות ופלגי הזעה קלחו מפנינו. דני הביט
בנו בעיניו הבהירות.
– אתם פחדנים – סגן לעברנו – כלכם פחדנים, אחד-
אחד.

– מה פתאם? – התרגש אילן – מה פתאם פחדנים?
– פכה סתם – הצטחק דני.
– אנחנו לא פחדנים בכלל! – הכריז צביקה.
– ועוד איך אתם פחדנים! – אמר דני שנית, והפעם
בצעקה – כלכם פחדנים.
– אבל למה? – נסיתי לשאול.

- אתה שואל למה? - אמר דני בכעס וְעִינָיו יָרוּ חֲצִי
 זַעַם לְעֵבְרִי - בוא ואגיד לך. איפה נשמע כדבר הזה, שמעבר
 לכביש נמצאת מקשאה של אבטיחים, ופה אתם יושבים לכם
 כמו בטלנים ואף אחד לא מנסה להתפלח למקשאה.
 - אבל דני... - נסה צביקה לומר.
 - אצלנו - התפאר דני - במקום שגרתני בו עד עכשיו,
 בכלל לא היו בעיות. מה לא היינו עושים!
 - אי אפשר להתפלח למקשאה זו - אמר אילן.
 - מדוע אי-אפשר? - תמה דני.
 - מפני שיש שומרים וישנה גדר - השיב אילן בכעס.
 - בחיי שאתם מצחיקים - פריך דני בצחוק - "גדר
 ושומרים" אתה אומר, הא? ואם אני אומר לך שיש בסוף-הפל
 שומר אחד, וגם הוא ישן בלילה? ושהגדר בכלל לא גבוהה
 ושיש בה רק פתח אחד מצד מערב - מה תגיד? תראה, תראו
 איך הוא פותח עינים! חכם שכמוך, לא ידעת? נו, ואיך תדע
 אם אתה יושב פה כל הזמן ולא מטרים את עצמך לגשת
 ולבדוק את הענינים מקרוב?
 אילן כבש עיניו בקרקע.
 - אפשר לארגן מבצע נהדר - התלהב דני - נתפלח
 בלילה, נקח לנו אבטיחים אחדים ונעשה קומזיץ!
 התלהבותו של דני גברה והלכה ואנו נסחפנו בה.
 - התקרבו אלי - קרא דני והחליק בכף ידו על הקרקע
 ואחר גטל ענף של עץ והחל משרטט בו, וחוף כדי כך
 הסביר:
 - תראה, זאת היא הגדר המקיפה את המקשאה. פה,
 בקצה המערבי, נמצא הפתח ולידו הסכה של השומר. אנחנו

נגיע לשם בלילה. אילן וזאביק יתגנבו לקצה הצפוני של הגדר ויקימו שם רעש. כשהשומר יגש לבדוק מה קורה שם – נתפלח פנימה ונקח אבטיחים. כמה שרק נרצה – נקח. מה דעתכם על התכנית, טובה, לא כן?

נענונו ראשינו לאות הסכמה.

– היא בכלל לא טובה – אמר לפתע זאביק.

הבטנו בו כאלו ראינוהו לראשונה.

– מה לא טוב בתכנית, אם אפשר לדעת? – חקר דני.

– כל התכנית – אמר זאביק בשלונה גמורה – אני חושב

שבכלל לא צריך להתפלח למקשאה.

דני פרץ בצחוק אדיר ואנחנו הצטרפנו אליו.

– מה זאת אומרת „לא צריך בכלל“, אם אפשר לדעת?

זאביק לא נבהל, הביט ישר בעיניו של דני ואמר:

– לא צריך להתפלח. הם עבדו קשה במקשאה ועבשו

אנחנו באים וגונבים להם.

– זאת לא גנבה – התרעם אילן – אנחנו לא גונבים,

אנחנו רק „סוחבים“.

– זה אותו דבר! – כעס זאביק.

– נניח, אז מה זה אכפת לך? – רטן דני – מה אתה

דואג לעניינים של בעלי המקשאה? וחיוץ מזה, בכלל לא זיך

לאף אחד אם נסחב כמה אבטיחים. יש להם די והותר.

– זה לא נכון – עמד זאביק על שלו – אפשר לבקש

אבטיחים מן השומר ואני בטוח שהוא יתן לנו. לא צריך לסחוב.

– לבקש! – הלעיג דני – אתם שומעים מה שהוא אמר?

לבקש! כמה שאתה מצחיק! כל החכמה היא להתפלח ולקחת.

ולא לבקש. אֲנַחְנוּ לֹא צָרִיכִים טוֹבוֹת. וְאַתָּה, זֹאבִיךָ, אִם אַתָּה לֹא
רוֹצֶה לְלָקֶת, אַתָּה יָכוֹל לְהִשָּׁאֵר בְּבֵית.
זֹאבִיךָ הַבֵּית בָּנוּ וּבְדָנִי חֲלִיפוֹת.
— אֲנִי הוֹלֵךְ אִתְּכֶם — אָמַר לְבִסּוּף.
— כָּל הַכְּבוֹד! — אָמַר דָּנִי וְטָפַח לוֹ לְזֹאבִיךָ עַל כְּתָפוֹ —
מִחֵר בְּעָרֵב מִתְאַסְּפִים כָּלֵם פֹּה!

ב

לְמַחֲרָת יֵצְאוּ לְדֶרֶכָּנוּ עִם חֲשֶׁכָה. הַיָּרֵחַ הִסְתַּתֵּר לוֹ בֵּין
הָעֲנָנִים וְרַק הַכּוֹכָבִים שָׁלְחוּ בָנוּ אֶת אוֹרָם הַחֹרֶ. צִעְדָנוּ אֶט-
אֶט. מְדֵי פַעַם הָיִינוּ עוֹצְרִים, כּוֹרְעִים עַל בְּרַכְּנוּ וּמִקְשִׁיבִים הֵיטֵב
לְקוֹלוֹת הַלַּיְלָה. אַחֲר־כֵּן הָיִינוּ קָמִים וּמוֹסִיפִים לְלָקֶת. אֶת הַכְּבִישׁ
חֲצִינוּ אֶחָד-אֶחָד וְכִשְׁעַמְדָנוּ מֵעֲבָרוֹ הַשָּׁנִי, כָּבֵר רָאינוּ אֶת
הַמִּקְשָׁאָה חֲבוּיָהּ בְּאַפְלָה.

— אֵילָן יוֹזָבִיךָ — לַחֵשׁ דָּנִי.
הַשָּׁנִים נִתְקוּ מִן הַשׁוּרָה וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶכָם.
אֲנִי הִתְקַרְבְּנוּ אֶל פֶּתַח הַמִּקְשָׁאָה. חֲכִינוּ דְקוֹת אֶחָדוֹת עַד
אֲשֶׁר נִשְׁמַע קוֹל פְּצוּחַ עֲנָפִים יְבֹשִׁים מִן הַקֶּצֶה הַצָּפוֹנִי שֶׁל הַגָּדֵר.
— מִי שֵׁם? — שָׁאַל הַשּׁוֹמֵר.
הַרְעַשׁ הַתְּחוּזָה. רָאינוּ אֶת צִלְלִיתוֹ הָאַפְלָה שֶׁל הַשּׁוֹמֵר. הוּא
נִשָּׂא רִגְלָיו וְרִץ לְמָקוֹם מִמֶּנּוּ נִשְׁמַע הַרְעֵשׁ.
— עֲכָשׁוּ! — לַחֵשׁ דָּנִי — קָדִימָה!
פִּרְצָנוּ מִמָּקוֹם מַחְבּוֹאֵנוּ וּזְנַקְנוּ לַעֲבֹר פֶּתַח הַמִּקְשָׁאָה.
נִכְנַסְנוּ פְּנִימָה וּפִשְׁטָנוּ בַּמִּקְשָׁאָה. לִפְתָּע הִתְנַשְּׂאוּ לְקִרְאָתָנוּ שְׁתֵּי
דָמִיּוֹת מִתּוֹךְ הָאַפְלָה.

- בָּרְחוּ! - פָּקֵד דָּנִי - בָּרְחוּ, מֵהָרָ! וּבַעֲצָמוֹ זָנָק מִמְּקוֹמוֹ וּפְרִיץ בְּרִיצָה לַעֲבֹר הַפֶּתַח.
 רָצְנוּ בְּעֻבְיוֹתֵי. אַחֲרֵינוּ רָצוּ שְׁתֵּי הַדְּמִיּוֹת, כְּשֶׁהֵן מִנְּפִנּוֹת
 בְּזוֹעוֹתֵיהֶן וְצוּעֻקוֹת לַעֲבֹר. אֵת הָאֲבִיחִים שֶׁהִסְפִּיקוּ לַקְטוֹף,
 הִשְׁלֹכְנוּ הַצֵּדָה, בָּנוֹן שֶׁהִכְבִּידוּ עָלֵינוּ. כָּל עוֹד רִיחֵנוּ בָּנוּ, נִמְלֻטְנוּ
 מִן הַמְּקוֹם וְרַק לְאַחֵר שָׁעָה אֶרְכָּה, כְּשֶׁכָּבֵר הִסְפִּיקוּ לְהִתְרַחֵק מִן
 הַמִּקְשָׁא מֶרְחָק רַב, עֲמַדְנוּ לְשֹׂאֵף רוּחַ.
 - כָּלֵם פֹּה? - שָׁאַל דָּנִי, מִתְנַשֵּׁם וּמִתְנַשֵּׁף.
 הִבְטֵנוּ זֶה בָּזֶה.
 - נִדְמָה לִי שֶׁחֹסֵר מִיֶּשְׁהוּ - אָמַרְתִּי.
 - מִי חֹסֵר?
 - זֹאבִיק - אָמַר אֵילָן.
 הַשְׁתַּרְרָה שְׁתִּיקָה.
 - אֵיפֹה זֹאבִיק? - שָׁאַל דָּנִי.
 - אוּלֵי הוּא בָּרַח בְּדֶרֶךְ אַחֲרֵת? - חָשַׁב צְבִיקָה.
 - לֹא, הוּא מְכָרַח הֵיכָל לַעֲבֹר מִכָּאן - אָמַר דָּנִי.
 - אוּלֵי תִפְסֹו אוֹתוֹ? - הִבְעֵתִי הַשְּׁעָרָה.
 - לֹא תִפְסֹו אוֹתוֹ - אָמַר דָּנִי בְּקֶצֶר רוּחַ - הוּא פָּשׁוּט
 חֲכָה לְשׁוֹמְרִים. אַתֶּם מְבִינִים, זֹאבִיק הַלְּשִׁין!
 - לֹא נָכוֹן! - קָרָא צְבִיקָה - זֹאבִיק אֵינְנוּ מַלְשִׁין!
 - וְאַנִּי אוֹמֵר שָׁכֵן - עֲמַד דָּנִי עַל דַּעְתּוֹ - אִזּוֹ מֵאִיפֹה צָצוּ
 לְפֶתַע עוֹד שְׁנֵי שׁוֹמְרִים? מִן הַשָּׁמַיִם?
 - זֹאבִיק אֵינְנוּ מַלְשִׁין! - אָמַר אֵילָן - אֲנִי בָטוּחַ בְּכָה.
 הַשׁוֹמְרִים וְדַאי תִפְסֹו אוֹתוֹ. אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁעָלֵינוּ לְחַזֹּר לַמִּקְשָׁא.
 אֲסוּר לָנוּ לְהִפְקִיר אֶת זֹאבִיק.

— אל תדאג לו — לעג דני — הוא בסדר גמור. זאביק
שלה. הוא נדאי אוכל עכשו אבטיחים עם השומרים.

— אני חוזר — אמר אילן — אתם באים אתי?
עמדנו מהססים.

— לכו, לכו להציל את זאביק — צחק דני.
אילן פנה לעבר המקשאה. הלכנו עמו. דני חזר לשכונה.
כאשר קרבנו אל המקשאה, שמענו קולות דוברים מתוך
החשכה. נצמדנו אל הגדר והקשבנו.

— מאיפה באו הילדים? — חקר קול של גבר.
— אני לא מכיר אותם — ענה קול של ילד.
— זה זאביק! — צהל אילן בלחישה.
— באת אתם! — רטן קול אחר — איך זה שאתם לא
מכיר אותם?

— אני לא מכיר אותם, הם לא מהשכונה שלי.

— אתה בטוח?

— אני בטוח.

— כמה ילדים היו?

— אני לא יודע, לא ראיתי.

— שמע ילד, אל תתחכם אתנו.

— אני לא מתחכם.

רגע השתררה דממה ואחר-כך שמענו את שלשת השומרים
מתייצים ביניהם.

— שמע, ילד — אמר אחד מהם — הפעם אנחנו לא נעשה
לה דבר, אבל אוי ואבוי יהיה לה, אם רק תעז להראות כאן
את פניה שנית! ועכשו הסתלק מפה, מהר!



רצנו בעקבותיו. אחרינו רצו שמי הדמיות. כשהן מנספות בירועותיהן
וצועקות לעברנו.

ראינו את זאביק יוצא את שער המקשאה. הוא פסע לאטו
 וראשו מרפן על חוהו. קמנו והלכנו אחריו.
 - זאביק - לחש אילן - חכה לנו.
 זאביק נעצר תחתיו.
 - זאביק, מה קרה? - שאל צביקה.
 זאביק שחק.
 - זאביק מה קרה? - חזר אילן ושאל.
 - לא קרה דבר - אמר זאביק בקול רפה - לא קרה
 דבר.
 - איך תפסו אותך?
 - הם השיגו אותי.
 - אבל אתה היית בקצה השני!
 זאביק נעץ בנו מבטו.
 - אתם רוצים לדעת? - שאל - אז תשמעו. כשהשומרים
 התחילו לרדוף אחריכם, כבר הייתי הרחק מן המקשאה.
 כלתי להסתלק הביתה, אבל פתאום ראיתי שהם עומדים להשיג
 אתכם. אז קפצתי וצעקתי לעברם. מיד עזבו אתכם ורצו אחרי
 ותפסו אותי. זה הכל.
 - אבל זאביק...
 - לא נורא - הרגיעו זאביק - לא קרה דבר. הרי שמעתם
 את דברי השומרים.
 - לא היינו צריכים ללכת - אמר אילן.
 זאביק הצטחק.
 - גם אני חושב כן. אבל הלכנו, לא כן? ואת הנעשה אין
 להשיב. רק חבל שגרמנו להם נזק במקשאה.
 כבשנו פנינו בקרקע ולא הוצאנו מלה מפינו.

— מה אתם עֲצוּבִים כֵּךְ? — הִתְרַעַם זְאֵבִיק — אֲפֹשֶׁר
לְחָשׁוּב שְׂקָרָה מִי־יֹדַע־מָה. לֹא כִדָּאִי לְהִתְעַצֵּב, הֲרִי לֹא נִתְפַּלֵּחַ
יֹתֵר, לֹא כֵן?

כֵּךְ אָמַר זְאֵבִיק וּפָנָה לְעֵבֶר הַשְּׂכוּנָה. רָגַע הַסִּבְנִי פָּנִינוּ
וְהִפְטָנוּ לְמַקְשָׁאָה. וְאַחֲר־כֵּךְ פָּנִינוּ גַם אֲנִי וְהִלְכָנוּ חֲזָרָה
לְשְׂכוּנָה.

מַעֲשֵׂה בְּשֵׁנִי פַחֲדֵי זָפֶת

א

עֲדִין לֹא סִפַּרְתִּי לָכֶם כִּיצַד קִבְּלֵנוּ אֶת הַתְּלַבֶּשֶׁת הַיָּפָה
לְקַבֻּצַת הַפְּדוּרָגָל שֶׁל הַשְׂכוּנָה שֶׁלָּנוּ. כֵּן, אֱלֹה הַחֲלָצוֹת הָאֲדָמוֹת
וּמִכְנָסֵי-הַהַתְעַמְלוֹת הַכֶּחָלִים.

וּבָכוּ, בְּאוֹתוֹ בִּקְרָן קִיץ שֶׁל רֵאשִׁית הַחֹפֶשׁ הַגָּדוֹל יִשְׁכְּנוּ
בְּצֵל הַשְׁקָמָה הַעֲבֵתָה שֶׁבִקְצָה הַשְׂכוּנָה, כְּאִשֶּׁר לָפְתַע הוֹפִיעַ
אֲמָנוֹן. הוּא הֵלֵךְ לְאֵטוֹ, כְּמִי שֶׁשָּׁעָתוֹ אֵינָה דוֹחֶקֶת בּוֹ. כְּשֶׁהִגִּיעַ
אֵלָיו, הַעִיף בָּנוּ מִבֶּט חֲטוּף וְהִתְיַשֵּׁב לִידֵינוּ, שׁוֹתֵק כְּמוֹתָנוּ.
חֲלָפָה שָׁעָה אֲרָכָה וְאִישׁ מֵאֲתָנוּ לֹא הוֹצִיא הָגָה מִפִּיו.

— אֲנַחְנוּ סָתָם טְפָשִׁים... — אָמַר לָפְתַע אֲמָנוֹן, כּוֹבֵשׁ בְּקִשֵּׁי
אֶת הַתְּרַגְּשׁוֹתוֹ.

נִתְּנוּ בִּי עֵינַיִם מִשְׁתָּאוֹת.

— אֲנַחְנוּ יוֹשְׁבִים לָנוּ כָּאֵן וּמִתְבַּטְּלִים — פָּרַשׁ אֲמָנוֹן אֶת
דְּבָרֵי הַפְּתִיחָה הַמּוֹזְרִים שֶׁלוֹ.

— אִזְ מָה, לְמַשָּׁל, אֶתָּה רוֹצֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה? — הִקְשָׁה אֵילָן.

אֲמָנוֹן הִבְלִיעַ בַּת-צֶחֳק שֶׁעָלְתָה עַל שִׁפְתָּיו.

— אֲנִי? — הִתְמַם — אֲנִי לֹא רוֹצֵה כָּלוּם. מִצְדִּי אַתֶּם יְכוּלִים

לְשַׁבֵּת לָכֶם פֹּה מִן הַבִּקְרָר עַד הָעֶרֶב...

— אִזְ בְּאֵמַת הִנֵּה אֲנַחְנוּ יוֹשְׁבִים...

— הביטו — נתרצה אמנון — יש לי רעיון. ואם זה יצלח, יהיה לנו כסף ונוכל לקנות תלבשת לקבוצת הפדורגל שלנו. אתם יודעים, תלבשת אמתית, כמו של הקבוצות הגדולות...

— תלבשת? — קראנו בפליאה.

— כן, למה לא? אני מתכנן לים. לפעמים, כשהים סוער, הגלים שלו פולטים אל החוף כל מיני חפצים. מי שמוצא אותם, יכול לקזז אותם בשבילו כי הם אינם שייכים לאף אחד. את החפצים האלה אפשר למכור ובכסף נוכל לקנות תלבשת פדורגל.

— אתה בטוח שמתר לקחת אותם? — בקש אילן לדעת.
— בודאי! הרי כלם יודעים, כי מה שהים פולט בשעת סערה, לא שייך לאף אחד.

— עכשו רק צריך לחכות לים סוער — אמר אמנון — אחרי הסערה החוף מלא בכל מיני דברים.

ב

עוד באותו לילה סער הים. למחרת השכמנו קום ויצאנו אל החוף. ערפלי הבקר טרם נמוגו והים נתגלה לעינינו בדמות גלים גבוהים ומקציפים. סימני הסערה שהתחוללה בלילה נקרו בכל החול הלכן היה עדין רטב. גושי סלעים, שנפלו ממרומי הגבעות, מוטלים היו סמוך לים. החוף היה ריק מאדם.

כפות רגלינו היחפות הטביעו חותמן בחול הרטב. אמנון צעד בראש כממחה לכל דבר. מדי פעם היה עוצר ומביט לכל עבר, כמבקש לגלות את החפצים שהים הטיל אל החוף

בשעת הסערה. הלכנו והתרחקנו מן המקום בו נהגנו להתרחץ.
החוף גלה לנו פנים חדשות. מפרצים קטנים, שבתוכם רגעו
המים כמו מי ברכה; איים קטנים בתוך המים הלכנים, וערמות
של צדפים. הכל היה חדש ומפתיע ואנחנו כמעט ששכחנו
לשם מה באנו לכאן...

רק אמנון הוסיף לרוץ קדימה, סוער ונגרש, ואנחנו בעקבותיו.
בינתיים עלתה השמש והאירה את הים באור-נגוהות. ערפלי
הבקר התפזרו ויום צלול הגיח מתוכם. פתאם עמד אמנון
מלכת. בכף ידו מחה את אגלי הזעה שבצבצו על מצחו.

— אז מה? — שאל זאביק.

— אמנון שתק. נכר היה בו, שהוא כועס מאכזב.

— כדאי לחזור — הציע צביקה.

— לחזור? — הצטעק אמנון — הלכנו עד לכאן בשביל

לחזור?!

— אבל לא מצאנו שום דבר...

— זה צדין לא סימן שאין פה שום דבר... צריך לחפש.

— חפשנו, אף לא מצאנו אלא צדפים, איים ומפרצים.

הים נרגע מסערת הלילה ודומה היה עכשו לברכה ענקית.
פעבר שעה ארבה הגענו לסלע קטן והתישבנו לידו, בחול
הלכן.

— אין כלום — פלט אמנון לבסוף בעצב.

— לא חשוב — נסה צביקה להרגיעו — באמת לא חשוב,

היה טיול נהדר!

— באמת — החרה-החזיק אחריו זאביק — איזה מפרצים

נפלאים שגלינו! בכל לא ידעתי...

— זה בגלל שבאנו לכאן מאחר — מלמל אמנון — צריך
לבוא מקדם יותר...

— באמת, אמנון. אין דבר, אל תצטער.
— עכשו נצטרך לחכות לסערה הבאה — אמר אמנון וקם
על רגליו — אבל מי יודע מתי תתחולל עוד סערה: הרי עכשו
קיץ.

— לא נורא — קרא צביקה — אפשר לחכות.
— יש לי רעיון! — הצטעק פתאם אמנון.
הוא הביט בחורף, כאלו גלה בו דבר-מה מפלא.
— הנה, אתם רואים שם? כן, שם. הכתמים השחורים
ההם.

— זה... — מלמל צביקה — הרי זה זפת!
— בדיוק כך — אשר אמנון — זהו זפת! כן, יש המון זפת
על החורף. נביא פחים ונכנים לתוכם את הזפת...
— ומה יצא מזה? — השתומם צביקה.
— נמכר אותו! — הודיע אמנון — נמכר ובתמורה שנקבל,
נקנה את תלבשת!

— אבל מי יקנה מאתנו את הזפת? — פקפק אילן.
— יקנו, יקנו! — קרא אמנון בבטחה — כמו כלום יקנו, ולנו
תהיה תלבשת נפלאה!

ג

התלהבותו של אמנון אחזה גם בנו. אמנון וצביקה רצו הבייתה
להביא פחים ישנים, ואלו אילן ואני נותרנו על החורף והתחלנו
מלקטים את הזפת. המלאכה הייתה קשה. החם היה כבד מנשא,

ואף על פי כן המשכנו בעבודה. כאשר חזרו אמנון וצביקה
עם הפחים כבר היו מוכנות שתי ערמות קטנות של זפת.
— אתם עצומים! — קרא אמנון בשמחה למראה הערמות
— ממש עצומים!

והוא כרע על ברקיו ובשתי ידיו התחיל מעביר את הזפת
לפחים. כרענו לידו ופזרנו לו. כאשר נתמלאו הפחים, הרמנו
והבאנו אותם אל המחסן שבחצרו של אמנון. למחרת שוב
באנו אל החוף כדי לאסוף את הזפת וכן גם ביום שלאחריו.
היה זה ביום השלישי לעבודתנו בחוף. כל כך שקועים
היינו בעבודה, עד שלא הרגשנו בשני אנשים שהתקרבו אלינו,
אלא כאשר היו קרובים מאד. היו אלה שני אנשים שאת פניהם
לא ראינו מעולם. אמנון גהר מבלי משים על אחד הפחים,
כאלו בקש להגן עליו.

— אל תפחד — אמר האחד מהם — לא נקח לך אותו.
— מה אתם אוספים לכם פה? — שאל השני ונתן עיניו
בתוף הפח — מה... זפת?!

פניהם הנדהמות של השנים עוררו בנו מבוכה. רק אמנון
לא אבד את עצתו ונזותיו.

— מה יש — שאל — אסור?
— אסור? — חזר אחד האנשים על שאלתו של אמנון —
מדוע אסור? ודאי שמתר. הזפת הזאת אינה שייכת לאיש. וחוצ'
מזה, בינתיים נקיתם את החוף...
הבטנו סביבנו. אכן, האיש צדק: החוף היה נקי עכשו
להפליא.

— ומה תעשו בזפת הזאת? — שאל האיש השני.



„היו אלה שני אנשים שאת פניהם לא ראינו מעולם“.

— נמכר אותו ונקנה תלבשת לקבוצת הפדורגל שלנו —
השיב אמנון.

השנים הביטו זה בזה. בדי עמל הבליעו בת-צחוק שצלטה
על שפתיהם.

— ובכמה תמכרו? — שאלו.

— בכמה? — התבלבל אמנון — עוד לא חשבת... כמה
שיתנו...

— אתם צריכים לקבל הרבה בעד זה — אמר האיש.

— בעד מה? — שאל צביקה בסקרנות.

האיש הביט רגע בפחים המלאים זפת ואחר כך הצביע
על החוף הנקי.

— בעד זה — אמר.

— אבל... — השתומם צביקה — הרי אנחנו רוצים למכור
את הזפת ולא את החוף...

— אני יודע — אמר האיש וצחק — אבל לא חשוב הזפת.

העקר שהחוף עקשו נקי. מדי פעם מתכסה החוף בכתמי זפת
והחול הלבן אינו לבן עוד. לא תמיד מצליחים עובדי הנקיון
לנקות את החוף בזמן. זה ימים אחדים שאנחנו באים ומוצאים
את החוף נקי מזפת. לא ידענו מי נקה אותו בצורה יפה כל כך.
עקשו אנחנו יודעים.

הקשבנו לדבריו של האיש בתשומת לב מרבה, אולם רוחו
של אמנון קצרה עליו.

— אולי אתם מכירים מישהו שמוכן לקנות זפת? — שאל
את האנשים.

— כן — אמרו האנשים — אנחנו נקנה.

— אתם? — הצטעק אמנון.

— מה יש, אסור? — צחקו השנים. — ובכן, קנינו? אבל
עדין לא אמרתם מה מחירו של הזפת.
— לא הרבה — אמר אמנון — אתם מבינים, אנחנו רוצים
לקנות בכסף הזה את התלבשת...
— אנחנו מבינים — אמר אחד האנשים — המחיר באמת
אינו גבוה. תבואו היום אחר הצהרים לבנין העיריה ותקבלו
שם את שכרכם.
השנים פנו לדרכם ואנחנו נותרנו לעמוד במקומנו, נפעמים
ונדהמים.

ד

הלכנו אל העיריה. נכנסנו לפרוודור הגדול ולא ידענו אנה
לפנות. לפתע שמענו קול מכר מברך אותנו לשלום. הסבנו
את פנינו וראינו את אחד האנשים שפגשנו בבקר על החוף.
הוא הזמין אותנו להכנס אל חדרו.
אך נכנסנו, תכף ראינו שתי חבילות מנחות על השלחן.
האחת — אדמה ובה חלצות, והשניה — כחלה ובה מכנסים.
הבטנו בחבילות ובאיש חליפות.
— זה שכרכם — אמר.
לא העזנו לגשת אל השלחן.
— מה יש, התלבשת אינה מוצאת חן בעיניכם? — שאל.
— בוקא כן — מלמל אמנון — אבל...
— אם היא מוצאת חן בעיניכם, אתם יכולים לקחת
אותה. היא שלכם. כשבר עבודה וכפרס בעד המעשה היפה
שעשיתם.
בידים רועדות נטלנו את שתי החבילות, את החלצות

הַאֲדָמוֹת וְאֵת הַמִּכְנָסִים הַכָּחָלִים. אוֹתָהּ שָׁעָה לֹא הָיָה מֵאֲשֶׁר
מֵאתָנוּ בְּכָל הָעוֹלָם.

הִנֵּה בָּנָה הָאֶפֶן קִבְּלָנוּ אֶת הַתְּלַבֶּשֶׁת הַיָּפָה לַקְּבוּצָה הַכְּדוּרְגָּל
שֶׁלָּנוּ. אֵינִי יוֹדֵעַ מָה עָשָׂה הָאִישׁ מִן הָעִירִיָּה בְּפִחֵי הַזֹּפֶת שֶׁלָּנוּ.
עֲכָשׁוּ זֶה גַם לֹא מְעַנֵּין אוֹתָנוּ...

מִכָּל מְקוֹם, עַל הַתְּלַבֶּשֶׁת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִמֶּנּוּ אֲנִיחָנוּ שׁוֹמְרִים
מִכָּל מְשָׁמֵר, וְלֹא רַק מְשׁוּם שֶׁהִיא יָפָה כָּל כָּךְ...

בֵּית שֵׁל חוּל

ממַעַל פְּרוּשׁ הִיָּה הֶרְקִיעַ הַכָּחַל, הַמְתַּמְשֵׁף אֶל הָאֶפֶק הַרְחוֹק
וּמִתַּחַת גִּלְגַּל הַיָּם אֶת מִיָּמָיו הַכָּחֲלִים. הַשֶּׁמֶשׁ גָּהֲרָה עַל כַּתְּפָיו
הַחֲסִנּוֹת שֶׁל הָאֶפֶק וְקִרְנֶיהָ הָאֲרָכוֹת טָבְלוּ בְּגִלֵּי הַיָּם. הַרוּחַ,
חֲדַל־אוֹנִים, גִּעְזָרָה לַעֲתִים, לִטְפָּה בִּיד קִלְהָ אֶת פְּנֵי הַגְּלִים,
טִלְטְלָה אֶת זִיפִּיהֶם הַלִּבְנִים וְגִוְעָה חִישׁ-קֵל.

עַל הַחוּף עָמַד לוֹ יֶלֶד קָטָן וְעֵינָיו הַכָּחֲלוֹת בּוֹהוֹת עַל פְּנֵי
הַיָּם הַגָּדוֹל. תַּמִּים נִשְׁקוּ יְכַפּוֹת רַגְלָיו וְקִרְיַת-גִּיל נִתְמַלְטָה
מִפִּי הַיֶּלֶד וְהַגִּיעָה לְאֲזָנוֹ שֶׁל הַיָּם. פָּקַח הַיָּם אֶת עֵינָיו וּלְמִרְאָה
הַפְּעוּט פָּשְׁטָה עַל פָּנָיו אֲרֻשַּׁת שֶׁל תַּמִּיָּהָ.

— מַה לָּךְ בָּאוֹ, קִטִּינָא? — חָקַר בְּקוֹלוֹ הָעֶבֶה. הַיֶּלֶד נִבְהַל
וְנִסּוּג מַעַט.

— אֲנִי מִבֵּית בֶּה... — גִּמְגַּם.

— חַה-חַה-חַה! — צָהַל הַיָּם — לְהַבִּיט בִּי בְּאֵת, קִטִּינָא?
יְבִשֶׁם לָךְ!

וְהוּא עָצַם עֵינָיו וְשָׁקַע שׁוֹב בְּשִׁנְתּוֹ. וְהַיֶּלֶד הוֹסִיף לַעֲמוֹד
בְּמִקְוָמוֹ. עֵינָיו הִבִּיטוּ אֶל הַגְּלִים הַמְקַצִּיפִים וְאֶל חוֹלוֹתָיו הַמְלַבִּינִים
שֶׁל הַחוּף. לְבִסּוֹף כָּאֻלוֹ גִּמְלָה בּוֹ הַחֲלָטָה. כָּרַע עַל בִּרְכָיו
וְהַחֲלִיק בְּאֲצָבָעוֹתָיו עַל פְּנֵי הַחוּל.

גִּרְגָרִי הַחוּל, שְׁסַפְּגוּ אֶת קִרְנֵי-הַשֶּׁמֶשׁ, חֲמִים הִיוּ. הוֹשִׁיט

הילד זרועותיו לפנים. כאלו אמר לחבוק את החוף בלו, ובהנה
אחד משך אליו ערמת חול קטנה. חיוך של קורת-רוח האיר
את פניו. הוא לטף את החול בעדנה ובתנועות אחדות שנה
לערמה צוברת בית קטן. עיניו שוטטו מסביב עד שפגעו בצדפים
פשוטים. נטלם באצבעותיו וקבעם בפתחים שבבית. משסים
מלאכתו קם ועמד על רגליו, לצפות במעשה-ידיו. הבית נשא
ראשו הקטן בגאונה והצדפים צחקו אליו.

אף הנה הגיע לאזניו רעש עמום. נתן עיניו בים, נרעש
ונפעם בלו. הים צחק בקול רועם וצלילי קולו הרעידו את סלעי
החוף.

— מה אתה עושה שם? — שאל הים.

— בונה לי בית — השיב הילד.

— בית? — שאל הים, כמי שאינו מאמין למשמע אזניו.

— הרי הוא לפניך! — אמר הילד והצביע על הבית הקטן.

מעשה-ידיו להתפאר.

הים הביט חליפות בילד ובבית.

— מדוע בנית לך בית? — שאל.

ובטחם השיב הילד, הרעים עליו הים בקולו:

— להסיג גבולי באת, קטינא שקמותה!

הסעיר הים את גליו והללו עטו על הבית הקטן

תחלה נגסו בקצותיו והחול הפריף קרס תחתיו באפס-אונים

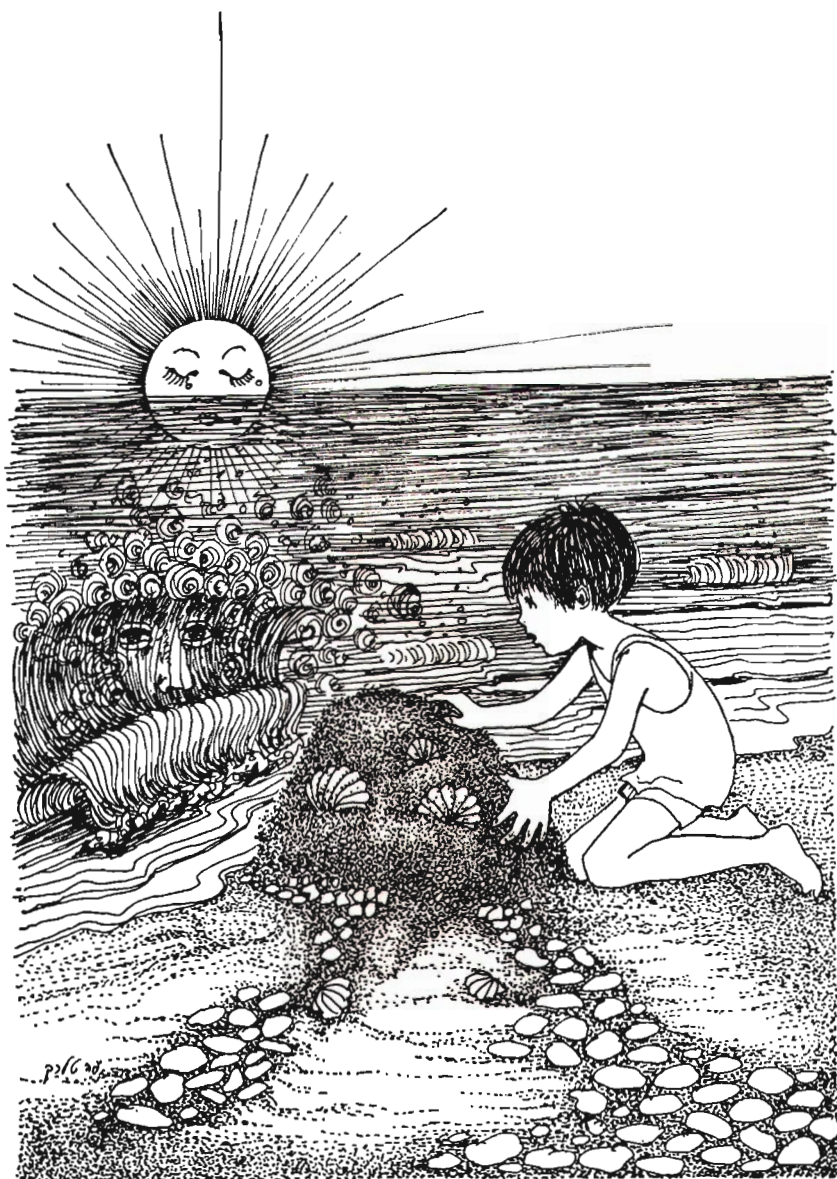
ולאחר-מכן הסתערו בחבורה גדולה ומחו את שיריו ורק

הצדפים נותרו לפלטה, נכלמים ומכים.

הילד נשך שפתיו, אף לא הוציא הנה מפיו, ורק בנזית

עיניו הבהיקה דמעה. הוא נרפן. נטל את הצדפים המטלים

לרגליו והחליק עליהם בחבה, קרבם אל אזניו ולרגע אחד



מה אתה עושה שם? — שאל הים. — בונה לי בית — השיב הילד.

הָאֵזִין בְּלֵב נִפְעָם לְדַבְּרֵי הַנְּחֻמִּים אֲשֶׁר הִשְׁמִיעוּ לוֹ. הוּא חִנָּה
אֲלֵיהֶם וְנִעְנַע בְּרֹאשׁ כָּאֱלוֹ בִקְשׁ לַהֲדוּת עַל דְּבָרָם הַמְעוּדָד.

כַּאֲשֶׁר שָׁב וְכָרַע עַל בְּרַכְיוֹ חֵשׁ כִּיצַד הַחֹל הֶרְטָב מְלֻטָּפוֹ
בְּיַד עֲנָגָה. הַבֵּיט בְּזֵרוּעוֹתָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה הֵן גְּדִלוֹת וְהוֹלָכוֹת, חֲזוֹהוּ
רַחֲב וְקוֹמָתוֹ גְּבִהָה. עֵתָה לֹא הִיָּה עוֹד יֶלֶד פְּעוּט וְנִפְחָד, כִּי אִם
נֶעֱר גְּבִיהַ-קוֹמָה, רַחֲב-כְתָפִים וְאַמִּיץ-לֵבָב.

גִּהַר אֶל הַחֹל וַיְצַב לוֹ עֲרֻמַּת חוֹל. נִרְפֵּן בְּשִׁנְיָה וְאַסָּף
עוֹד עֲרֻמָּה. עֵתָה הִיָּה עֲמַל בְּכָל כַּחוֹתָיו לְבָנוֹת אֶת בֵּיתוֹ הַהָרוּס.
עַד-מִהְרָה קָם וַעֲמַד עַל תֵּלּוֹ בֵּיתוֹ הַחֲדָשׁ, מְקַף חוֹמַת-חוֹל –
מִגֵּן מִפְּנֵי הַגָּלִים הַמַּקְצִיפִים.

וְהִים חֶרֶק בְּשִׁנְיָו וְכָל גּוֹפוֹ הֶעֱנַק הֶרְטִיט מִכַּעַס.

– קִטְיָנָא! – הִרְעִים בָּק לוֹ – שׁוּב בְּנִית אֶת בֵּיתְךָ? וְהִרִי
אֲנִי אֶסְרֵתִי עָלֶיךָ!

הַנֶּעֱר שָׁתַק. עֵינָיו הִכְחָלוֹת הַבֵּיטוּ בְּבֵית הַקָּטָן כָּאֱלוֹ אָמְרוּ
לְחֻזַּק אֶת כְּתָלָיו הַפְּרִיכִים.

הִים סָעַר וְגַעַשׁ וְגָלְיוֹ שָׁאָגוּ בְּקוֹל גְּדוֹל וְנִחְפָּזוֹ אֶל הַחוּף.
רֹאשׁוֹנִים שָׁבָהֶם הַתִּנְפָּצוֹ אֶל הַחוֹמָה הַקְּטָנָה וְשָׁבוּ כְלַעֲמַת שִׁבְאוֹ,
אִילָם אֵלֶּה שָׁבְאוֹ בַּעֲקֻבוֹתֵיהֶם, הִסְתַּעְרוּ עָלֶיהָ בְּמֵלֹא אֹנֶם וְהַחֹל
כָּרַע תַּחְתָּיו בְּאַנְחָה

הַנֶּעֱר הַבֵּיט בַּמִּתְרַחֵשׁ מִכָּה מִדְּהֻמָּה. תַּחֲלָה אָמַר לְקוּם
וְלִהְיֶמֶלֶט, אִוְלָם כְּהֶרֶף-עֵין אִזְ- עוֹ וּבִשְׁתֵּי יָדָיו הִחֲזִיקוֹת הִיָּה חוֹפֵן
חוֹל וְאַבְנִים וּמִטִּילָא אֶל לֵב הַחוֹמָה הַמִּתְמוֹסֶטֶת. אֲגָלִי זַעֲה
נִגְרוּ מֵעַל מִצְחוֹ וְכָל גּוֹפוֹ כָּאֵב עָלָיו, אֵךְ הוּא לֹא וְתַר.

הִים הַבֵּיט בִּירִיבּוֹ הַחֲצוּף בְּעֵינָיו זֹעֲפּוֹת וְתַמָּהוֹת כְּאַחַד,
וְהִיָּה מְחֻזַּק אֶת יָדֵי הַגָּלִים וּמִשְׁלַחֶם בַּחֲבִירוֹת גְּדִלוֹת, אֲכָל

הם היו מתנפצים אל החומה הקטנה ושבים אליו אבלים וחפויי-ראש.

והנער נצב תחתיו ועיניו הביטו אל האפק הרחוק למקום שבו נושקים הגלים לשמים. גופו הצעיר נתעצם. את לבו מלאו האמונה והתקנה. בסמוך לו נצב ביתו הקטן אשר צמח וגדל עמו ויהי לבית חזק ונשא.

ופתאם שמע מאחוריו קולותיהם של בני-אדם. הסב פניו וראה אותם קרבים ובאים ובת-צחוק לגלגנית על פניהם.

— בוא עמנו! — אמרו — בוא אל מקום-מבטחים. שם תבנה לך בית. הים לא יחרیب והרוח לא תעיר!

הוא נענע בראשו.

— איני רוצה — מלמל חרישית.

— שוטה שכמותך! — אמרו וצחקו בקול ועזבוהו לנפשו.

אותה שעה פרצה הרוח ממחבואה והתנפלה עליו. החול מלא את עיניו וילדגע לא ראה מאומה. הבית התקומם כנגד הרוח, אך היא ננסה בו ואכלה בו בכל פה. גם הים בא לעזרתה, שוטף את החוף בגליו.

המלחמה ארכה ונתמשכה. כאשר אפסו כחותיו, כרע האיש הצעיר תחתיו, לגונן על הבית בגופו ובידיו. סוף-סוף שקטה הרוח והגלים שבו לאחור, מתנשמים בכבדות. הוא שכב בסמוך לבית ובעיניו הכחלות מרצדת בת-צחוק. אך עד-מהרה חזרו הים והרוח למלחמתם, מלחמת-חרמה בבית, והאיש צובר חול ואבנים למקן בהם את ההריסות.

המלחמה הארכה התישה את כחותיו. קומתו הזקופה שטה,

בְּשִׁעְרוֹתַי הַשְּׁחוּרוֹת זֶרְקָה שִׁיבָה, בְּמִצְחוֹ הַחֶלֶק נִחְרְשׁוּ קִמְטִים
וְעֵינָיו הִכְחָלוּת כָּהוּ. הוּא חָשׁ לְאוֹת בְּכָל גּוֹפּוֹ, אוֹלָם בְּלִבּוֹ פְּנִימָה
בְּעֶרְהָ עוֹד אֶשׁ-עֲלוּמָיו. אֵךְ יֵשׁ שֶׁעֲצָבָתָהּ הַתְּגַנְּבָה אֶל לִבּוֹ. הִנֵּה
הַזִּדְקָן וְכַחוֹתָיו הָרֵאשׁוֹנִים אֵינָם עוֹד. הַיּוֹכֵל לוֹ, לֵאמֹר? הַיַּעֲמֵד לוֹ
כָּחוֹ בְּנֶגֶד זַעַם הַגְּלִים?..

הַמִּדְרָגוֹת הַצִּיּוֹנוֹת

הכל ידעו: דודו של אמנון הוא ארכיאולוג. איש מאתנו לא זכה לראות את הדוד פנים אל פנים, אף הכל שמעו עליו רבות. אמנון היה מדי פעם פותח בשאלה: "השמעתם על החפירות שנערכו במצדה? מה, לא? דודי השתתף בהן, הוא — — —" ולפתע היה משתתק, מושך בכתפיו, נותן בנו מבט-של-בטול כמי שאומר: מה אתם מבינים — — —.

אף לעתים היה מנסה לספר לנו על מעשיו של דודו.
— חכו חכו — אמר פעם אחת — כֹּאשֶׁר אֶגְדֹּל, אֵהִיָּה גַם אֲנִי אַרְכֵּיאוֹלוֹג!

יום אחד ישבתי רכון על מחברותי וספרי והכנתי שעורים. השעה הייתה שעת אחר-הצהרים, קרני שמש בודדות התגנבו מבעד לתריסים המוגפים והטילו רצועות אור ודקות בתוך החשכה הצוננת שבחדר. פתאם שמעתי קול נקישה בחלון. פתחתי את התריס במשיכה אחת וראיתי את אמנון עומד בחוץ נאחז באדן החלון.

— רוצה לבוא? — שאל.

— מה, לאן? — שאלתי מפתע.

— סוד! — סתם ולא פרש — כשתבוא תראה.

וכשראני מהסס, הוסיף ואמר:

— אתה רוצה לבוא, אז בוא. אתה לא רוצה, אל תבוא.
ונפר מאדן החלון ופנה לעבר שער החצר. העפתי מבט
על המתפרות והספרים המנחים על השלחן, אחר הבטתי
באמנון.

— חכה רגע — קראתי אחרי — אני בא!
שותקים הלכנו זה בצד זה. תחלה בקשתי לשאול את
אמנון מהו הסוד ולאן אנחנו הולכים, אף לאחר שהבטתי
בציני ובפניו התומות, שתקתי ולא שאלתי דבר. השמש
פנתה מעט מערבה, אף קרניה היו עדין ארכות ולוהטות ברחוב
הריק מאדם.

— זה... עוד רחוק? — העזתי לשאול לאחר שעה קלה
של הליכה.

אמנון העיף בי מבט נזעם.
— אתה יכול לחזור, אם אתה רוצה.
עכשו באמת כעסתי.

— שמע — קראתי, כמי שאומר לפתוח בנאום ארוך, מתכנן
ומנמק בהלכה — אני...

אלא שאמנון, קטע דברי בתחלתם, הושיט ידו ואמר
בקצרה.

— שם!
לפניו התרוממו גבעות חומות-ירקות, הסוגרות על הים
המשתרע למרגלותיהן. נהם הגלים הגיע לאזנינו כהד צמום.
הבטתי בגבעות ובאמנון חליפות. הן פעמים רבות בקרנו כאן,
ואף פעם לא גלינו שום סוד. מה ראה אמנון להביאני לכאן
דוקא עכשו?

אמנון פנה במרוצה אל בין השבילים המתפתלים ואני

רצתי בעקבותיו, מתנשם ונושף בכבדות. ככה רצנו בשמש
החמה עד שעצרנו על פסגתה של אחת הגבעות הצופה על
פני הים.

— רואה? — שאל.

— מה? — שאלתי שאלה של סתם ותוף כדי כך הפסטי
לפנים ולא ראיתי דבר.

— אינך רואה? — שאלני אמנון באכזבה.

חורתי והפסטי אל המקום אליו הצביע אמנון. אכן, עתה
הבחנתי בשלש מדרגות חצובות בשפולי הגבעה. אמנון הביט
בי לרגע, בקש ממני לשמוע דברים ואחר כך פרץ בשטף
דברים:

— זה עצום, אני אומר לך: עתיקות, עתיקות ממשי! שלש
מדרגות עתיקות, איש לא גלה זאת עד עתה, רק אני בדרך
מקרה. אתה יודע איזו תגלית זאת? אבל שלא תספר על כך
לאיש, זה סוד, אתה שומע? סוד! רק לאחר שנחשף את
כל המדרגות, נקרא לכאן את החוקרים ונציג בפניהם את
התגלית.

— אבל... — גסיתי לשאול בזהירות — מנין לך שהן
באמת עתיקות?

— ברור שהן עתיקות! — קרא אמנון בקול גלגל, אף מיד
אחר כך נשתתק לרגע ונעץ בי מבט חשדני — מה אמרת?
מנין לך שהן עתיקות? הרי ברור שהן עתיקות, אני בטוח,
המדרגות האלה הן בטח מתקופת אברהם אבינו!

— זה בטוח? — העזתי להטיל ספק קל בדבריו.

אמנון לא השיב דבר. הוא פנה לעבר המדרגות ואני

הצטרפתי אליו. הוא מחה בידיו את שכבת האבק הדקה שכססה
את המדרגות הראשונה.

— רואה? — שאל.

אכן, עתה ראיתי את המדרגה המקשטת, המעטרת בידי
אמן.

— ומדוע דוקא מתקופת אברהם אבינו? — הוספתי להקשות.
— אתה והשאלות שלך! — התפעס אמנון — אתה בכלל
לא מבין בארכיאולוגיה, ועוד שואל שאלות. הרי זה ברור
שאלו מדרגות עתיקות, לא?
נענעתי בראשי לאות הן.

— ושהפתוחים והקשויטים גם כן עתיקים, נכון?
שוב הנהנתי בראשי.

— ואם שני דברים אלה נכונים, הרי ברור כשמש שהמדרגות
הן מתקופת אברהם אבינו!
— למה?

— מה פרוש למה? כלום לא קראת בעתון? גלו עכשו
עתיקות מתקופת אברהם אבינו בכל מיני מקומות בארץ, וברור
שאף המדרגות האלה הן מאותה תקופה.

נמוקיו המשכנעים של אמנון אמנם לא כל כך שכנעוני,
אך כדי לא להכעיסו, העדפתי להנהן ראשי בהסכמה.

ישבנו אצל המדרגות. אמנון הסיר את שכבת האבק מעל
שתי המדרגות האחרות והיה מחליק עליהן ביד אוהבת.

— רק את המדרגות האלה גלית? — שאלתי.

— לעת עתה רק שלש — השיב אמנון.

— אולי נקרא לדודה? — הרי הוא ארכיאולוג!

— אינני רוצה להטרידו — אמר אמנון — רק לאחר שנגלה



חורתי והבסתי אל המקום אליו הצביע אמנון. אכן, עתה הבחנתי בשלש מדרגות
 חצובות בשפולי הגבעה.

את הכל, אקרא לו. ועכשו בוא נגדר את המדרגות, לבל יפגע
בהן איש.

לאחר שעה קלה היו המדרגות מקפות גדר-תיל שמצאנו
בקרבת מקום. בתוך הגדר תקענו שלט ובו כתוב: זהירות:
עתיקות!!!

למחרת חזרנו אל המדרגות כשבדנו כלי עבודה. הגדר
שהקיפה את המדרגות סלקה הצדה. הבטתי במדרגות ונדדתי.
— מה קרה? — שאלני אמנון, משראני בכף.
— הסתכל — אמרתי והצבעתי על המדרגות.
אמנון נדהם גם הוא.

— א... גי... לא מבין — גמגם — תרי... תרי...
— שלש מדרגות — השלמתי אני את דבריו — ועכשו...
ואולי היו ארבע?

— אתה צוחק לי — רטן אמנון — תרי בפרוש ראינו
רק שלש מדרגות.
— ואולי הרביעית הייתה מכסה בחול והרוח גלתה אותה
לאחר לכתנו?..

אמנון הרהר רגע ואחר-כך פרע אצל המדרגה החדשה.
— מוזר — מלמל לעצמו — תרי היא דומה לשלש המדרגות
— ממש דומה!

— סימן שאני צודק! — אמרתי.
— ואולי ישנן עוד מדרגות? — שאל אמנון — וזיק של
תקנה נצת בעיניו.

נגשנו למלאכה. עם העבודה באה ההתלהבות. חצבנו
באדמה הסלעית, אף שום דבר חדש לא התגלה לנגד עינינו.
הזדקפנו והבטנו זה אל זה, עיפים ומאקזבים. רוח קלה באה

מן הים ולטפח את פנינו המיוזעות. שוב גדרנו את המדרגות
ותקענו את השלט בגדר: והירות עתיקות!!!

למחרת חזר ונתגלה לעינינו מנה דומה: הגדר סלקה,
והשלט היה מוטל בצד. הבטנו במדרגות ונדדנו: מדרגה
חמישית צמחה בן לילה!

— לא יכול להיות — מלמל אמנון — הרי...

— ואולי חופר פה מישהו? — שאלתי בקול לא קול.

אמנון הביט בי כאלו ראני זה עתה לראשונה.

— מנין לך?

— אני רק משער — השיבותי.

— ואם כן, אז מה נעשה?

— נארב להם פה — הצעתי.

— נהדר! — התלהב אמנון — כשיבואו, נתנפל, עליהם
ונראה להם. איזו חצפה לחפר כאן, הרי אנחנו היינו הראשונים!
גדרנו את המדרגות וחפשנו לעצמנו מקום להסתתר בו.
שעה ארבע שנינו חבוים מאחורי אחד הסלעים. השמש
הכתה על ראשינו. בקשתי לקום ולהסתלק מהמקום, אך כשהבטתי
באמנון הרובץ לידי כשעיניו נעוצות במדרגות לא העזתי
לעשות כן.

לפתע שמענו קול צעדים. ממקום המתבוא שלנו השקפנו
על השביל וראינו שני אנשים קרבים ובאים, לבושים בגדי-
עבודה ובידיהם כלי עבודה.

— מה הם מחפשים כאן? — סגן אמנון בכעס בין
שניו.

שתקתי. הבטתי בסקרנות בשני הפועלים. משקרבנו אל
המדרגות, עמדו ופרצו בצחוק.

— מה כל כך מצחיק אותם? — רגז אמנון.
 — שוב הגדר הזאת! — צחק אחד הפועלים — זהירות
 עתיקות, מה מה מה!
 והשנים סלקו את הגדר וכרעו אצל המדרגות.
 — בוא נצא אליהם — דחק בי אמנון.
 — חכה רגע, ונראה מה יעשו.
 אלא שסבלנותו של אמנון פקעה והוא נחפז לצאת ממחבואו,
 תוך צעקות מחרישות אונים.
 — מה אתם עושים פה? מי נתן לכם רשות להסתובב פה?
 השנים הזדקפו והביטו בו בתמהון.
 — מי אתה? — שאל אחד הפועלים.
 — מה אכפת לך מי אני?! — זעק אמנון — אולי תאמר לי
 מי אתה?
 — אני? — השתומם הפועל — שמי משה ושם חברי יעקב
 ואנחנו עובדים בעירייה.
 — אתם מקלקלים את העתיקות! — גזף בהם אמנון.
 הפועלים הביטו זה בזה ופרצו בצחוק.
 — עתיקות? — חזר משה על דברי אמנון — על איזה עתיקות
 אתה מדבר?
 — אלה... המדרגות — גמגם אמנון מתוך זעם ומבוכה
 גם יחד.
 — אלה עתיקות, אלה? — אמר יעקב כשהוא מתאמץ
 להבליע את צחוקו המתגלגל — הרי... אלה מדרגות שאנו חוצבים
 פה בגבעה!
 — אתם? — צעקתי.

— כן, אֲנִיחֵנוּ! נִצְטוּיֵנוּ לְחֻצָּב כָּאֵן מִדְּרָגוֹת בְּשִׁבִּיל יְרִידָה
חֲדָשָׁה אֶל הַיָּם...

— וְאֲנִיחֵנוּ — — מְלַמֵּל אֲמֵנוּ, כִּשְׁהוּא מִסְמִיק וּמְחִוִּיר
חֲלִיפּוֹת.

מֹשֶׁה הַבֵּיט בַּשֵּׁלֶט הַמוֹטָל לִפְנָיו.

— אֲנִי מִצְטָעֵר, בְּאַמַּת — אָמַר.

— אָכֵל... הֵן נִדְּאוֹת כְּעִתִּיקוֹת — הוֹסִיף אֲמֵנוּ לְמַלְמֵל.
יִצְקָב קָרַב וְעָמַד לִיד אֲמֵנוּ, הִנִּיחַ אֶת יָדוֹ עַל כַּתְּפוֹ, הַבֵּיט
בְּפָנָיו וְאָמַר:

— וְאֵילִי תַעֲזָרוּ לָנוּ?

— לַעֲזֹר? — שָׁאַל אֲמֵנוּ בְּמִבּוֹכָה — בְּמָה?

— בְּחֻצִּיבַת הַמִּדְּרָגוֹת, כַּמוֹכֵן!

— אָכֵל — — נִסָּה אֲמֵנוּ לְהַגִּיד דְּבַר־מָה, אֵךְ חֲזַר בּוֹ
וְהַבֵּיט בִּי.

— אֲנִיחֵנוּ מוֹכְנִים לַעֲזֹר — הוֹדַעְתִּי בְּשָׁמִי וּבְשֵׁם אֲמֵנוּ.
הַפּוֹעֲלִים כָּרְעוּ אֶצֶל הַמִּדְּרָגוֹת הַחֻצְבוֹת וְהִמְשִׁיכוּ בַּעֲבוֹדָתָם.
אֲנִיחֵנוּ עֲזָרְנוּ לָהֶם. תְּנוּעוֹתָיו שֶׁל אֲמֵנוּ הָיוּ כְּבִדּוֹת וְכָל כְּלוֹ
עוֹד בּוֹשׁ וְנִכְלָם עַל תְּקוּנָתוֹ שְׁנִגְזָה. אֵךְ לִפְתָּע הִתְנַעַר, הִחֵל חוֹצֵב
בְּתְנוּעוֹת וְרִיזוֹת וְעִינָיו מִבִּיטוֹת בְּסֻלַּע — כָּאֵלּוּ הוּא מִבְּקֵשׁ
בּוֹ דְּבַר מָה חֲדָשׁ — — —

חֲתוּל שְׁחוֹר וְחֲתוּל קָבֵן

בְּלֵב הַחֲצֵר הִרְחֵבָה עֵמֶד לוֹ מוֹצֵי הַחֲתָלְתוּל וְהַבֵּיט עַל
סְבִיבוֹתָיו בְּעֵינָיִם מְשֻׁמָּאוֹת. הַחֲמָה לְטֶפֶה אֶת גּוּפוֹ הַקָּטָן, הַשְׁחוֹר
כְּפֶחֶם, בְּקֶרְנֶיהָ הָאֲרָכוֹת וְהַשְּׂמִים הַכִּחָלִים צָחָקוֹ לְתוֹךְ עֵינָיו
הַיִּרְקוֹת. קָמַר הַחֲתָלְתוּל אֶת גְּבוֹ בְּהִנָּאָה וְהַשְּׂמִיעַ יִלְלָהּ שֶׁל נַחַת.
לְאַחֵר מִכֵּן הִפְסִיעַ לְאִטּוֹ אֶל פֶּנֶת צֶל בּוֹדֵדָה וְהִצְטַנֵּף בָּהּ.

דוֹמָה שְׁחֻטְפָתוֹ תְּנוּמָה קֵלָה. שָׁכֵן, כְּאֲשֶׁר פָּקַח אֶת עֵינָיו
נִטְמָה הַחֲמָה מַעֲרֵבָה וְקֶרְנֶיהָ הָאֲרָכוֹת הִפְרוּ אֶת שְׁלֹתָהּ הַקְרִירָה
שֶׁל פֶּנֶתוֹ. בָּאִין בִּרְרָה קָם עַל רִגְלָיו וְהִתְחִיל לִלְכֹת.

— מִיֵּאוּ! מִיֵּאוּ! — שָׁמַע מֵאַחֲרָיו קוֹל יִלְלָהּ תְּרִישִׁית. הִסֵּב
פָּנָיו בְּתַמִּיּהָ וְרָאָה אֶת לְבִנּוֹנִי, רַעוּ הַטּוֹב.
— לֵאן אַתָּה נְחָפֹז? — שָׁאַל לְבִנּוֹנִי.
— אֵינִי נְחָפֹז כָּלֵל — הִשִּׁיב מוֹצֵי — הַשֶּׁמֶשׁ גִּרְשָׁה אוֹתִי
מִפֶּנֶתִי הַטּוֹבָה.

— גַּם אֶל פֶּנֶתִי פָּרְצָה הַמְרָשַׁעַת — קָרָא לְבִנּוֹנִי — הִבֵּה
נְתוּר לָנוּ יַחְדוֹ אַחֵר פָּנָה אַחֲרָת.
— יַחְדּוֹ! — צִהָל מוֹצֵי.

הִלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדוֹ וְחִפְּשׂוּ אַחֵר פֶּנֶת-צֶל. מוֹצֵי — כָּלוּ שְׁחוֹר
כְּפֶחֶם, וּכְנִגְדּוֹ לְבִנּוֹנִי — כָּלוּ לִבָּן וְצַח כְּשֶׁלֶג, תָּרוּ אֶת הַחֲצֵר
לְאַרְכָּהּ וּלְרִחְבָּהּ וּלְבִסּוֹף גָּלוּ פֶּנֶת-סֶתֶר תְּבוּיָה בֵּין כְּתָלוֹ שֶׁל

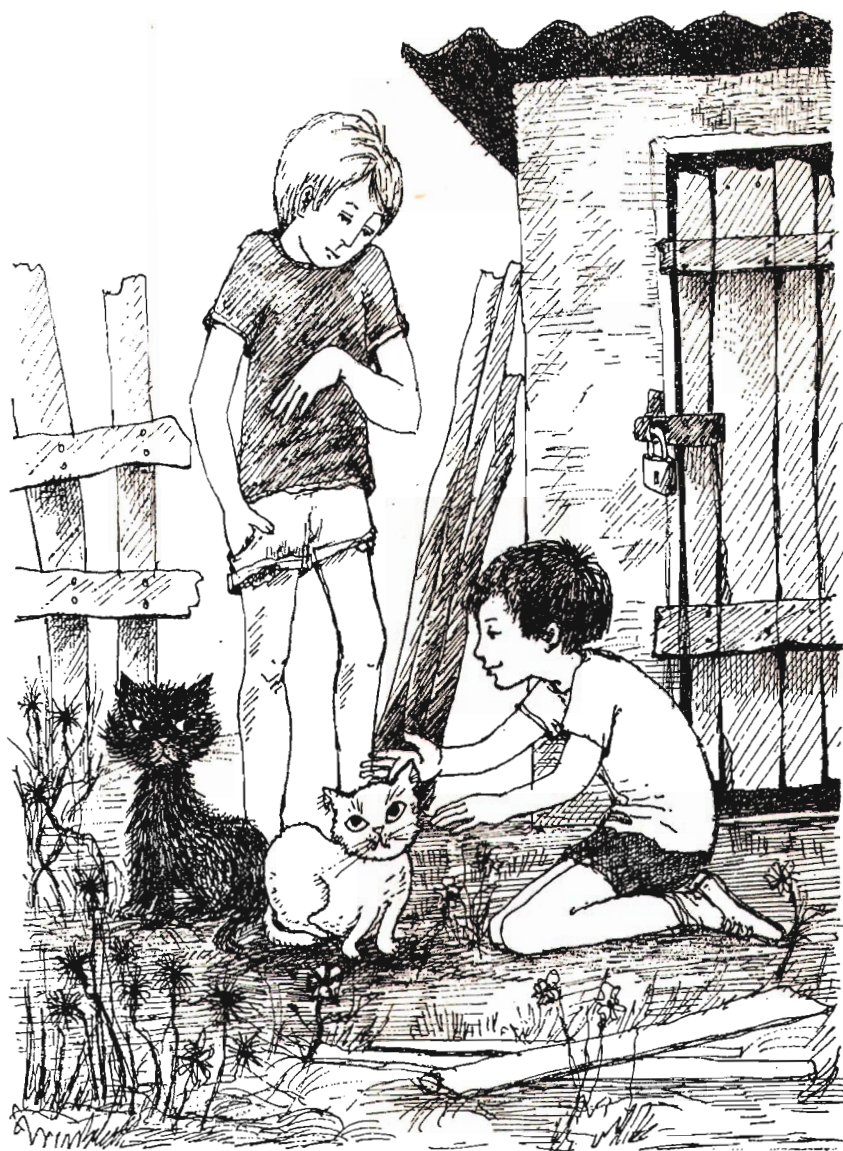
המחסן לבין גדר השיחים הסבוכה, התחממת את הקצר.
 — מיאו! מיאו! — יללו בשמחה וצנחו לאדמה ציפים.
 — ארמון-מלכים ממשי! — מלמל מוצי בהתפעלות.
 — לכאן לא תעז המה לבוא! — הצהיל לבנוני בגאונה.
 הרבינו שניהם את ראשיהם הפעוטים ושקעו בתרדמה צמקה.
 כעבר שעה קלה העירם קול רם משנתם. פקחו עיניהם
 בבהלה וראו נער פרוצ שער נצב מעליהם.
 — אילן! אילן! — שאג הנער במלוא גרונו — בוא וראה
 מה מצאתי כאן!

— איפה אתה, צביקה? — הרעים אילן.
 — כאן, אחרי המחסן. בוא מהר ותראה שני חתלתולים
 חמודים.

מוצי ולבנוני רעדו מפחד. תחלה אמרו להמלט על נפשם,
 אולם הנער נצב עליהם וחסם את דרכם. קמרו גבם ויללו
 חרישית, כאלו אמרו לבקש רחמים. צביקה פרע על ברקיו
 ולטפס ביד רכה. עד מהרה הגיע מאחוריו אילן.
 — חמודים, לא כן? — שאל צביקה. אילן הביט בשני
 החתלתולים בעינים בוחנות.

— רק אחד מהם! — אמר.
 — איזה?
 — הלבן!
 — ומה חסר לחתלתול השחור?
 לא כלום, רק זה, שהוא שחור!
 — אז מה אם הוא שחור? — תמה צביקה.
 — אינה יודע? חתול שחור זה סימן למזל רע
 — מה פתאום?

— מה „מה פתאם?“ — הרעים אילן — כל העולם יודע,
 שזה ככה ורק צביקה החכם לא שמע?
 — אבל... אבל בכל זאת הוא נחמד... — גמגם צביקה.
 — לא נכון — הכריז אילן — הוא שחור וזה אחרת לגמרי!
 — אז... אז לא נקח אותו? — הסס צביקה.
 — בטח שלא!
 השנים נטלו את לבנוני בזרועותיהם ולטפוהו באהבה.
 לבנוני סרב להפרד מעל רעו וילל בקול גדול, אולם שני
 הנערים אחזהו בחזקה. מוצי הביט בהם בעינים תוהות וכל
 אבריו רחפו מפחד. הנערים פנו לו ערף והלכו להם.
 מוצי נשאר לבדו. „אותו לקחו ואותי השאירו — הרהר
 בלבו התתולי — למה עשו כך? במה אני גרוע מלבנוני ידידי?“
 ושעה ארכה לא יכול היה להרגע.
 כאשר קם ללכת, הרגיש ציפות בכל אבריו והיה מתנדנד
 כשכור. והערב הגיע כנגדו בדמדומי החורים ובשפעת ריחותיו
 הנעימים. הרים נשקה אותו בהכל פיו הרך, ולטפה את גופו
 במשכיה הרחומים.
 כעבר ימים אחדים נשאוהו רגליו לעבר הבית הגדול
 שנצב לו בקצה החצר, מתגאה בהמון אורותיו הנוצצים. עמד
 בפתחו כתוהה על קנקנו. קולות עליזים נשאו לעברו ולרגע
 דמה לשמוע ביניהם קול חתול חרישי.
 „לא יכול להיות — חשב לו מוצי — אולי ודאי הטעוני.“
 אך יללת חתול חרישית הגיעה לאזניו בשנית. נשא עיניו
 וילתמהונו ראה את לבנוני, רעו הטוב, נצב בקרבתו.
 — שלום, לבנוני — ברכו מוצי בקול צהל.
 אולם פניו של לבנוני היו זועפות, שלא כתמול שלשום.



— „חמודים לא כן? — שאל צביקה. אילן הבית בשני החמלסלים בצנינים בוחנות.
— „רק אחד מהם — אמר.

— מה לך? — שאל מוצי בתמיהה.
 — מ? מעשיך פה? — השיב לבנוני בשאלה.
 — יצאתי לי לשוטט מעט — גמגם מוצי.
 — מדוע באת לכאן? — הוסיף לבנוני לחקור.
 — רציתי לראותך.
 — לראות אותי?! — השתאה לבנוני — לשם מה? כסיל
 שפמותך, כלום אינך יודע, כי האנשים אינם מחבבים חתולים
 שחורים? הסתלק מכאן!
 — ואתה! — הצטעק מוצי — ואתה, כלום אינך חתול?
 — חתול... — הצטעק לבנוני — אני חתול לבן! האינך רואה?
 הם אוהבים אותי ומשפיעים עלי רב טובה, משום שאני חתול
 לבן!
 מוצי התנשם לאטו.
 — ואתה, לבנוני, באמת שכחת את ידידותנו? — שאל
 בקול רועד. לבנוני הביט בו בנעלב.
 — לא שכחתי — אמר בקול רפה — אך למענה... מוטב
 כי לא תקרב לכאן. אם יראה פה, יפו אותך, ואולי גם
 יהרגוך.
 מוצי הרכין ראשו בעצב ופנה ללכת.
 כל הלילה ההוא נדדה שנתו. לעתים היה מקיץ בבהלה
 מחלומותיו וסיוטיו. אולם כאשר נוכח לדעת, כי איש לא בא
 להטרידו, נרגע.
 בחלומו ראה כיצד הוא נהפך לחתול לבן כלבנוני, רעו
 הטוב לשעבר. הכל קבלוהו בסבר פנים יפות ולטפיהו באהבה...
 כאשר געור משנתו עם בקר. הביט בגופו בעינים חרדות.

„חלום! חלום בלבד... – מלמל בצער – חתול שחור הייתי וחתול שחור הנני גם עתה...”

אבל הרהור משנה עלה לפתע במחו ולא נתן לו מנוח: אולי... שמא גם הוא עשוי להקפד לחתול לבן כלבנוני? הרי במו־אָזְנוֹ שָׁמַע מפי רעיו החתולים אודות מעשים מפלאים שקורים לפעמים בעולם. אולי יֵאָרַע לוֹ גַּם?

והוא יצא לשוטט בקצור ולאחר מכן הפליג במעלה הרחוב. שעה ארוכה כסת רגליו בחוצות ובקש אחר הפלא הנכסף. לפתע ארו עיניו. הבית לפניו ולא ידע את נפשו מרב שמחה: למרגלותיו נפער בור גדול ומלועו הרחב הבהיקה לבנונית גדולה ומסננת – המון סיד לבן מאיר-עינים!
„כל אשר עלי לעשות – הרהר – הוא לטול מעט מאותה לבנונית ולמשוח בה את גוי!”

בצעדים אטיים קרב לבור, נאחז בזיזי הבולטים ושרבב ראשו למטה.

...עוד מעט, עוד מעט וכפו האחת תגע בלבנונית הנקדרת הנכספת... אף בטרם השיגה, חש כיצד אחיזתו נחלשת ומתרופפת, ראשו הסתחרר והוא נשמט מטה. עתה הִיָּה בלב-לבה של הלבנונית הנכספת והיא הקיפה אותו מכל עבר. עניו הסתמאו כמעט, אף עורו השחור ספג ושתה אותה בצמאון.

כאשר הרים את כפו האחת והגישה אל מול עיניו – ראה, והנה היא כלה לבנה פשלג. תחלה סרב להאמין למראה עיניו, אף כשהביט בכפו האחרת – ראה והנה גם היא צחורה כרעותה. עתה חש כיצד נפשו משתוללת מרב שמחה.

– אני לבן! אני לבן! – צהל בקול ודמעות גיל התקשרו

בְּעֵינָיו. בְּדַמְיוֹנוֹ רָאָה אֶת הַתְּמִיּהָה בְּעֵינָיו שֶׁל לִבְנוֹנִי וּבְלִבּוֹ הַקָּטָן
גִּאֲתָה הַשְׂמֵחָה עַל גְּדוּלְתָּיהָ.

אָךְ כַּאֲשֶׁר בְּקֶשׁ, לְאַחֵר שָׁעָה אַרְבָּה, לָצֵאת מִן הַבּוֹר אַחֲזָה
בּוֹ הַלִּבְנוֹנִית בְּזֵרוּעוֹתֶיהָ הַטּוֹבְעָנוֹת וְלֹא הִנִּיחָה לוֹ לְהִחַלֵּץ
מִמֶּנָּה... הוּא אָזָר אֶת כָּל כַּחוֹתָיו, נִסָּה לְהֶאֱחֹז בְּאַחַד הַזֵּיזִים
שֶׁמַּעַל רֹאשׁוֹ, אָךְ עָתָה הֵחַל שׁוֹקֵעַ, בְּעוֹד הַזֵּיזִים הַגּוֹאֲלִים
מִתְּרַחֲקִים מִמֶּנּוּ. תִּחְלָה צָחַק מוֹצִי לַמֶּרְאֵה הַדָּבָר, אוֹלָם לְאַחֵר
מִכֵּן אָחֹז בּוֹ הַפֶּחַד:

— אֲנִי טוֹבֵעַ! אֲנִי טוֹבֵעַ! — צָעַק בְּבִהְלָה,

עָתָה נִשְׁכַּח מִמֶּנּוּ עוֹלָם וּמְלוֹאוֹ וְרַק תְּשׁוּקָה אַחֶה מְלֹאָה
אֶת חֲדָרֵי לִבּוֹ: — לָצֵאת מִכָּאֵן! לָצֵאת!

אוֹלָם כַּחוֹתָיו אָפְסוּ וְהִלְכוּ, גּוֹו נֶעְלַם כָּלּוֹ וְרַק רֹאשׁוֹ הִצִּיץ
עֲדִין מִבְּעַד לַלִּבְנוֹנִית. מֶרְאֵה פָּנָיו הַמְּאֻשְׁרוֹת שֶׁל לִבְנוֹנִי רַקֵּד
לִנְגֵּד עֵינָיו הַמְּבִהְלוֹת — כָּאֵלּוּ בְּקֶשׁ לִיִּסְרוּ בְּשַׁעוֹתָיו הָאֲחֵרוֹנוֹת.
עוֹד פֶּרֶפוֹר אֶחָד, וְגַם רֹאשׁוֹ שָׁקַע. הוּא נִסָּה לִנְשׂוֹם, אָךְ
הַסִּיד הִלְכָן חֲנֹק אוֹתוֹ. רַק כִּפּוֹ הָאֲחֵת הַבְּקִיעָה לָּהּ דֶּרֶךְ בְּעַד
הַסִּיד וְנִשְׁתַּלְחָה כִּנְגֵּד הָרִקִּיעַ הַכָּחַל — לִבְנָה כָּלָה...

גורי מחפש את אמו

משיצא גורי לאויר-העולם, עמדה החמה במרכז השמים הכחלים. מצמץ גורי בעיניו כנגד האור המסנוור שהסתגן מבעד לענפי הגדר החיה ואחר הביט בשני אחיו הדבוקים אל גופה החם של אמו. ולפתע פרצה יבבה דקה מגרונו והוא התכרבל בין אחיו ושקע בתרדמה עמקה.

משחזר ופקח את עיניו, לא היתה עוד החמה בשמים. האור המסנוור נעלם ומסביב עמדה חשכה. עצם גורי את עיניו וחסר ופקחן. אף החשכה לא גזה. נשא עיניו וראה המון עינים קטנות המציצות בו.

— הב-הב! — יבב פתאם אחד מאחיו — קר לי!
— הב-הב! — נזף בו גורי — הבט למעלה ותראה: המון עינים!

— הב-הב! — התייפח האח השני — גם אני קופא מקר!
— קרבו אלי ונחם לכם — יעצה להם אמא.
שני האחים התכרבלו בחיקה של האם ורק גורי נשאר מרחק מעט ממנה.

— אמא — לחש גורי — כל-כף הרבה עינים קטנות והן מציצות בי כל הזמן! של מי הן העינים האלה? האמנם מצויים שם למעלה גורים כמוני?

צחקה אמא ואמרה:

— טפשוֹן שְׂכְמוֹתָהּ! אֵין אֵלֶּה עֵינִים. אֵלֶּה הֵם כּוֹכְבִים.
שְׁעָה אַרְכָּה הוֹסִיף גּוּרִי וְהֵבִיט בְּעֵינָיו הַמִּנְצָנוֹת בְּרָקִיעַ.
אֲחִיו גִּרְדְּמוּ זֶה מִפְּכָר. גַּם אִמָּא הִתְנַמְנְמָה. וְגוּרִי שָׁכַב עַר,
מִקְשִׁיב לְקוֹלוֹת הַלֵּילָה. עַד שֶׁגִּרְדַּם אָף הוּא.
בִּפְקָר הִסְתַּלֵּקָה הַחֲשֵׁכָה וּבְשָׁמִים הִכְחָלִים לֹא הָיָה כָּל זָכָר
לְעֵינָיו הַקְּטָנוֹת, הַמִּנְצָנוֹת. גּוּרִי וְאֲחִיו קָבְלוּ אֶת מְנַתָּם — חֶלֶב
חֶם וּמִתּוֹק. שְׁעָה קָלָה רִבְצָה אִמָּא, עֵינֶיהָ מִחֲמַת הַמַּאֲמָץ וְעֵינֶיהָ
לְטַפּוֹ אֶת הַגּוּרִים. לְבִסּוֹף קָמָה, הִתְמַתְּחָה וְאָמְרָה:
— חֲכוּ לִי מַעַט, יְלָדִים. אֲנִי הוֹלֶכֶת לִי לְשַׁעַר קָלָה. עוֹד
מַעַט אֶחְזֹר.

— וּלָאֵן אַתְּ הוֹלֶכֶת? — בִּקֵּשׁ גּוּרִי לָדַעַת.
— הַכֹּל אַתָּה רוֹצֶה לָדַעַת! — קָרְאַה אִמָּא — וּבִכֵּן דַּע לָךְ
שֶׁאֲנִי הוֹלֶכֶת לְבִקֵּשׁ מַעַט אָכֹל.
— אֲבָל חֲזְרִי מִיָּד! — בִּקֵּשׁ גּוּרִי.
— וַדַּאי — הִבְטִיחָה אִמָּא, וְאַחֲרֵי הוֹסִיפָה בְּלַחֵשׁ:
— וְאַתָּה, גּוּרִי, שָׁמַר עַל אֲחִיךָ שֶׁלֹּא יַעֲזֹבוּ אֶת הַמְּקוֹם. וְגַם
אַתָּה אַל תִּלָּךְ מִכָּאֵן.
— הִבֵּה־ב! — הִשִּׁיב גּוּרִי, גֵּאָה שֶׁאִמָּא הִטִּילָה עָלֶיהָ אֶת
הַדָּאָגָה לְאֲחִיו.
יָצְאָה אִמָּא לְדֶרֶךְ. גּוּרִי הֵבִיט בָּהּ, וּכְכֹל שֶׁהִלְכָה, נִתְרַחֲקָה
חֵשׁ כִּיצַד רָבוּ נִצְבָּט בְּצַעַר, וּדְמָעוֹת חוֹנְקוֹת אֶת גְּרוֹנוֹ.
— הִבֵּה־ב! — נִתְיָבְבוּ אֲחִיו.
— אַל תִּלְלֶה, פְּחָדְנִים שְׂכְמוֹתְכֶם! — נָזַף בָּהֶם גּוּרִי וּמַחָה
בְּאַחַת מִכַּפּוֹתָיו אֶת הַדְּמָעוֹת שֶׁהִצִּיפוּ אֶת עֵינָיו — הִרִי אִמָּא
אֶמְרָה שֶׁתְּחֹזֵר מִיָּד!

אולם, משראה גורי שאחיו אינם פוסקים מלגב, משכם
אל גופו הקט, השנים התפרבלו ובהשפעת החם ששפע עליהם
שקעו בתרדמה. ופך שכב כשעיניו פקוחות לרוחה.

גורי לא זכר כמה זמן עבר עליו. החמה שקעה ונעלמה
ושב בא החשך והרקיץ מנמר היה בהמון עינים, ואמא לא
חזרה עדין מדרךה. גורי רבץ דומם, צופה אל הדרך שבה
נעלמה אמא. הוי, אימתי תחזור?!

אחיו הקטנים יבבו נואשות. גורי חש בגרונו מחנק, אף
החליט שלא לבכות.

— אני שומר על אחי — לחש לעצמו — אסור לי לילול!
— אנו רעבים! — בכו האחים.

גורי אמץ אותם אל לבו.

— אל תכבו — נסה לעודדם — הרי אנהנו כבר גורים
גדולים! אמא תחזור מיד.

אבל אמא לא חזרה. כל אותו לילה לא עצם גורי עין,
ומשהביט בשמים, נדמה היה לו שגם העינים הקטנות במרומים
עצובות כמוהו.

אך הגה הקיץ הקץ על הלילה הארץ. השמש, שהופיעה
בכפת-השמים, חממה את הגורים, שקפאו בצנה הלילית. גורי
הביט בדרך המתמשכת אל העולם הגדול, שבו נעלמה אמא,
ולפתע נצנץ רעיון במחו.

— הבהבו! — אמר לאחיו — אני הולך לחפש את אמא.
אני אמצא אותה ואביאה לכאן. ואתם השארו פה ואל תזוזו!

נסו אחיו למחות, אף גורי לא ותר. הוא קם ועמד על
רגליו, ואחר הפסיע נכחו, הלוך והתרחק מהגדר הסה שבעלה
רבצו אחיו...

משנתרחק מעט, נעצר והביט לכל עבר. רגליו עמדו בחצר גדולה ולפניו התנוסס בית גדול. אי-שם, מאחוריו, הגיעו יבבות אחריו. תחלה בקש לסב על עקביו ולחזור אליהם, אך מיד התחרט.

— לא, אני לא אחזור — נהם לעצמו — אני אמצא את אמא! הייתה זו לו הגיחה הראשונה לעולם. ההליכה בנופים הזרים הטילה עליו פחד. הוא התקדם בדרך וישר על פני בתים וחצרות וגגות נוי. המראות משכו את לבו, אך הוא לא התעכב, כדי להתחקות אחריהם. הרי יצא לחפש את אמא! ולפתע נחרד. דמות הולכת-על-שמים קרבה אליו. אזניה קצרות, וזנב לא היה לה כלל. גרפנה הדמות, נטלתו בזרועותיה ולחשה:

— איזה גור נחמד!

— הב-הב! — ילל גורי.

האדם לטפו בידי רפה, אך משראה שהגור אינו מקבל את אותות-החבה שלו בסבר פנים יפות, חזר והניח את הגור על הקרקע והסתלק לדרך.

ושוב שרף גורי דרכו ומבטיו בוהים לעבריו: היכן אמא? משנודמנה בנתיבו דמות-אדם, היה גורי סר הצדה ומסתתר עד יעבר זעם. וככל שהוסיף ללכת, חש שרגליו הדקות מתאבנות וראשו עליו סחרחר. על כן בחר לעצמו מחבוא ונרדם.

פקח עיניו והנה עומד מעליו כלב צעיר.

— מי אתה? — בקש הכלב לדעת.

— אני גורי.

— ומאין אתה?

— אני משם — וגורי הורה לעבר הדרך.

– וּלְאֵן אַתָּה הוֹלֵךְ?
 – לַחֲפֹשׂ אֶת אִמָּא.
 – וּלְאֵן הֵלֵכָה?
 – אֵינִי יוֹדֵעַ – הָשִׁיב גּוּרִי – הִיא הֵלֵכָה לְבַקֵּשׁ אֶכָּל וְאָמְרָה
 שְׁתַּחֲזֹר מִיָּד.
 הַכֶּלֶב הַצֵּעִיר שָׁתַק רָגַע וְרַק עֵינָיו הִבִּיטוּ בְּגוּרִי בְּעֻצְבוֹת.
 – מִסָּבֵן שְׂכֻמוֹתָהּ – אָמַר לְבִסּוֹף – אֲנִי חוֹשֵׁשׁ שֶׁלֹּא תוֹסִיף
 עוֹד לִרְאוֹת אֶת אִמָּךְ!
 – אִמָּא אָמְרָה שְׁתַּחֲזֹר – טָעַן גּוּרִי – וְאִמָּא אֵינָה מְשַׁקֶּרֶת
 לְעוֹלָם.
 – אֵינִי מְטִיל סֶפֶק בְּכֶךָ – אָמַר הַכֶּלֶב הַצֵּעִיר – אָכֹל...
 אָמַר-נָא לִי. הֲאֵם הֵימָּה לְאִמָּךְ פַּחִית קִטְנָה הַקְּשִׁיבָה לְצִנּוּאָרָה?
 נוּרִי נָסָה לְהִזְכֵּר.
 – לֹא – הָשִׁיב.
 – אִם כֵּן צִדְקָתִי – אָמַר הַכֶּלֶב – אִמָּךְ הִיא כְּלֶבֶת-רְחוּב.
 – מֶה פְּרוּשׁ כְּלֶבֶת-רְחוּב? – שָׁאַל גּוּרִי.
 – זֹהִי כְּלָבָה שְׁאֵינָה שׂוֹכֶת לְאִישׁ וְכָל אֶחָד יְכוּל לְעוֹלָלָהּ
 לֵה כָּכֵל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וְאַפִּילוֹ לְהִרְוֹג אוֹתָהּ.
 – לֹא, לֹא! – צָעַק גּוּרִי בְּפֶחַד.
 – אֵינִי אוֹמֵר שֶׁהִרְגִּיהָ דוֹקָא. יִתְכֵּן שֶׁהִיא חַיָּה עֲדֵינָה, אֲךָ
 שְׂכָחָה אֶת הַדֶּרֶךְ אֲלֵיכֶם.
 – לֹא יִתְכֵּן! – קָרָא גּוּרִי.
 – גַּם אִמִּי הֵימָּה כְּלֶבֶת רְחוּב – סִפֵּר הַכֶּלֶב וְעֵינָיו עֲצוּבוֹת
 – יוֹם אֶחָד יֵצְאָה לַחֲפֹשׂ אֶכָּל. בְּדִיוֹק כְּמוֹ אִמָּא שְׁלָהּ, וְלֹא חֲזָרָה.
 לְיָמִים נוֹדַע לִי שְׁאֵנָשִׁים רָעִים עָרְכוּ מְצוּד עַל כְּלָבֵי-רְחוּב,

וְכָל כָּלֵב, שֶׁלֹּא הֵימָּה לוֹ פַּחִית קְשׁוּרָה לְצִנְאוֹרוֹ, הוּמָת. וְכֵן
קִפְחָה גַם אִמִּי אֶת חַיִּיהָ.

— וּמִדּוּעַ הוֹרְגִים אֲנָשִׁים אֶת כָּלֵב הָרְחוּב? — שָׁאַל גּוּרִי.

— הֵם טוֹעֲנִים שֶׁהִלְלוּ עֲלוּלִים לְהִבְיֹא עֲלֵיהֶם מַחְלוֹת.

— אָבֵל אִמִּי הֵימָּה בְּרִיאָה! — קָרָא גּוּרִי, רוֹעֵד בְּכָל גּוּפוֹ

הַקָּט.

— גַּם אִמִּי — עָנָה הַכָּלֵב.

גּוּרִי יָבֵב חֲרִישִׁית. בְּעֵינֵי רוּחוֹ רָאָה אֶת אִמּוֹ מְטֹלֶת בְּלֹא

רוּחַ חַיִּים בְּצַדֵּי הַדֶּרֶךְ.

— אַתָּה רָעֵב? — שָׁאַל הַכָּלֵב הַצָּעִיר, וּבִטָּרֶם הַסְפִּיק גּוּרִי

לְהַשִּׁיב, עָלָה בְּאִפּוֹ רוּחַ שֶׁל עֵצָם. בְּשָׁנָיו הַרְכּוֹת נִגַּס גּוּרִי

בְּשֹׂאֲרֵית הַבָּשָׂר שֶׁנּוֹתְרָה לַפִּלְטָה שֶׁל הָעֵצָם.

— תוֹדָה לָךְ — אָמַר גּוּרִי וּפָנָה מֵעַם הַכָּלֵב.

— לָאֵן? — שָׁאַל הַכָּלֵב.

— לַחֲפֹשׂ אֶת אִמָּא.

— אַתָּה טָפְשׁוֹן — אָמַר הַכָּלֵב — אָבֵל אֲנִי אֶתְלֹנָה אֵלָיָה.

אוּלֵּי בְּכָל זֹאת נִמְצָא אֶת אִמָּא שְׁלָךְ.

הִלְכוּ, וּלְפֶתַע קָרָא הַכָּלֵב בְּקוֹל:

— בָּרַח, גּוּרִי! הֵם בָּאִים!

וּכְהֶרֶף-עֵין נִמְלֹט עַל נַפְשׁוֹ.

מֵרֵב תִּדְהָמָה נוֹתַר גּוּרִי תַקְוָע בְּמִקְוֵמוֹ. בְּעִקּוֹל הַדֶּרֶךְ

הוֹפִיעוּ שְׁתֵּי דְמוּת־אָדָם וּבִידֵיהֶם מַקְלוֹת מְשֻׁנָּים. לְמַרְאֵה הַכָּלֵב

הַנִּמְקָט נִעְצָרוּ, כִּנּוּ אֵלָיו אֶת מַקְלוֹתֵיהֶם וּמִיד הִרְעִים רַעַם וְעָשָׁן

זָק הַסֶּתֶמֶלֶסֶל וְעָלָה מִתּוֹךְ הַמַּקְלוֹת. יֵלֵל גּוּרִי וְנִמְלֹט אָף הוּא.

רִגְלָיו הַקִּטְנוֹת וְהַדְּקוֹת נִשְׁאוּהוּ הֶלְאָה-הֶלְאָה.

מִשְׁעָצֵר סוּף-סוּף עָמְדוּ רִגְלָיו בְּקִצָּה שְׂדֵה רָחֵב וְרִיק.

היום נטה לערוב. לאחר שעה קלה החשיך ובמרומי השמים
נצנצו אלפי עינים.

— הב-הב! — לחש גורי — זה לא יפה מצדכן! אתן רואות
את הכל ואפילו את אמא שלי. מדוע אינכן מספרות לי היכן
היא?

אך העינים במרום התרישו.

הלילה היה גדול וקר והחשכה אפפה את גורי מכל עבר.
בקש לקום ולחזור אל הגדר החיה, שבצלה עזב את אחיו, אך
רגליו העיפות לא נשמעו לו. נשא ראשו ושעה ארכה היה מניב
אל תוך הלילה והחשכה. משהדמים, נשא עיניו ודומה היה עליו
כי העינים קרובות אליו יותר מכפי שהיו. הן הביטו בו עכשו,
עצובות ובודדות כמוהו בחיק הלילה.

מַעֲשֵׂה בְּצַפּוֹר

הָיְתָה שָׁעַת צְהֲרַיִם. שָׁמַשׁ חֲרָפִית הִצִּיצָה מִבַּעַד לְקַרְעֵי
הָעֲנָנִים הַפּוֹזִירִים בְּרָקִיעַ. בַּמַּחֲסָן, בִּירְכַתִּי חָצְרוּ שֶׁל אֵילָן, נִתְכַּנְסוּ
שְׁלֹשָׁה: חַיִּים, צְבִיקָה וְאֵילָן. הֵם כָּרְעוּ אֶצֶל פֶּתַח הַמַּחֲסָן, בּוֹדְקִים
וּמְהַפְּכִים מוֹט-עֵץ בִּידֵיהֶם.

— לִדְעָתִי — אָמַר אֵילָן — יֵשׁ לְקַבּוֹעַ אֶת הַמַּסְמָר בַּקָּצָה
הַמוֹט הָאֶחָד וְאֵלּוּ בַּקָּצָה הַשֵּׁנִי צָרִיף לְהִתְקִין אֶת הַהֶדֶק.
— וְאוּלֵי — הִצִּיעַ חַיִּים — כִּדְאִי לְהִרְחִיק אֶת הַמַּסְמָר מִן
הַהֶדֶק?

— לָשֵׁם מָה? — תָּמָה אֵילָן.
— כִּדְי שֶׁרְצוּעַת הַגּוּמִי, הַקְּשׁוּרָה בִּיגִיָּהֶם, תִּהְיֶה מְתוּחָה
יּוֹתֵר.

— חַיִּים צוּדֵק — הִכְרִיז צְבִיקָה.
— אֲפָשָׁר לְנִסּוֹת — הִסְכִּים אֵילָן וְנָטַל בִּידּוֹ אֶת מוֹט הָעֵץ.
וְאַכֵּן, בַּקָּצָה הָאֶחָד שֶׁל מוֹט-הָעֵץ קָבְעוּ אֶת הַמַּסְמָר,
וּבִסְמוּךְ לְקָצָהוּ הַשֵּׁנִי הִתְקִינוּ אֶת הַהֶדֶק — חוּט בְּרָזֶל הַכָּפוּף
מִשְׁנֵי עֲבָרָיו שֶׁל גֹּזֶר-הָעֵץ. בֵּין הַמַּסְמָר וְהַהֶדֶק מְתָחוּ רְצוּעַת
גּוּמִי וּבַקָּצָה הִרְצוּעָה חֲבָרוּ פֶּסֶת עוֹר חוּם.
סוּף-סוּף סִימּוֹ מְלֹאכֶתָם. בְּהִתְפַּעֲלוּת וּבִסְפּוּק הִצִּיצוּ בְּמַעֲשֵׂה-
יָדֵיהֶם.

- רובה נפלא! - התפעל אילן.
 - רובה נהדר! - הצטרפו צביקה וחיים.
 - הבה נבדק אם הוא פועל כהלכה - הציע אילן.
 נטלו את הרובה ויצאו מן המחסן. בסמוך עמד פח אשפה.
 אילן התרחק מעט ממנו, נטל בידו אבן קטנה והשחילה בתוך
 פסת העור. אחר מתח את רצועת הגומי וחברה אל ההדק.
 הוא עצם את עינו הצחת ובעינו הפקוחה צפה אל פס-האשפה
 שמולו וכונן אליו את ה"רובה". כששחרר את ההדק, נשתחררה
 פסת-העור והאבן שבתוכה הוטלה בלח ופגעה בפח.
 - נהדר! - קראו צביקה וחיים.
 - אין זה סתם רובה - אמר אילן בחשיבות - זה רובה-
 צלפים!
 - בואו ונראה את הרובה לילדים! - הציע חיים.
 רחובות השכונה היו ריקים מאדם. הם עברו את השכונה
 לארבה ולרחבה ולא פגשו נפש חיה.
 - איזה תלמידים תרוצים! - קרא אילן - יושבים בבית
 דוגרים על השעורים!
 הוסיפו ללכת בשתיקה. ולפתע עצר חיים ואמר:
 - יש לנו רובה. במקום להסתובב באפס-מעשה, מוטב
 שנתאמן בקליעה למטרה!
 ההצעה נתקבלה בהתלהבות.
 החליטו לערוף את המטון בקצה השכונה. צברו חלוקי
 אבנים וה"רובה" עבר מיד ליד. ככל שהוסיפו לירות כן גברה
 והלכה התלהבותם והם חפשו לעצמם מטרות חדשות.
 משהגיע תורו של אילן, צעק לפתע:
 - רואים את הצפור?

- איפה ? - שאלו צביקה וחיים.
 - שם, על חוטי החשמל! - השיב אילן והצביע בידו.
 נשאו עיניהם אל חוטי-החשמל; ואכן, על אחד החוטים
 נצבה לה צפור קטנה.
 - אני מוריד אותה מיד! - קרא אילן בהתלהבות.
 - איפה! - אמר חיים בבוטל - לא תפגע!
 נטל אילן את ה"רובה" וכוונו לעבר הצפור שעמדה תחתיה
 שלה, מבלי להבחין בסכנה.
 רצועת הגומי נשתחררה והאבן שבתוכה הועפה אל-על.
 רגע עמדה הצפור מתנוודת בשכורה, מבקשת להאחז בחוט
 החשמל, אך הנה פרשה כנפיה וצנחה למטה.
 - פגעתי! - הריע אילן.
 שלשום אצור-צור לעבר הצפור, ובראשם אילן המנפנף
 ב"רובהו" ברב שמחה.
 הצפור מטלת היתה על הקרקע, כנפיה השמוטות פרושות
 לצדדים. ראשה הקטן שמת דם ומקורה הרטיט. הצפור הפצועה
 הבחינה בילדים ונתרוממה מעט, כאומרת להמלט על נפשה, אך
 רגליה הדקיקות פקו והיא צנחה תחתיה.
 נצב אילן והביט בצפור ובחבריו והוא גבוף כלו.
 - א...נ... - גמגם - אני לא התפונתי... בכלל...
 - לא התפונתי? - שאל חיים - אבל מי כנן את הרובה?
 - א...נ... - גמגם אילן - לא התפונתי לפצוע אותה.
 רציתי רק לפגוע בה...
 - והרי כמעט הרגת אותה!
 - אבל לא התפונתי - נסה אילן להתגונן - פונתי אל
 הכנפים ולא אל ראשה.

וכיון שחבריו שתקו, כשהם נועצים בו מבטי-תוכחה,
הוסיף:

— גם אתם אשמים! עמדתם לידי וראיתם שאני מכונן אל
הצפור. מדוע שתקתם? אם לא הייתי פוגע בצפור, בטוחני,
שהייתם לועגים לי! עכשו אתם חכמים...

— לא כדאי לריב — אמר צביקה — כלנו אשמים.

נרפן, נטל לידי את הצפור הפצועה ונסה לבלום באצבעותיו
את זרויף הדם. חיים הוציא מפיסו ממחטה ומסרה לצביקה,
אשר חבש בה את ראשה הפצוע, לאחר-מכן קמו והלכו לעבר
ביתו של אילן.

בתוך המחסן האפל-למחצה נצבו מעל לצפור, שגשמה
בקשי וראשה הפצוע כבוש בין כנפיה השמוטות.

— היא תחיה? — לחש אילן.

— הפצע עמק מאד — השיב צביקה.

עמדו מעל לצפור והביטו בה בדאגה. גופה הזעיר פרפר
והרטיט חליפות.

— אולי נזעיק רופא? — הציע חיים.

— רופא? — תמה צביקה — רופא אל צפור?

— יש רופא-בהמות. הוא נדאי יודע איך לרפא צפרים.

— הוא גר רחוק מכאן — אמר צביקה — וחויץ מזה, הוא
לא יסכים לבוא ולטפל בצפור.

— הרופא הוא ידיד של אבי — העיר אילן — אני אספר

לו הכל והוא נדאי יסכים לבוא, חכו לי, אני רץ אליו!

צביקה וחיים נותרו עם הצפור הגוססת. מדי פעם היו
טובלים את הממחטה במים וחובשים בה את ראשה. בחוץ שקעה



— לא כדאי לריב — אמר צביקה — כלנו אשמים.
 נרפן נטל לגדיו את הצפור הפצועה ונסה לבלום באצבעותיו את ורזוף הדם.

החמה ואור הדמדומים התגבב אל המחסן החשוף והאיר את פניהם העצובות.

— היא לא תחיה — מלמל צביקה.

— אולי יבוא הרופא? — לחש חיים.

— זה לא יעזר — אמר צביקה.

הצפור דומה שהבינה את דבריהם. היא הביטה בהם בעיניה הנוגות ומגרונה בקעו קולות חנוקים.

— היא נאבקת על חיה — אמר חיים.

הצפור פרשה את כנפיה השמוטות ונשאה את ראשה הפצוץ, כאלו בקשה להמריא. עיניה נתרחבו, מקורה נפער לרוחה. אולם מיד צנחה תחתיה, כנפיה שמוטות וראשה שלוח לפנים.

— היא מתה — לחש צביקה.

שתקו ונמנעו מלתביט איש בעיני רעהו. אף הנה נשמע מבחוץ קולו של אילן:

— חבריא, הרופא בא!

ועדין עמדו במקומם, שותקים.

אילן פרץ אל המחסן.

— הרופא בא! — צעק — הנה הוא שם, בקצה הדרך.

אולם משהביט בפני חבריו, הבין הכל. עתה גם ראה את הצפור המטלת על הרצפה ללא רוח חיים. רגע עמד ושתק, בחבריו, ועיניו נעוצות בצפור. אחר הפסיע לעבר הפתח, גטל לידו את ה"רוכה" והשעינו אל הקיר. הוא הביט ב"רוכה", בחבריו ובצפור ולפתע הטיל את ה"רוכה" אל הרצפה ונפצו לשברים. בכי חנק את גרונו ודמעות סמאו את עיניו.

ח ב ר ק ט ז

בקר אחד הבחנתי בו כשהוא נצב בקצה המדרכה. היה זה ילד כבן ארבע או חמש. עיניו נשואות אל הפכיש הסואן וכל-כלו אומר סקרנות ומבוכה. משקרבתי אליו, נתן בי את עיניו השחורות. הבטתי בפניו והוא שלח בי חיוף.

— בקר טוב! — ברכני בקולו הצלול.

— בקר טוב! — ענית, ואני תמה על מה ולמה הוא מאיר

לי פנים.

— אפשר ללכת אתך? — שאל הילד.

— ללכת אתי? — התפלאתי — לאן אתה רוצה ללכת?

הוא נבון לרגע. אחר הרים ידו והצביע לעברו השני

של הפכיש.

— לשם — אמר.

— ומה תעשה שם? — בקשתי לדעת.

— שם הגן שלי! — אמר בגאונה.

— בוא נעבר! — אמרתי.

הסב פניו אל הפכיש והושיט רגלו לפנים. את כף-ידו

הקטנה נתן בכף-ידו וכה חצינו את הפכיש. כשהגענו אל המדרכה,

נשם לרוחה. כמי שהגיע לחוף-מבטחים.

— תודה רבה! — זרק לעברי ויצא לדרך בנעצדים קלים

ומהירים.



— אפֿשר ללכת אַתָּה? — שאל הַיִּלָּד.
 — ללכת אִתִּי? — הִתְפַּלֵּאתִי — לָאֵן אַתָּה רֹצֵה ללכת?

עמדתי תחתי, עוקב אחר דמותו הקטנה עד אשר נעלמה
מעיני בעקול הרחוב. בכף-ידי חשתי צדן את מגעה הרך של
כף-ידו הקטנה. – שכחתי לשאול מהו שמו – עבר בי הרהור.
כל אותו יום הייתי טרוד בעניני וזכרו של הילד לא עלה
לפני. רק למחרת בבקר, כשהלכתי שוב באותה דרך, ראיתי,
עומד באותו מקום ועיניו נשואות אל הכביש הסואן. הוא השגים
בי, ושם לקראתי פלקראת ידיק ותיק. לא יכולתי שלא לחיך
למראה עיניו השמחות.
— בקר טוב — ברכני. ומיד נתן את כף-ידו הקטנה
בכף-ידי.

— ידעתי שתבוא — אמר לי תוך כדי הלכה.
— איך ידעת?
הוא הצטחק. לאחר-מכן הרצינו פניו, אף עיניו השחורות
הבריקו בברק משוכה.
— לא אגלה לך — אמר — זה סוד!
— אין סודות בין חברים — נסיתי לטעון.
הוא נבוך לרגע.
— זה נכון... — גמגם — אני אגלה לך, אבל לא עכשו.
מסכים?

— בהחלט — עניתי. ומיד הוספתי שאלה:
— אבל את שמך תגלה לי. הלא?
— אגלה — אמר — זה בכלל לא סוד. שמי אורי.
— אורי? — חזרתי על שמו — באמת שם יפה! — והיכן
אתה גר, אורי?
— שם — אמר והצביע בידו לעבר קבוצת בתים בקצה
הרחוב — שם בבית הגדול.

אחר הוסיף וספר, כאלו בקש להקדים תשובה לשאלה:
— אמא ואבא הולכים לעבודה בשעה מקדמת ואני הולך
לגן לבדי. רק את הכביש אינני חוצה לבדי. אף פעם לא.

— אמה פוחד, אורי?

אורי הרבין ראשו כאלו בוש בפני.

— קצת... — הודה. ולפתע קרא:

— יו, כבר מאחר! — והוא זרק "שלום" חטוף ונחפז

לדרכו.

כך חזר ונשנה הדבר מדי בקר בבקר. עומד היה
וממתין בקצה המדרכה ונחדו היינו חוצים את הכביש הסואן,
כשפף-ידו הקטנה נתונה בכף-ידו.

בקר אחד, כאשר חצינו את הכביש, לא החזקתי בכף-
ידו. הוא לא הושיטה לי ואני לא נטלתי. הוא הלך לצדי,
זקוף וגאה. כשהגענו לעברו השני של הכביש התפרצה מפיו
קריאת-שמחה:

— איזה יפי! חציתי את הכביש מבלי למה לך יד!

— אמה רואה — אמרתי לו בחיוך — זה סימן שאמה כבר

גדול.

צחוקו של אורי נעלם. עיניו הבהירות היו עצובות עכשו.

— לא נכון — לחש — עדין לא... — מי שגדול באמת, עובר

את הכביש לבדו...

— אמה רוצה להיות גדול? — שאלתי.

— ועוד איך! — קרא אורי — נמאס לי להיות ילד קטן...

למחרת נפגשנו שוב באותו מקום. הכביש היה ריק
ממכוניות. ירדתי מן המדרכה אל הכביש. אורי נשאר רגע
מאחור, אחר ירד גם הוא אל הכביש. תחלה צעד לאטו, מביט

לכל צד בפחד. אחר החיש צעדי ויהדביקני. פאשר דרכו
רגלינו בקצה המדרכה שמעבר-לכביש, הפטנו זה בזה והתחייקנו.

— הנה, עכשו אתה גדול באמת — אמרתי.

— כמעט — תקן אורי.

— מדוע? — השתוממתי — הרי...

— כן — מהר אורי להשיב — הלכתי לבדי, אבל עוד פחדתי

קצת. מי שבאמת גדול, אינו פוחד אף פעם!

— מנין לך זאת?

אורי גבוה.

— מנין? הרי כלם אומרים כן! סימן שזה נכון.

— כלם אומרים? — מלמלתי לעצמי. ואורי נתן בי את

עיניו. ואז שאל:

— ואתה... אתה פוחד לפעמים?

— אני? נדאי שאני פוחד. לא-פעם.

— גם... גם כשאתה חוצה כביש? — שאל אורי

— גם אז. אתה רואה, אורי, לפעמים טוב יותר להיות ילד.

כשאתה ילד ואתה פוחד לחצות את הכביש, אתה יכול לגשת אל

אחד ואנשים המבגרים הנקרים בדרךך, למת ידך בידו וללכת

אתו. אבל כשאתה כבר גדול...

— אז אתה יכול למת יד לילד קטן — השלים אורי את

דברי.

פרצנו בצחוק.

— בדיוק כן — אמרתי — מי שגדול באמת, עוזר לאחרים

כשהוא פוחד ואז הוא שוכח את הפחד שלו...

אורי שקע לרגע בהרהורים. פתאם ארו עיניו.

— אז... — מלמל בהתרגשות — גם אני קצת גדול! אני

פחדתי כשעברתי את הכביש, אבל כשהחזקתי בידך, עזרתי לך,
כי גם אתה קצת פחדת... נכון?
נענעתי בראשי לאות הסכמה.
— איזה יפי! — קרא אורי. ולפתע ננער ממקומו:
— הוי, כבר מאחר! — קרא — אני צריך לרוץ לגן!
והוא נפגף בידו לשלום ונשא רגליו בריצה.
עמדתי במקומי, והבטתי אחר דמותו הקטנה, עד אשר
נעלמה מעיני בעקול הרחוב.

נצחונו של גבי

לעת ערב חזר גבי מבית-החולים. צפינו לו בשער ביתו, שותקים וסקרנים. באשר נחקרב ובא האמבולנס הלכן, הבטנו בו בעינים גדולות ונפתחות. מעולם לא היינו קרובים אליו כל-כף. דלת האמבולנס נפתחה ומתוכה ירד גבי, נתמך בזרועות הוריו. ראשו היה רכון על חזהו, פניו היו חבושות בתחבושות גדולות. קרבנו אליו וצמדנו.

— שלום, גבי — אמר אילן והושיט לו זר פרחים.

חיוף רפה הפציע על שפתיו.

אביו של גבי נטל את ידו של גבי והושיטה לאילן. גבי

נטלה, אמצה אל חזהו ולחש: — תודה לכם... תודה.

בקשנו לקדם את פניו של גבי בדברי ברכה ואחולי החלמה.

מלכתחלה קבענו כי אילן יהיה הדבר שלנו שכן בעל-לשון היה.

אולם באשר ראה את גבי ואת שתי עיניו החבושות, נאלמה לשונו

בפיו. כיון שכה, צמדנו ושתקנו, נבוכים ונרעשים מעצם הפגישה.

— תבואו לבקר — אמרה אמו של גבי ומשכה אותו

בעדינות לעבר הבית. גבי הסב את פניו החבושות לעברנו.

— תבואו לבקר — אמר גבי בקול רפה.

— נבוא-נבוא — קראנו במקלה ופנינו ללכת בצעדים אטיים.

היינו עצובים. קדם שבא גבי, שמחנו מאד. אולם למראה

פניו נוכחנו לדעת, כי עדין לא החלים ואין זה גבי המקר

לנו משכבר הימים. לא ידענו מה בדיוק ארע לו לגבי. ספרו כי
הצטנן ובשל סבוכים נפגמה ראייתו עד שהיה צריך לנתח את עיניו.
למחרת היום, כאשר שגנו מבית-הספר, סרגנו לבקרו. על
מרפסת הבית קדמה את פנינו אמו.

— שלום לכם — אמרה.

הבטנו בפניה החורות ובעיניה האדמות מבכי.

— שבו — הוסיפה — גבי מיד יבוא.

ישבנו לו בפנת המרפסת. אמו של גבי ישבה מולנו
והביטה בנו בעינים עצובות.

— יפה מצדכם שבאתם לבקר — אמרה — גבי צפה לכם.
היינו נבוכים.

— גבי עדין לא החלים — המשיכה — הוא... — גמגמה —
הוא... אינו יודע כלל... הרופאים ספרו זאת לי ולאביו בלבד...
גבי... לא ישוב לראות לעולם...

כתפיה נרעדו ובכי חנק את גרונה. הבטנו איש בפני
רעהו. לא ידענו את אשר עלינו לעשות.
אמו של גבי מחתה את דמעותיה.

— גבי אינו יודע דבר — לחשה בקול שבור — הוא סבור
כי יוסיף לראות. הוא בטוח בקר...

— גבי הופיע בפתח. פניו החבושות נשואות היו אלינו
ודומה היה כי הוא משתאה לשמוע את קולה החנוק של אמו.
— שלום, חבביה! — קרא בקול עליו.

אמו של גבי התאוששה כהרף-עין.

— רואה אתה, גבי — הצהילה פניה — הם הבטיחו לבוא
וקימו את הבטחתם.

— חסר היה להם לא לבוא! — קרא גבי וישב לידינו.

— לא טוב לחלות — פתח ואמר — הרופאים והאחיות סתם
מנדנדים ולא נותנים מנוח.

— אבל הם דורשים את טובתך — נסיתי להגן על כבוד
הרופאים והאחיות.

— ועוד איך! — הקניט גבי — „אל תרד מן המטה ללא
רשות!“ „שכב בשקט!“ „לך לישון!“ בקצור. אני חושב שיותר
טוב להיות בריא.

— אתה צודק — אמר חיים וכלנו הסכמנו עמו בנענוע
ראש. אבל גבי לא ראה את נענועי ההסכמה שלנו.

— מה נשמע בשכונה? — שאל גבי.

ספרנו לו כל מה שהתרחש בשכונה מאז נסע לבית-החולים.
תחלה דברנו בקול מתון, אף עד-מהרה גברה ההתלהבות שלנו. איש
לא הצליח לסים את דבריו. דברנו במקלה, כשכל אחד מאתנו
משתדל להתגבר על קולות האחרים ולהשמיע קולו בדמה. כל אותה
עת ישב לו גבי והאזין כשעל פניו נסוכה בת-צחוק עליזה.

אט-אט שכלה ההתלהבות ובמקומה ירדה עלינו מין עצבות
מוזרה. בת-הצחוק נעלמה מפניו החירות של גבי.

— התחבשוות הארורות! — רטן — בגללן איני רואה דבר.
כל הזמן רק חשף. אפילו בלילה לא רואים כלום.

גבי נשתמק ואחר-כך נתעורר כאלו מתרדמה עמקה.

— מה אתם? — גער בנו — אתם עצובים כאלו נחרב
העולם. חכו-חכו, בעוד שבוע יורידו לי את התחבושות מן
העינים ואז אראה לכם!

דברי גבי הכאיבו לנו, ואנחנו שתקנו. כשקמנו ללכת הייתה
כבר שעת ערב. הפטנו דומם בתחבושות הלכנות, שהבהיקו בחשכה
כמו עינים גדולות ושואלות, ואחר-כך הלכנו איש-איש לביתו.

אף-על-פי שידענו, כי גבי לא ישוב לראות גם לאחר
שירידו את התחבושות מעל עיניו, צפינו ליום הזה בכליון-
עינים. תקנתו של גבי דבקה בנו ובסתר לבנו קוינו לנס. "גבי
יראה! הוא מכרח לראות! ודאי שיראה!" – היינו חוזרים
וממלמלים בלי הרף.

ואולם, כִּאֲשֶׁר הורידו את התחבושות, לא ראה גבי דבר.
לא היינו בביתו בשעה הנוראה ההיא, כי פשוט פחדנו לראות
את חברנו הטוב מתאכזב מתקנו הגדולה. ישבנו לנו עצובים
בסתר אחד הבתים הסמוכים.

– אסור לעזוב אותו כעת – אמר אילן.

– צריך לעזור לו – המשיך צביקה.

– אבל איך? – תהה חיים.

– נבקר אצלו מדי יום ביומו – הצעתי – נספר לו על

המתרחש בשכונה, נשחק עמו.

– זה טוב, אבל לא מספיק – החליט חיים – כי מה יעשה

בשעה שנהיה בבית-הספר?

– שמעתי על ספריה לעזרים המצויה בעיר – אמרתי.

– אבל איך יקרא? – הקשה אילן.

– הוא אינו צריך לקרוא – השבתי – הוא צריך רק

לשמוע. כל ספר הוא תקליט. כלומר, מקליטים את קול הקרין

הקורא ספור או ספר.

הצעתי נתקבלה. עוד באותו יום הלכנו אל הספריה ושאלנו

שם תקליט אחד.

גבי עמד על מרפסת ביתו, שעה שבאנו לבקרו. ברכנו

אותו לשלום והוא השיב לנו במנוד ראש. הבטנו בפניו ונחרדנו.

פניו היו עתה גלויות, בלא תחבושות, ועיניו הנשואות לעברנו

היו נטולות מבוע. גבי לא ראה אותנו. ישבנו ושתקנו. כל אחד מאתנו בקש לעצמו עסוק פלשהו. רק גבי ישב לו זקוף בכסאו, עיניו קפואות ופשטיו הדוקות זו אל זו בחזקה, פאלו היתה מתאמץ לבל יפרץ בבכי.

— זה לא הועיל — החל גבי מלחש — הורידו את התחבושות ואף-על-פי-כן אני רואה...

הקשבנו לדבריו והיינו גבוכים מאד.

— זה אים — מלמל — חשך נורא... אני רואה דבר... אני רואה דבר... אני יכול לקרוא. אני יכול לשחק, אני רואה את הורי, אני רואה אתכם...

קולו נחנק. הוא הליט פניו בכפות ידיו וכתפיו רעדו. התקרבנו אליו. בקשנו לעודדו, אף לא ידענו מה לומר לו.

— אין דבר, גבי, יהיה טוב — הפליט צביקה והרכין ראשו כמי שמתחרט על דבריו.

— עוד לא התרגלת לאור — אמר חיים — כשתתרגל, תראה הכל.

— אני יודע שאראה — אמר גבי — אני מכרח לראות... שוב נשתררה דממה. הבטנו זה בפניו של זה ואחר דחקנו מרפקינו בצלעותיו של אילן. אילן החל מגמגם:

— א... גבי... אני... זאת אומרת, אנהנו... הבאנו לך משהו... יש לכם פטיפון בבית?

— כן — השיב גבי בקול משתאה.

— זה טוב — אמר אילן — אני... זאת אימרת אנהנו... הבאנו לך תקליט. תניח את התקליט על הפטיפון ותוכל להאזין לספור מענין. לאחר שתשמע אותו, נביא לך אחרים.



— זה אים — מלמל — חשף נורא... איני רואה דבר... איני יכול לקרוא.
איני יכול לשחק, איני רואה את הורי, איני רואה אתכם...

גבי עצם עיניו ורגע ממשך לא הוציא הָגָה מפיו. לפתע
זנק ממקומו כנשוף נחש.

— מתנה יפה הבאתם לי — קרא — תקליט ועליו ספור
מענין... באמת, יפה מצדכם!

הבטנו בו, תמהים לדעת מה פשר הדברים הללו. פניו, שהיו
לבנות בלא-הכי, החזירו והלכו. עיניו פאלו געזרו לחיים וכל
גופו רטט.

— איני צריך מתנות כאלה! — שאג — איני צריך! אתם
שומעים? אינני עור! אינני עור! אני רואה! אתם שומעים? אני
רואה! אני יכול לקרוא לבדי, אני אפילו הולך לבדי! הנה תראו!
והוא החל צועד לעבר המדרגות המוליכות אל המרפסת.
תחלה צעד לאטו, כמגשש, ואחר נתמלא בטחון. איש מאתנו לא
נסה לעכב בעדו. צמדנו והבטנו בו כמקסמים. משהגיע אל
המדרגות, קפצנו אליו.

— הזהר, גבי! — אמרתי.

גבי הפנה אלי את פניו.

— אני רואה! — אמר בכעס.

אל המדרגה הראשונה ירד בשלום, אולם משהושיט את
רגלו לעבר המדרגה השנייה, אבד את שווי-משקלו ונפל מלוא
קומתו ארצה. נחפזנו להרימו, אולם הוא דחה אותנו מעליו,
כבש פניו בקרקע והחל מתנפם בחשאי. צמדנו לידו חדלי-אונים.
— אינני עור... — מלמל.

שתק ואחר הוסיף ואמר בקול גובר והולך:

— אני רואה, אתם שומעים? ! אני רואה הכל!

והוא נשא את פניו הדמועות אלינו. לרגע דומה היה, שהוא
באמת רואה אותנו.

— לכו מכאן! — צעק במלוא גרונו — לכו מכאן, איני רוצה לראותכם פה!

הבטנו בו נדהמים, אחר פנינו לעבר השער, מבזשים ונכלמים. צעקותיו של גבי הכו בנו כשוטים. כשהגענו אל השער, נשאנו רגלינו בריצה.

— אינני עור! אתם שומעים? אינני עור! — הדדה אחרינו צעקתו הנוראה והמיאשת.

ימים אחדים התנונו מכל משחק. היינו יושבים בצל אחד הבתים שבקצה השכונה, שותקים ומהרהרים.

היתה זאת שעת צהרים, כאשר ראינו את אמו של גבי קרבה ובאה אלנו. הבטנו בה בתמהון. משקרבה, הצטחקה.

— שלום לכם, ילדים — אמרה — גבי מבקש לראותכם.

— הרי... — בקש אילן לומר.

— נכון — הפסיקתו אמו של גבי, כאלו ידעה מה התפון

לומר — אני יודעת הכל, אבל גבי מבקש לראותכם.

צביקה קם ממקומו.

— הולכים, לא? — שאל.

— בטח שהולכים! — אמרנו וקמנו אחריה.

גבי היה בחדרו. התריסים היו מוגפים ובחדר שררה חשכה

צוננת. עמדנו בפתח החדר, עד שעינינו התרגלו לחשכה, ונכנסנו

פנימה. גבי ישב על מטתו. כשהרגיש בנו, הרים ראשו.

— טוב שבאתם — אמר — אני באמת מצטער... לא היתי

צריך...

— אין דבר, גבי — הרגיעו חיים — לא קרה כלום.

— לא — מחה גבי — לא היתי צריך לומר דברים כאלה.

אתם באמת חברים טובים. לא היתי צריך...

הַבְּטָנוּ בּוֹ שׁוֹתִקִּים.

הַבֵּאתֶם לִי תְּקֵלִיט, לֹא כֵּן ? – שָׁאַל.

– כֵּן, תְּקֵלִיט – הִשְׁבַּתִּי.

– הַתְּקֵלִיט נִשְׁאַר אֶצְלִי – הַמְּשִׁיךְ גִּבִּי – כְּשֶׁהִלַּכְתֶּם מִצֵּאתִי
אוֹתוֹ עַל הַכֶּסֶּא שְׁבִמְרַפֶּסֶת. הִנַּחְתִּי אוֹתוֹ עַל הַפְּטִיפּוֹן וְ... לֹא,
לֹא שְׁמַעְתִּי אוֹתוֹ מִיָּד, תַּחֲלָה רָצִיתִי לִשְׁבּוֹר אֶת הַתְּקֵלִיט. כָּל-
כֵּךְ כְּעֶסְתִּי... אָבֵל אַחֲר־כֵּךְ... כֵּן, אַחֲר־כֵּךְ שְׁמַעְתִּי... הַסְּפוּר
הָיָה בְּאֵמֶת מְעֻנָּן. כָּל-כֵּךְ מְעֻנָּן, עַד שְׁשִׁמַּעְתִּיו פְּעָמִים אַחֲדוֹת
וְלֹא אֶמְרָתִי דִּי. וְכִשְׁשִׁמַּעְתִּי – שְׁכַחְתִּי הַכֹּל... הַכֹּל שְׁכַחְתִּי. אֶפִּילוֹ
אֶת הַחֹשֶׁךְ הַנּוֹרָא הַזֶּה... וְהָיָה לִי טוֹב, מִזֶּה יָמִים רַבִּים לֹא הָיָה
לִי כָל-כֵּךְ טוֹב...

הוּא הִתְנַשֵּׁם בְּחִפְזָה, כְּאִלוֹ חָשַׁשׁ לְהִפְסִיק אֶת דְּבָרָיו וְאַחֲרֵי
הַמְּשִׁיךְ וְאָמַר:

– עֲכָשׁוּ אֲנִי יוֹדֵעַ. אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאַנִּי עוֹר... אֲנִי יוֹדֵעַ...

– עוֹד תִּרְאֶה, גִּבִּי – דִּבֵּר אֵילָן עַל לְבוֹ.

– אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאַרְאָה – אָמַר גִּבִּי – וְדַאי שְׁאַרְאָה. אָבֵל
עֲכָשׁוּ... עֲכָשׁוּ אֵינִי רוֹאֶה דָּבָר, וְהַחֹשֶׁךְ הַנּוֹרָא הַזֶּה מִפְּחִיד כָּל-
כֵּךְ... הָאֵם תִּבְיֹאוּ לִי עוֹד תְּקֵלִיטִים כְּאֵלֶּה?

– וְדַאי שְׁנִבִּיא – אֶמְרָתִי.

– תּוֹדָה לָכֶם – אָמַר גִּבִּי – תּוֹדָה לָכֶם... קִדְּם, כְּשֶׁהָיוּ
הַתְּחַבּוּשׁוֹת עַל עֵינַי, חִשְׁבַּתִּי כִּי אֶרְאֶה לְאַחֲרֵי שְׁיוֹסְרוֹ. לֹא רָצִיתִי
לְהִיּוֹת עוֹר, אָבֵל עֲכָשׁוּ אֲנִי יוֹדֵעַ... כְּעֶסְתִּי כְּשֶׁהִבֵּאתֶם אֶת הַתְּקֵלִיט,
אָבֵל לְאַחֲרֵי שְׁשִׁמַּעְתִּיו, טוֹב לִי. אֲנִי יוֹדֵעַ כִּי אֶרְאֶה, אָבֵל בֵּינָתִים –
הוּא נִשְׁתַּמֵּק. קִרְבָּנוֹ אֵלָיו וְהַבְּטָנוֹ בְּעֵינָיו הַשְּׁחֹרֹת,
הַשְּׁקוּעוֹת עֲמֵק בְּחוֹרֵיהֶן. דּוּמָה הָיָה כִּי זִיק נִגְעַלְם נִצַּח בְּתוֹכוֹ
וְהֵן נִעֲזְרוּ לְחַיִּים חֲדָשִׁים.

ח ב ר ח ד ש

מפה לאֲזַן עֲבָרָה הַשְּׁמוּעָה וְעֲשֵׂתָהּ לָהּ חִישׁ-מֶהֱרָ כָּנָפִים
בְּכָל הַשְּׁכוּנָה: בֶּן-דָּוִדוֹ שֶׁל אֵיִן בָּא לְהִתְאַרֵּחַ אֲצִלוֹ. אִישׁ לֹא
יָדַע אֶת שְׁמוֹ שֶׁל בֶּן-הַדָּוִד וְאִישׁ לֹא רָאָה אֶת פָּנָיו, אֶךְ יוֹדְעֵי-
דָּבָר סִפְרוּ כִּי הִיא שֶׁחָקַן בְּדוֹרְגָל מִמַּחָה.

אֵילָן לֹא נִחְפָּז לְהַצִּיגוֹ. דֹּמָה הָיָה, כִּי הוּא מִסְתִּירוֹ מִפָּנָיו וְלֹא
עוֹד אֲלֹא שֶׁהוּא עֲצָמוֹ לֹא הִרְאָה פָּנָיו בַּשְּׁכוּנָה בְּמִשְׁךָ יָמִים אֶחָדִים.
בְּאַחַד הַיָּמִים, יוֹשְׁבִים הָיִינוּ וּמַגְלָגִלִּים שִׁיחָה, וְהִנֵּה הוֹפִיעַ
אֵילָן סוּף-סוּף וּבַעֲקֻבוֹתָיו מִשְׁתַּרְרֵף נֶעַר בֶּן-גִּילּוֹ. הַשָּׁעָה הָיְתָה
שַׁעַת בֵּין-עֶרְבִים. הַשֶּׁמֶשׁ נָטָה לַעְרֹב וְקִרְנֶיהָ הָאֲחֵרוֹנוֹת פָּזְזוּ
בְּצִמְרֶתָהּ שֶׁל הַשְּׁקֵמָה שֶׁבְּצִלָּהּ יִשְׁבְּנוּ.

— שְׁלוֹם, חֲבֵרִיָּה! — בָּרְכֵנוּ אֵילָן בְּקוֹל עֲלִיו.
— אֵיפֹה הָיְתָה כָּל הַזְּמַן? — שָׁאַל צְבִיקָה — חֲשַׁבְנוּ שְׁטַסְתָּ
לְקָטֵב הַצְּפוֹנִי...

פָּנָיו שֶׁל אֵילָן הִרְצִינוּ.
— הָיִיתִי עָסוּק — גִּמְגַּם — וְ...בְּעֵצָם, תִּפְּרִי אֶת בֶּן-דָּוִדִי,
קוֹרְאִים לוֹ יוֹסֵף.
נִשְׁאַנוּ עֵינֵינוּ וְהִבְטָנוּ בְּיוֹסֵף. הוּא הָיָה נֶעַר בֶּן-גִּילּוֹ,
גְּבֵה-קוֹמָה וְצָנוּם. פָּנָיו הִשְׁחֹמוֹת הִבִּיעוּ מְבוֹכָה.
— בּוֹא תֵּשֶׁב — הִזְמִינוּ אֶת הָאוֹרֵחַ.

הַצִּיץ יוֹסֵף בָּנוּ וּבְאֵילָן חֲלִיפּוֹת, כְּפֹסֵחַ עַל שְׁתֵּי הַסַּעֲפִים.
לְבִסוּף יִשְׁבוּ שְׁנֵיהֶם וְכַעֲבוֹר שָׁעָה קָלָה הִתְגַּלְגְּלָה הַשִּׁיחָה כְּמִקְדָּם.

עברו ימים, שלשה, והנה נתברר לכלנו שצדקו אלה אשר
ספרו כי יוסף הנו שחקן-פדורגל מצין. כבר במשחק הראשון הפליא
בלהטוטינו. היה מכדרר בפדור כאות נפשו ולא היה איש שיוכל
לעצור בעדו. יוסף שחק כמי שעוסק במלאכה קדושה. בשעת המשחק
לא הוציא הנה מפיו, פניו רציניות ועיניו נעוצות בפדור. ובתם
המשחק היה יושב בינינו כמאכזב שהמשחק נסתיים, יושב ושותק.
תחלה התרעמנו. "תראו, איזה מין שתקן הביאו לנו –
נהגנו לומר – יושב לו ומחריש. ממש גלם!" לימים התרגלנו
אליו, סלחנו לו את התנהגותו המוזרה, ואף התסלנו לחכמו.
ערב אחד, בעודנו יושבים כמנהגנו בצל השקמה, בא
לפתע צביקה במקוצה, נושף ומתנשף.

– הם אינם? – שאל.

– מי.

– הם... – הפטיר צביקה – זאת אומרת, אילן וזה... יוסף,
הבן-דוד שלו.

– וכי אינה רואה שהשנים לא באו? – ענינו, תמהים על
התרגשותו של צביקה.

וצביקה ישב לו בינינו, רגע הציץ בנו, בנוצר סוד בלבו
ולאחר-מכן פתח ואמר:

– שמעו, חבריה, כל העסק הזה עם הבן-הדוד אינו אלא
שקר וכזב מתחלתו ועד סופו.

– הכיצד? – זקפנו בו מבטי-תמיהה.

וצביקה בשלו:

– יוסף אינו בן-דודו של אילן!

– אז מה הוא? – הקשה ואבין.

– הוא... – גמגם צביקה – הוא... ילד לא-ישר!

- מה פרוש לא-ישר? - שאלנו.
 - אל תרבו שאלות. רק זאת אוכל להגיד לכם: יוסף
 שָׁהָא אָפִילוּ בְּמוֹסַד לְפוֹשְׁעִים צָעִיר ס.
 נִדְהַמְנוּ. שָׁהָא אַרְכָּה שְׁתַּקְנוּ. לְבִסוּף הִתְאוּשָׁשׁ זְאֵבִיק וְאָמַר,
 כְּמַעַט בְּלַחֲשָׁה:
 - לא יתכן! הוא לא נראה כלל... הוא ילד נחמד.
 - ואף-על-פי-כן אָמַת היא - אָמַר צְבִיקָה - הֵם פְּשוּט
 רְמוּ אוֹתָנוּ, אֵילָן וְהַיֵּלֶד הַזֶּה. סָפְרוּ לָנוּ שֶׁהֵם בְּנֵי רוֹדִים וְאֲנַחְנוּ
 הָאֲמַנּוּ לָהֶם. הֵייתִי מִזְמִין אָפִילוּ אֶת הַיֵּלֶד הַזֶּה מִמוֹסַד לְפוֹשְׁעִים
 צָעִירִים לְבֵיתִי...
 - וְאָנִי - אָמַר זְאֵבִיק - הִשְׁאֲרָתִי אוֹתוֹ לְבִדּוֹ עִם אֲלָבוּם -
 הַבּוֹלִים שְׁלִי.
 - וְאָנִי... - בְּקִשְׁתִּי לוֹמַר דְּבַר-מָה, אֵךְ הִנֵּה נִשְׁמָעָה
 קְרִיאָתוֹ שֶׁל זְאֵבִיק:
 - הִנֵּה הֵם!
 וְאֲמַנָם, אֵילָן וְיוֹסֵף הוֹפִיעוּ בְּקִצָּה הַמַּשְׁעוּל. נִשְׁתַּתְּקִנוּ
 וְכַבְּשָׁנוּ פָּגִינוּ בַּקֶּרֶעַ. - מַה נֶּגִיד לָהֶם? - חֲשַׁבְנוּ בְּלִבָּנוּ, נְבוּכִים
 וְאוֹבְדֵי-עֶצָה. וּבִינָתִים קָרְבוּ אֵילָן וְיוֹסֵף.
 - שְׁלוֹם, חֲבֵרָה - בִּרְכָנוּ אֵילָן, וְיוֹסֵף עָנָה אַחֲרָיו בְּ"שְׁלוֹם"
 דְּפוּי.
 שְׁתַּקְנוּ.
 - מַה הָעֲנִינִים? - תָּמָה אֵילָן.
 שְׁתַּקְנוּ.
 - מַה קָרָה לָכֶם? מִדּוּעַ מְלֹאֲתֵם פִּיכֶם מִיָּם? - נָסָה אֵילָן
 לְהִתְלוּצֵץ, אֵךְ לִפְתּוֹעַ הִשְׁתַּתַּק גַּם הוּא נְבוֹךְ כָּלוּ.
 - אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים הַכֹּל - הִפְטִיר פְּתָאם צְבִיקָה.

פָּנִיו שֶׁל אֵילָן נִתְעוּתוֹ וְאֵלּוּ יוֹסֵף הַחֹוִיר בְּסִיד.

— מָה... מָה אַתָּם יוֹדְעִים? — גַּמְגָם אֵילָן.

— הַכֹּל — הִשִּׁיב צְבִיקָה.

וְהָ... לֹא נִכּוֹן — אָמַר אֵילָן וְהֵבִיט בְּיוֹסֵף. הֲלֵה עֹמֵד לִידוֹ, כְּתַפְּיו שְׁמוּטוֹת, וּשְׁפָתָיו רוֹעֲדוֹת. הוּא הֵבִיט הַיָּשָׁר בְּפָנָיו כְּאִלּוּ בִקֵּשׁ לומר מִשְׁהוּ, אֵף פֶּתְאִם הִסֵּב פָּנָיו, נָשָׂא רִגְלָיו וּפָרַץ בְּמַרוּצָה לַעֲבֹר הַשְּׂדוֹת.

— הֵי, יוֹסֵף! — צָעַק אֵילָן — חֲבֵה! לָאֵן אַתָּה רֵץ?

אוּלָם יוֹסֵף לֹא שָׁעָה לַצָּעֲקָה. הוּא הוֹסִיף לְרוֹץ נִכְחוֹ כָּל עוֹד רוּחוֹ בּוֹ. אֵילָן נִסָּה לְדַלֹּק אַחֲרָיו, אֵף מִיֵּד חֲזָר בּוֹ וְשָׁב אֲלֵינוּ.

— אַתָּם... — הִטִּיחַ בְּפָנָיו בְּחֶרוֹן הַכֹּל בְּגִלְכֶם!

— בְּגִלְלָנוּ? — צָעַק צְבִיקָה — מִי שָׁקַר, אֲנַחְנוּ אוֹ אַתָּם?

אֵילָן כָּבַשׁ פָּנָיו בַּקֶּרֶע.

— לֹא הִיָּתָה לִי בְּרָה — מִלְמֵל — רְצִיתִי לַעֲזוֹר לוֹ, לְיוֹסֵף.

— אָבֵל הוּא...

— לֹא, לֹא, הוּא לֹא פּוֹשֵׁעַ! אֲמָנָם, כָּלּוּא הִיָּה בְּמוֹסָד

לַעֲבָרִיגִים צְעִירִים, זֶה נִכּוֹן, אָבֵל הוּא לֹא גִנֵּב. אֲנִי בְּטוֹחַ!

— מְדוּעַ נִכְלָא? — שְׁאַלְתִּי.

— אִם אַתָּם רוֹצִים דּוֹקָא לְדַעַת, אֲזִי תִשְׁמָעוּ — פֶּתַח אֵילָן

וְאָמַר — יוֹסֵף הוּא בֶּן לְמִשְׁפָּחָה עֲנִיָּה. אָבִיו מֵת עָלָי בְּיָלְדוּתוֹ

וְאִמּוֹ חוּלָה אֲנוּשָׁה כָּל יָמֶיהָ. לְבֵית-הַסֵּפֶר לֹא הִלֵּךְ וְלֹא הִיָּה מִי

שִׁישְׁגִיחַ עָלָיו. אֵת מִרְבִּית יָמָיו בָּלָה בְּרַחוּבוֹת וְשֵׁם הַתַּחֲסֵב אֶל

יְלָדִים בּוֹגְרִים מִמֶּנּוּ. יוֹם אֶחָד פָּרְצוּ הַיְלָדִים לַחֲנוּת וְגִנְבוּ מִצָּרְכֵי

מִזוֹן. יוֹסֵף הִשְׁתַּתַּף בַּפְּרִיצָה. הָרִי מִיָּמָיו לֹא הִיָּה מִי שִׁילְמָדוֹ

לְהַבְדִּיל בֵּין טוֹב לְרָע... אֵת חִלְקוֹ בְּ"שָׁלָל" הֵבִיא לְאִמּוֹ. וְלֹא יָדַע

כָּלֵל שֶׁהִנֵּה עָלָה עַל דֶּרֶךְ גַּפְשָׁעַת. נִכּוֹן, הוּא נִכְלָא בְּמוֹסָד, אֵף

אין הוא פושע. הוא השתחרר מהמוסד ונתק את קשריו עם חבורת הפורצים. קצין-המבחן הוא שפקח את עיניו והעמידו על חמרת מעשהו. הוא שהציע להעבירו לכפר, לחברת ילדים בני-גילו. וכך נתגלגל יוסף אלינו, הוא רצה להיות כמונו ואנחנו צריכים היינו לעזור לו! והנה מה עוללתם לו! כיצד לא תבושו? אילן נשתתק והליט פניו בכפיו. לפי רטט כתפיו נפר בו שהוא בוכה חרש.

— אבל מדוע לא ספרת לנו מיד? — התרעם צביקה.
— ואם הייתי מספר, אז מה? — ענה אילן לעצמו —
יפה ראיתי כיצד הגבתם בהודע לכם פרט אחד מעברו של יוסף.
צביקה נבוי.

— היית צריך לספר — אמר זאביק — אלו ספרת, לא היינו נוהגים ככה!

— רציתי לספר — הודה אילן — אבל... אבל פחדתי. פחדתי,
שלא תספימו לקבל את יוסף. הסתרתי מכם את האמת. אבל
התפונתי לגלותה.

שתקנו. כל אחד מאתנו חש שלבו נצבט בחרטה.

— אני הולך — שסע אילן את הדממה.

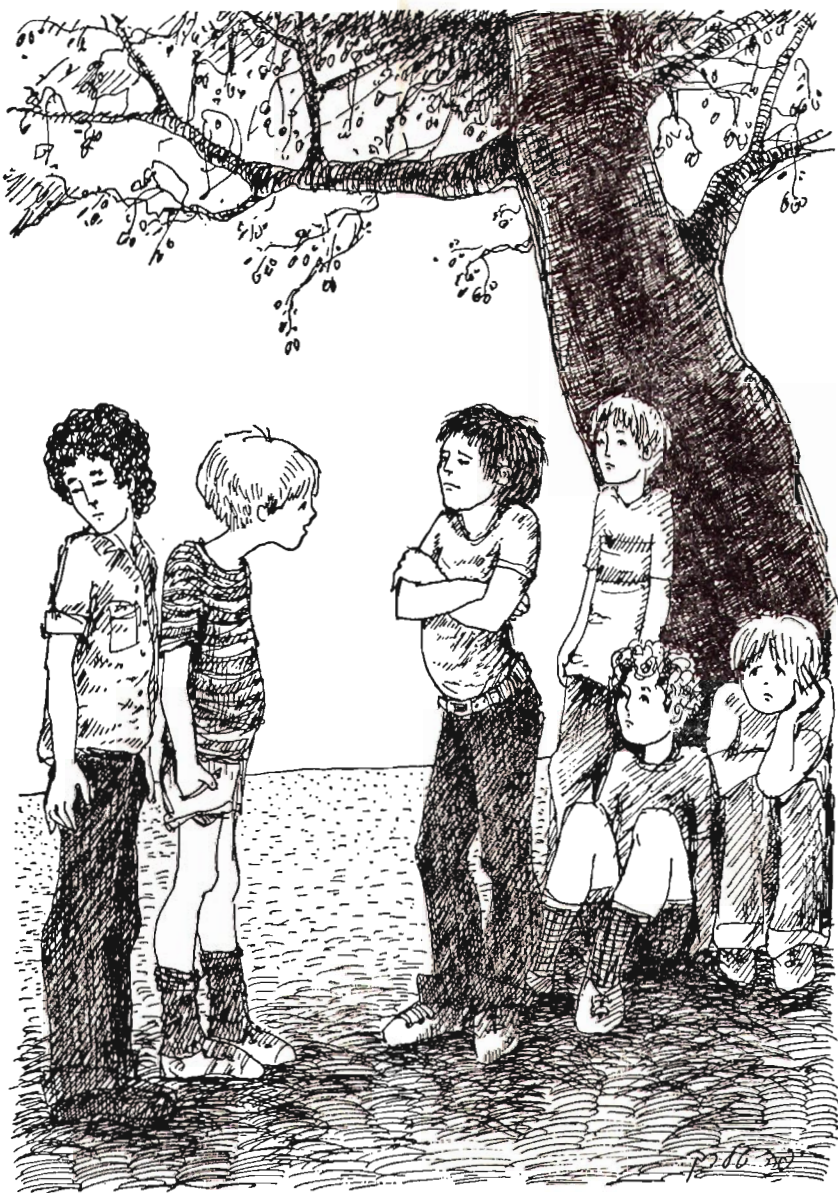
— לאן? — שאלנו.

— אני הולך לחפש את יוסף.

והוא קם ממקומו והתרחק מאתנו.

— חכה! — צעק זאביק לעברו — אנחנו באים איתך, נכון,
חבריה?

— אנחנו באים! — השבנו בקול והצטרפנו אל אילן. וגם
צביקה, שנראה כמהסס רגע, ננער ממקומו והלך איתנו.
שעה ארצה שוטטנו בשדות, היום נטה לערוב ורוח קלה



— אַנטווי יודעִים הַפֿל — הַפֿסיר פֿתאַם צִבִּיקָה.
פֿניוֹ שֶׁל אֵילן נִתְּצוֹתוֹ וְאַלּוֹ יוֹסֵף הַחֲזוֹיר בְּסִיד.

לִטְפָה אֶת פְּנֵינוּ, כָּל אוֹתָה עֵת לֹא פָצִינוּ פֶה, הִלְכְנוּ וְשִׁתְּנוּ
וְרַק עֵינֵינוּ הָיוּ בּוֹלְשׁוֹת וּמַחֲפָשׁוֹת אֶת יוֹסֵף.

לְבִסּוֹף מִצְאָנוּהָ, הוּא יָשָׁב לְרַגְלֵי אֶחָד הַשִּׁיחִים שֶׁבִשְׂדֵה,
רַגְלָיו אֲסוּפוֹת תַּחְתָּיו וְרֹאשׁוֹ כָּבוּשׁ בֵּין יָדָיו, בָּאנוּ אֵלָיו וְעִמְדָנוּ.
מִשְׁהַרְגִּישׁ בָּנוּ, נָשָׂא עֵינָיו.

— הִסְתַּלְקוּ! מָה אַתֶּם רוֹצִים מִמֶּנִּי? — קָרָא בְּרִגְזָה.

— חֲפָשְׁנוּ אוֹתָה — אָמַר אֵילָן.

— עֲזְבוּ אוֹתִי — רָטַן יוֹסֵף — אֵינֶנִּי רוֹצֵה לְרְאוֹתְכֶם עוֹד.

— אָבֵל אֲנַחְנוּ רוֹצִים — אָמַר זַאבִּיק.

— זֶה לֹא נָכוֹן — סָנַן יוֹסֵף מִבֵּין שְׁנָיו — אַתֶּם לֹא רוֹצִים.

אַתֶּם סֶתֶם אוֹמְרִים. אַתֶּם חוֹשְׁבִים שְׂאֵנִי לֹא טוֹב. וְזֶה נָכוֹן.
סִפְרָתִי הַכֹּל לֹאֵילָן וּבִקְשָׁתִי שִׁנְיִיד לָכֶם אֶת הָאֶמֶת אָבֵל הוּא
לֹא רָצָה.

מֵעוֹלָם לֹא שִׁמְעָנוּהוּ מִדְּבַר בְּשִׁטָּף כָּזֶה. גָּכֵר הָיָה בּוֹ,
שֶׁהִדְבִּיר קָשָׁה עָלָיו. חֲזָהוּ עָלָה וַיֵּרֶד וּבִלְחִייו פָּרַח הַסִּמָּק.

קָרַב צְבִיקָה אֶל יוֹסֵף וְכָרַע אֶצְלוֹ.

— אֲנִי הוּא הָאֵשֶׁם, יוֹסֵף! — אָמַר צְבִיקָה, וְקוֹלוֹ רוֹעַד —

וְעַתָּה אֵין לִי אֵלָּא לְבַקֵּשׁ סְלִיחָתָהּ. יֵשׁ שְׁעוֹשִׁים מַעֲשֵׂה רַע
מִבְּלִי לְחֹשֵׁב קֹדֶם עַל טִיבוֹ וְתוֹצְאוֹתָיו. אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶת סְלִיחָתָהּ.
בּוֹא, אֲנַחְנוּ רוֹצִים שְׁתַּהֲיָה חֵבֵר שְׁלָנוּ.

יוֹסֵף יָשָׁב בְּמִקְוֵמוֹ כָּאלוֹ לֹא הָאֲמִין עֲדִין לְמִשְׁמַע אֲזָנָיו.
וְאוֹלָם, כַּעֲבַר רִגַע קָם לְאִטּוֹ וְעִמַּד לְמוֹלָנוּ בְּמִלּוֹא קוֹמָתוֹ.
הִבְטָנוּ בְּפָנָיו. אִישׁ לֹא דִבֵּר. פְּנֵינוּ לְעֵבֶר הַשְׁכִּינָה וְהַחֲלָנוּ צוּעִדִים
אֶט-אֶט. וּבִינְתָיִם יָרַד הָעָרֶב וְחִשְׁכָה סִגְרָה עָלֵינוּ סָבִיב.

שְׁנֵי בָּתִּים

א

שְׁנַיִם רַבּוֹת עָמְדוּ שְׁנֵי הַבָּתִּים זֶה בְּצַד זֶה, בְּפֶנֶת הָרְחוֹב הָצַר. דוֹמִים הָיוּ זֶה לָזֶה כְּשֵׁתֵי טְפוֹת מַיִם – שְׁנֵיהֶם אֲפוּרִים, שְׁנֵיהֶם קִטְנִים. יַחְדָּו יֵצְאוּ שְׁנֵיהֶם לְאוֹר הָעוֹלָם וּבְמַתְכֶּנֶת אַחַת נִבְנוּ חֲדָרֵיהֶם.

יָמִים רַבִּים הָיוּ עוֹמְדִים וּמְבִיטִים בָּרְחוֹב וּבְאֲנָשִׁים הַחוֹלְפִים בוֹ. לְעֵתִים רַחֲיוּקוֹת הָיוּ מְדַבְּרִים זֶה עִם זֶה, אַךְ מְדֵי פֶעַם הָיוּ עֵינֵיהֶם הַגְדוּלוֹת נִפְגְּשׁוֹת וְדוֹמָה הָיָה, כִּי מְסֻפְרוֹת הֵן אֵלֶּה לְאֵלֶּה אֵת אֲשֶׁר רָאוּ.

בַּהֲתַחֲלָה הִתְגוֹרְרוּ בָּהֶם שְׁתֵּי מִשְׁפָּחוֹת מְטָפְלוֹת בִּילָדִים רַבִּים. הַיִּלָּדִים הָיוּ מִתְרוֹצְצִים בְּחִצְרוֹת וּלְשִׁמְעַ צְחוֹקָם הַצִּלּוּל, הַצִּטְהָלוֹ גַּם הַבָּתִּים. וּבְאֲשֶׁר הַיִּלָּדִים הָיוּ חוֹבְטִים בְּקִירוֹתֵיהֶם בְּכַדּוֹר אוֹ מְלַכְלָכִים אוֹתָם בְּבֶקֶץ, לֹא נִזְפוּ בָּהֶם אֲלָא שִׁחְקוֹ בְּחִשָּׁאִי וְנִנְעָנְעוּ בְּרֹאשֵׁיהֶם זֶה לְעֻמַּת זֶה, כְּמִבְיָנִים.

חֲלָפּוּ שְׁנַיִם הַיִּלָּדִים גָּדְלוּ וּפָנּוּ אִישׁ לְדֶרֶכוֹ. בְּבָתִּים נִשְׁאַרוּ אֲנָשִׁים זָקֵנִים וּבּוֹדְדִים. עָנָן שֶׁל עֲצָבוֹת הָיָה פָּרוּשׁ עֲתָה עַל הַבָּתִּים וְהֵם כָּאלוֹ דִּבְקוֹ וְנִצְמְדוּ זֶה אֶל זֶה.

בְּאַחַד הַיָּמִים, עִם רֵדַת הַחֲשֶׁכָה, בְּטָרֵם בָּרְכוּ זֶה אֵת זֶה בְּבִרְכַּת „לִילָה טוֹב“, כְּדִרְכָּם עָרֵב-עָרֵב, נָפְלוּ פָּנָיו שֶׁל אֶחָד מֵהֶם וּבְעֵינָיו נִתְקַשְּׁרוּ דְמָעוֹת.

– מָה הָיָה לָהּ? – גִּרְעַשׁ רָעוּ – לָמָּה זֶה תִּבְכֶּה?
הַבֵּית הִתְאַמָּץ לְהִבְלִיעַ אֵת דְּמָעוֹתָיו וּבִקְוֹל חֲנוּק מְבַכִּי לָחַשׁ:

— זהו לילי האחרון — לאט הבית השני בקול רוטט.
 — מה? — נצטעק חברו.
 — כן, מחר בבקר יבוא דחפור להרוס את קירותי...
 — להרוס? ו... ומה זה דחפור?
 — זוהי מין מכונה רועשת, ההורסת בתים ישנים.
 — ולמה זה יבואו להרוס דווקא אותך?
 — הזקנים המתגוררים בי גמרו אמר למכור אותי לאנשים
 אחרים, והללו החליטו כי אני ישן ומישן וצריך להרוס אותי
 ולבנות בית חדש במקומו.
 — והרי... הרי שנים רבות אתה עומד כאן... הם... הם לא יעזו...
 אבל הבית החריש ובכה חרש לעצמו.
 כל אותו לילה לא עצמו הבתים את עיניהם. הם נסו לטכס
 עצה, אף מאומה לא עלה במחשבתם. וכאשר האיר השחר,
 נצבו שניהם בעינים אדמות ונפחדות. עטוף צללי בקר, בא לו
 ברב כבוד ושררה, הדחפור הרועש.
 כשראו אותו הבתים, צעקו במלוא גרונם, אף הדחפור
 צחק בפניהם והסתער בכל כחו על הבית הקטן. בטרם נפלו
 קירותיו, הספיק עוד הבית לצעוק בקול נחר:
 — שלום לך אחי, שלום!

ענן אבק התנשא מעל המקום בו נצב הבית ההרוס.
 האבק התאבד בקלל, כסה את פני הנדקמות של הבית השני,
 ונגזז אט-אט.

ב

כעבר ימים אחדים באו פועלים אל החצר הריקה שבסמוך
 והתחילו לחפור בה יסודות לבנין חדש. האויר נתמלא המלה-

שֶׁל-עֲשִׂיָּה. פּוֹעֲלִים נִחְפְּזוּ כֹּה וְכֹה, מִשְׁאִיּוֹת בָּאוּ וּפָרְקוּ אֶת
מִטְעָנָן, מְכוֹנוֹת הַבֵּטוֹן הִרְעִימוּ בְּקוֹלָן.

הַבֵּית הַקָּטָן הָבִיט בַּמִּתְרַחֵשׁ בְּעֵינָיו תְּמָהוּת. מֵעוֹדוֹ לֹא
רָאָה דְּבָרִים כָּאלֵה. עֲצָבוֹתָיו נִמּוּגָה וּבִמְקוֹמָהּ בָּאָה צָפִיָּה גְדוֹלָה.
בְּקֶצֶר-רוּחַ צָפָה לְיוֹם בּוֹ יוּכַל לִרְאוֹת עֵין בְּעֵין אֶת תּוֹצְאוֹת
עֲבוֹדָתָם שֶׁל הַפּוֹעֲלִים הַזֵּרִיזִים.

צָפִיתוּ לֹא אֶרְכָּה. לֹא יָצְאוּ יָמִים רַבִּים וּבִחְצֵר הַרִיקָה
הַתְנוּסָס לֹו בֵּית גְּדוֹל לְתַפְאֶרֶת. חֶסֶן הָיָה, גְּבוּהַ וְרָחֵב, זוֹקֵר אֶת
רֹאשׁוֹ הַגָּאָה אֶל לֵב הָרָקִיעַ הַכָּחַל. הַבֵּית הַקָּטָן הָבִיט בּוֹ בְּהִתְפַּעֲלוֹת
וּבְעֶקֶר הַשְׁתוֹמָם לְמִרְאָה צְבָעִיָּהם הַנִּפְלְאִים שֶׁל הַקִּירוֹת הַגְּבוּהִים.
אָכֵן, הָיָה זֶה בֵּית מוֹזֵר וְנִפְלֵא כָּאֶחָד!

כַּאֲשֶׁר תִּמָּה הַמְּלֹאכָה, עֲזָבוּ הַפּוֹעֲלִים וּבִמְקוֹמָם הִחֲלוּ לְהִגִּיעַ
הַדִּירִים שֶׁל הַבֵּית הַחֲדָשׁ. מִשְׁפָּחוֹת-מִשְׁפָּחוֹת בָּאוּ, כְּשֶׁהֵן עֲמוּסוֹת
בְּמִטְלָטְלִים וְנִבְלָעוּ בְּזוֹ אַחֵר זֶו בַּבֵּית פְּנִימָה. הַבֵּית הַקָּטָן הוֹסִיף
לְהִתְפַּעֵל. כִּי־צָד יָכוֹל בֵּית אֶחָד לְהַכִּיל בְּקֶרְבּוֹ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה
אֲנָשִׁים? – הִתְפַּלֵּא. וְהָרִי בַּבֵּית הַקָּטָן, שָׁעַמַּד פֹּה לְפָנָיו,
הַצְטוּפְפָה בְּקִשִּׁי מִשְׁפָּחָה אַחַת בְּלִבָּד!

בֶּקֶר אֶחָד, כַּאֲשֶׁר פָּקַח אֶת עֵינָיו הַזְּקֵנוֹת, רָאָה הַבֵּית הַקָּטָן
הַיֵּשֶׁן וְהִנֵּה הַבֵּית הַחֲדָשׁ הַגְּדוֹל מְבִיט בּוֹ וְעַל פָּנָיו הִרְחָבוֹת
פְּרוּשָׁה בַּת-צָחוּק לְגִלְגָּנִית.

– בֶּקֶר טוֹב לָהּ, שָׂכֵן! – אָמַר הַבֵּית הַקָּטָן וַחֲתוּהָ קָדָה
בְּרֹאשׁוֹ הַשָּׁב.

הַבֵּית הַגְּדוֹל לֹא טָרַח כָּלֵל לְהַשִּׁיב לוֹ.
– אֵיךְ עָבַר עָלֶיהָ הַלִּילָה? – הוֹסִיף וַשְּׁאַל הַבֵּית הַקָּטָן.
הַבֵּית הַגְּדוֹל שָׁתַק.

הִתְפַּלֵּא הַבֵּית הַקָּטָן, בֵּית-סָבָא: וְכִי מֵדוּעַ זֶה אֵינִי אוֹמֵר

דָּבָר ? אֵין זֹאת, כִּי עֲצוּב הוּא וְאֵין רִיחוֹ נְתוּנָה לְשִׁיחוֹת — אָמַר
בְּלִבּוֹ. בְּפֶעַם אַחֲרֵת אָדָּבֵר אֵלָיו וְאִזּוֹ בְּיָדָי יַעֲנֶה בְּחֶפְז־לֵב.
וְהוּא הֶצְטַנֵּף לוֹ בְּמִקְוֵמוֹ וְהִבִּיט אֶל הָרְחוֹב שֶׁלִּפְנָיו. עֲתָה
רַבָּתָה הִתְמַלְּהָ בְּרְחוֹב הַצָּר.

מְכוּנִיּוֹת רַבּוֹת נִחְפְּזוּ בּוֹ, צוּפְרוֹת בְּקוֹלֵי קוֹלֹת. מִדֵּי פֶעַם הָיָה
הַבַּיִת הַקָּטָן נוֹשָׂא עֵינָיו וּמִבֵּיט בַּבַּיִת הַגָּדוֹל. דּוֹמָה הָיָה לוֹ שֶׁהָלָה
אֵינוֹ גּוֹרֵעַ עֵינָיו מִמֶּנּוּ וּבֵת־הַצָּחוֹק הִלְגָּלְגְּנִית אֵינָה סָרָה מֵעַל פָּנָיו.
לְמַחֲרָת בְּבִקְרֵי הַשָּׂכִים קוּם. הִבִּיט וַרְאָה אֶת הַבַּיִת הַגָּדוֹל
וְהִנֵּה עֵינָיו עֲצוּמוֹת עֲדִין. אוּלָם גַּם בְּשָׁנָתוֹ לֹא סָרָה בֵּת־הַצָּחוֹק
מֵעַל פָּנָיו. צָפָה הַבַּיִת־סָבָא עַד שֶׁהַבַּיִת הָרָם הִתְעוֹרָר מִשָּׁנָתוֹ,
וְהַקָּדִים לוֹ בִּרְכָתוֹ :

— בִּקְרֵי טוֹב לָךְ !

הַבַּיִת הַגָּדוֹל שָׁתַק כְּמִנְהֶגּוֹ, אָף הַפֶּעַם הִנִּיד קִלּוֹת בְּרֹאשׁוֹ
הַנָּאָה.

— יוֹם יָפָה יִהְיֶה לָנוּ הַיּוֹם — מִלְמַל הַבַּיִת סָבָא.

— מָה אַתָּה סָח ? — הִשִּׁיב לוֹ הַבַּיִת הַגָּדוֹל.

הַבַּיִת הַקָּטָן הִפְתַּע לְמִשְׁמַע אֲזָנָיו. בְּפֶעַם הָרִאשׁוֹנָה דִּבֶּר אֵלָיו
הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְקוֹלוֹ הָיָה כֹּה מוֹזֵר, צָרִיד בְּמִקְצַת וְצוֹרֵם אֶת הָאָזָן.
— מָה אָנִי סָח... — גִּמְגַּם הַבַּיִת־סָבָא — אָנִי...

— אֵל תִּשְׁתַּמֵּךְ, יִשִּׁישׁ קָטָן — עוֹדְדוֹ הַבַּיִת הַגָּדוֹל בְּקוֹל
מִלְגָּלָג — אָנִי אוֹהֵב לְשִׁמוֹעַ שִׁיחָתָם שֶׁל זְקֵנִים קִטְנִים.
הַבַּיִת הַקָּטָן נִעְלַב. בִּקְשׁ לְנוֹזֵף בּוֹ, אָף לְבִסּוֹף נִפְטָר
בְּמִלְמוֹל רָפָה.

— וְהָ... וְהָ לֹא יָפָה מִצְדָּה...

— מָה לֹא יָפָה? — הִרְעִים הַבַּיִת הַגָּדוֹל בְּקוֹלוֹ וּבְשָׁחוֹקוֹ

— לֹא יָפָה מִצְדָּה... מַה, מַה, מַה, וּמִצְדָּה וְהָ יָפָה?

— מצדי? — תמה הבית הקטן — אני... לא אמרתי דבר.
— זהו בדיוק — אמר הבית הגדול — איש לא בקש ממך
שתגיד דבר...

הבית-סבא התבלבל לשמע הדברים האלה ונשתתק. הוא
הרפין את ראשו הלכן ושקע בהרהורים. "זוהי דרכם של בני
הנעורים" — מלמל בחשאי. נשא עיניו אל הבית הגדול והביט
ישר בעיניו הבהירות.

— גדול אתה ויפה! — לחש.
— תודה לך — השיב הבית הגדול.
— לפניך עמד פה בית אחר — ספר הבית-סבא — אחי
היה, בן-דמיתי ממש.

— מעניין מאוד — מלמל הבית הגדול.
— ואיך... — נסה הבית-סבא לחקור — איך אתה מכיל
בקרבה כל-כך הרבה אנשים?

— חה, חה, חה, איזו שאלה מצחיקה! כלום אינך רואה
כי גדול אני, עשוי קומות-קומות וכל קומה מחלקת לחדרים
רבים ובהם מתגוררים האנשים?

— ובי מצויים רק שני חדרים בלבד התנצל הבית-סבא.
— באמת? — לגלג הבית הגדול — וכמה חדרים היו בבית
שעמד פה לפני?

— גם בן שנים.
— רואה אתה? — שאל הבית הגדול — אתה רואה את
ההבדל? וזה מה שאני אומר לעצמי כל פעם שאני רואה
אותך: אין עוד מקום לזקנים שכמותכם!

— מ...ה... פרוש... — גמגם הבית-סבא — מה פרוש אין מקום?
— אינך מבין? הרי אתה בעצמך אומר כי מצויים בך רק

שְׁנֵי חֲדָרִים, וְאֵלּוּ בִּי מְצוּיִים עֲשָׂרוֹת חֲדָרִים. כִּמָּה אֲנָשִׁים גָּרִים
בָּךְ וְכָמָה בְּתוֹכִי?!

— זֶה... זֶה לֹא אוֹתוֹ דִּבֵּר.

— מַה לֹא אוֹתוֹ דִּבֵּר?

— יֵשׁ אֲנָשִׁים הַמְּבַקְשִׁים לְגוֹר בְּבֵית קָטָן כְּמוֹנִי וְלֹא בְּבֵית גָּדוֹל
כְּמוֹדִי!

— מִי, לְמַשָּׁל?

— הִנֵּה גָרִים בְּתוֹכִי שְׁנֵי אֲנָשִׁים זְקֵנִים. בְּעֵד כָּל הוֹן
שֶׁבָּעוֹלָם לֹא יַעֲזִיבוּנִי!

— אַתָּה בְּטוֹחַ?

— בְּטוֹחַ.

שְׁנֵיהֶם הִשְׁתַּתְּקוּ. אוֹתָהּ שָׁעָה יָצְאָה מִן הַבַּיִת אִשָּׁה זְקֵנָה
וְכַפּוֹת־גּוֹ. בְּצַעֲדִים אֲטִיִּים הִפְסִיעָה בְּשִׁבִּיל וּבָאָה אֶל עֲרוּגוֹת
הַפְּרָחִים שֶׁבְּסֻמוֹךְ לְגֹדֶר. שָׁם כָּרְעָה עַל כַּרְפֶּיהָ וּבִידֵּים אוֹהֲבוֹת
לְטַפָּה אֶת הַפְּרָחִים.

— אַתָּה רוֹאָה? — לַחַשׁ הַבֵּית־סֵבָא — דָּאָה כִּמָּה יָפִים הֵם
הַפְּרָחִים!

— אִזּוֹ מָה? — הִתְכַּעַס הַבֵּית הַגָּדוֹל — גַּם בְּחֲדָרֵי מְצוּיִים
פְּרָחִים? וְגַם לֵיד גֹּדֶר הַבְּטוֹן.

— יֵשׁ הַבְּדֹל! — פָּסַק הַבֵּית־סֵבָא.

— אֵיזָה הַבְּדֹל?

— הַפְּרָחִים שְׁלִי יָפִים יוֹתֵר. הָאֲדָמָה שֶׁבָּהּ הֵם חַיִּים, רַחֲבָה
יוֹתֵר. וְאֵין הֵם צְרִיכִים לְהִדָּחֵק לְחִלְקָה צְרָה לֵיד הַמְדֻרְכָּה!

— אַתָּה מְצַחֵק! — לָגַלַּג הַבֵּית הַגָּדוֹל — כָּל אֶחָד יִמְלֹא פִּיו
צְחֹק לְשִׁמְעַע דְּבָרֶיהָ!

— לֹא נֶכוֹן — נִסָּה הַבֵּית הַקָּטָן לְמַחֹת — זֶה לֹא כָךְ.

ובכלל... לה כמעט אין חצר ואלו לי ישנה חצר רחבה ואפשר
לעשות בה אלה אלפי דברים!

— האמנם? — לגלג הבית הגדול — אז מדוע אין עושים
בה, בחצר שלה, אף דבר אחד? אני אגיד לה מדוע: משום
שהדירים שלה אנשים וקנים הם. במהרה בקרוב ימכרו אותה
ויהרסו אותה ויבנו במקומה בית גדול כמוני!

— מ... מה? — נרעש הבית הקטן.

— מה שאזניך שומעות.

— לעולם לא! — צעק בקול נרגש — לעולם לא!

— אל תהיה בטוח כל-כך!

עברו ימים. הבית-סבא לא חדל מלהרהר בדבריו של הבית
הגדול. מדי פעם היה חש במבטו המלגלג, ובגופו הזקן עברה
רעדה מיוזרה. והנה, יום אחד באו אליו אנשים שמעודו לא
ראה אותם. הם פנו בדברים אל זוג הזקנים שהתגוררו בחדריו.
לבו הזקן צמד מדפק, כאשר שמע את דבריהם. "לקנות אותי
הם מבקשים... לקנות..." חלפה בו מחשבה כבדוק.

והוא תלה עינים מתחננות בזקנים. הללו סרבו בהתחלה,
אף לאט-לאט הלכו ונסוגו מסרובם. האנשים הזרים הוציאו
שטרות כסף מבהיקים מכיסם והניחום בקני הזקנים. אחר-כך
פרשו בפניהם גליון נזר לבן ועט. הזקנים הססו לרגע קט,
ואחר-כך נטלו את העט ובידיים רועדות חתמו את שמותיהם
על גבי הנזר.

הבית הקטן נרעד בלו. את פניו כסתה וצה קרה וראשו
היה עליו סחרחר.

— אל אלהים, מה הם עושים? לא! לא! לא!

לעת ערב עזבו הזקנים את ביתם. לפני לכתם עמדו והביטו

בו בְּעֵינַיִם דּוֹמְעוֹת. נִשְׁקוּ אֶת קִירוֹתַי הַלְבָּנִים בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם הַקְרוֹת
וּפָנוּ לְדָרְכָם. הַבַּיִת עָמַד כְּשֶׁרָאשוּ הַזֶּקֶן נֶרְכָן עַל חֲזוֹהוּ. תַּחֲלָה רָצָה
לְצַעֲקוֹ אַחֲרֵיהֶם, לִבְקֹשׁ עַל נַפְשׁוֹ, אֲךָ כְּשֶׁפָּעַר אֶת פִּיו חָשׁ כִּי צַד
קוֹלוֹ נֶאֱלָם בְּתוֹכוֹ.

עָמַד וְצָפָה בְּעֵינַיִם פְּקוּחוֹת לְרוֹחָה.

עַם בֶּקֶר אִוֵּר הִגִּיחַ לְקִרְאָתוֹ הַדְּחָפוֹר בְּגוֹפוֹ הַכָּבֵד. הַבַּיִת עָצַם
לְרַגְעַ אֶת עֵינָיו וַרְאָה בְּרוּחוֹ אֶת חֲבֵרוֹ הַטּוֹב שֶׁהָלַךְ לְעוֹלָמוֹ
לִפְנֵי יָמִים לֹא רַבִּים. מִשְׁפָּקַח אֶת עֵינָיו, רָאָה אֶת הַדְּחָפוֹר
הַקָּרֵב לְאִטּוֹ, הַבֵּיט בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וַרְאָה אֶת צָחוֹקוֹ הַמְּלַגֵּלֵג.

— אַתָּה רוֹאֶה ? אַתָּה רוֹאֶה ! — קָרָא הַבַּיִת הַגָּדוֹל.

הַדְּחָפוֹר הִתְקָרַב אֵלָיו מְאֹד. עָתָה יָכֹל הוּא לְחוּשׁ אֶת נְשִׁימָתוֹ
הַחַמָּה. אָבֵל הוּא לֹא נִבְהַל כָּלֵל. חָשַׁף אֶת קִירוֹתָיו וְצָפָה לַחֲבֻטָּה
הַאִיָּמָה.

הַכָּאֵב הָיָה חָד וְצוֹרֵב. קִיר אֶחָד צָנַח לוֹ אֶרְצָה וְעָנָן שֶׁל אָבָק כֶּסֶה
אֶת גּוֹי הַפְּצוּעַ. הִדֵּק אֶת שִׁפְתָיו וְחָנַק אֶת הַיָּבֵבָה שֶׁעָמְדָה לְפָרוֹץ
מִגְרוֹנוֹ. נָשָׂא עֵינָיו אֶל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וּבִשְׁאֲרִית כַּחוֹ מִלְמַל:

— לֹא... לֹא יָפָה מַצְדָּה שֶׁאַתָּה לוֹעֵג לִי... אַתָּה צָעִיר עֲכָשׁוֹ...
אָבֵל מַה יֵּהָא עָלֶיךָ כַּעֲבֹר שְׁנַיִם ? הֲרִי גַם אֵלֶיךָ יְבוֹא דְחָפוֹר כְּזֶה...
גַּם עָלֶיךָ !

הַבַּיִת הַגָּדוֹל שָׁמַק לְרַגְעַ וּבֵת-הַצָּחוֹק הִלְגֵּלְגָנִית נִעְלָמָה מֵעַל
פָּנָיו.

— מִי יוֹדֵעַ — אָמַר הַבַּיִת הַגָּדוֹל — מִי יוֹדֵעַ ?

הַדְּחָפוֹר אִמָּץ אֶת כָּל כַּחוֹ וַיִּרְס אֶת לֵב הַבַּיִת הַזֶּקֶן. כְּהֶרֶף-
עֵין נָפְלוּ הַקִּירוֹת תַּחֲתֵיהֶם. עָנָן לָבֵן הִתְנַשָּׂא עַד לֵב הַשָּׁמַיִם,
כֶּסֶה אֶת פְּנֵי הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְגִלַּשׁ אֶל שִׁפְתָיו הַמְּמַלְמְלוֹת בְּחִשָּׁאִי:

— מִי יוֹדֵעַ... מִי יוֹדֵעַ...

השער נפתח לרחוקה

א

גדר גבוהה הקיפה את חצרו של אדון פיק. שיחים סבוכים יצרו סביבה מעין חומה אטומה. איש מאתנו לא בקר עדן בתוך החצר. לפעמים היינו מתקרבים אל הגדר, מבקשים אחר פרצה פלשתי כדי להציץ פנימה. ויש שהרהבנו עז ובאנו עד השער ממש, אולם גם שם לא יכלנו לעמוד ולצפות אל תוך החצר, שהרי בכל רגע עלול היה השער להפתח כשאדון פיק בכבודו-ובעצמו עומד בו...

אילן, שחצרו גבלה בחצרו של אדון פיק, הרבה לספר בשבחה. פעם אחת טפס ועלה על גג המחסן שבחצרו והשקיף אל תוך החצר של אדון פיק. – איזה יפי! עצים! המון עצים! – התלהב אילן – ולא סתם עצים, אלא עצי-פרי. מכל המינים. וגם ברכה נמצאת בחצר, ובה דגים, דגים של זהב! – אכל – וכאן היה אילן משפיל את קולו – בקצהו של הגן, ממש ליד הברכה, נמצאת מלונה ובה פלב-זאב. פלב-ענק! – ובשתי ידיו היה אילן מציג לפנינו את גבה קומתו של הפלב...

לא ידענו אם כל ספוריו של אילן הם נכונים, אולם לא-אחת שומעים היינו קול נביחת-פלב עולה מחצרו של אדון פיק...

יום אחד שחקנו בכדורגל בחצרו של אילן. השעה הייתה שעת בין-ערבים ורוח קלה לטפה את פנינו המיועזות. הפדור נע מרגל לרגל ואנחנו רדפנו אחריו בהתלהבות רבה. ופתאום בעט ואביק והפדור עף לעבר הגדר המפרידה בין שתי התצורות. הבטנו בו בנשימה עצורה: היעצר בגדר או יעבר אל התצר הסמוכה? דומה, כאלו הפדור הרגיש בכך. הוא עשה דרכו באטיות, כמבקש לשטות בנו. לבסוף הגיע אל הגדר. לרגע דומה היה כי הנה הוא נעצר, אף גופו העגלגל החליק על פניה ונעלם מעינינו.

עמדנו והבטנו זה בזה בשתיקה. ואביק כבש עיניו בקרקע כמי שנתפס בקלקלתו.

— צריך להביא את הפדור — שבר צביקה את הדממה.

צביקה היה בעל-הפדור.

— אני... — גמגם ואביק — לא התפונתי. הבטיטה יצאה לי

ככה...

— אני הולך להביא את הפדור — אמר אילן — מי בא איתי?

הבטנו בו בעינים משתאות.

— אבל... — לחש ואביק.

— אין דבר — הרגיעו אילן — אדון פיק הוא שכן שלנו

והוא מפיר אותי. אל תדאג. מי הולך?

— אני מוכן — אמרתי.

אילן שם פעמיו לעבר השער ואני הלכתי בעקבותיו.

נבוכים ונפחדים עמדנו לפני שער חצרו של אדון פיק.

אולם אילן התאושש והטיח לעברי:

— אתה יכול לחזר, אם אתה רוצה.

לא הספקתי להוציא מלה מפיו, ואילן דחף פֶּכַר בְּשִׁמְתִי
יָדָיו אֶת הַשָּׁעַר, אַחֵר צָעַד לִפְנֵים וְעָמַד בְּתוֹךְ הַחֹצֵר. צָעַדְתִּי
אַחֲרָיו.

רָגַע עֲמַדְנוּ בְּמִקְוָמֵנוּ, נִרְגָּשִׁים מְאֹד. דְּמָמָה גְדוֹלָה קִדְמָה
אֶת פְּגִינָנוּ. אוֹר הַדְּמָדוּמִים הַחֹרֵר הָאִיר אֶת הַשָּׁבִיל הַצָּר שֶׁהוֹלִיךְ
אֶל הַבַּיִת הַגָּדוֹל. מִשְׁנֵי עֲבָרֵי הַשָּׁבִיל הַשְׁתַּרַע דָּשָׁא יָרַק וּבְמִרְכּוֹזוֹ
עֵץ-פְּרוֹשׁ גְּבוּהַ וְזָקוּף. הַבַּיִת הָיָה סָגוּר וּמְסָגָר.

— צָרִיף לְהַגִּיעַ לָשֵׁם — לַחֵשׁ אֵילָן וְהַצְבִּיעַ לַעֲבֵר הַחֹצֵר
שֶׁמַּעֲבֵר לַבַּיִת.

צָעַדְנוּ חֹרֶשׁ, וְאֶזְנִינוּ קְשׁוּבוֹת לְכָל רַחֲשׁ. כְּשֶׁהִגַּעְנוּ אֶל
קִצֵּה הַבַּיִת נִגְלְתָה לִפְגִּינָנוּ הַחֹצֵר כְּלָה. אַכֵּן, סְפוּרָיו שֶׁל אֵילָן
אָמַת לְאַמְתָּה. הִנֵּה עֲצֵי הַפָּרִי וְהִנֵּה הַבְּרָכָה הַקִּטְנָה. צִלְלֵי
הָעֵרֶב הָאֲפִילוּ עַל הָעֲצִים וְעַל הַבְּרָכָה וְשׁוּי לָהֶם מִרְאֵה מִיָּזָר
וּמִפְחִיד.

— הַפְּדוּר - לַחֵשׁ אֵילָן - צָרִיף לַחֲפֹשׂ אוֹתוֹ. עוֹד מְעַט
יֵרֵד הַלֵּילָה.

— אֲבָל... - מִלְמַלְתִּי - הַכֶּלֶב... - וְעֵינַי תִּרְוֹת וּמִחֲפָשׁוֹת
אַחֵר הַמְּלוּנָה.

אֵילָן נִרְעַר לָרָגַע, אֲבָל מֵהֵר וְהָעֵמִיד פָּנִים כְּעוֹסוֹת.

— אַתָּה יָכוֹל לַחְזוֹר אִם אַתָּה פּוֹחֵד!

שִׁתְקָתִי. דַּעְתִּי לֹא הִיְתָה פְּנוּיָה לְמַרְיבוֹת. הַתְּקַרְבָּנוּ אֶל
עֲצֵי הַפָּרִי. רוּחַ עֲרֵבִית אוֹשָׁה בֵּין עֲנַף הָאֵל. מִיָּמִי הַבְּרָכָה הַצְנִיעוּ
בְּקִרְבָּם סוּד אָפֵל.

— וְהַדְּגִים? - שְׁאַלְתִּי - אֵיפֹה דָּגֵי הַזֶּהָב?

אֵילָן מִשָּׁךְ בְּכַתְפּוֹ בְּמִבּוֹכָה.

— בּוֹא - מִשְׁכְּנֵי מַעַם הַבְּרָכָה - צָרִיף לַחֲפֹשׂ אֶת הַפְּדוּר.

לא הרסנו לכת מן הברכה והנה מתוך אפלת הערב נזדקרה
המלינה למולנו. קפאנו במקומנו, צפינו לגרוע מכל, אולם הדבר
לא ארע. הכלב לא הופיע.

— בוא נקח את הפדור ונסתלק! — האיץ בי אילן.
מן המקום, בו עמדנו, ראינו את הפדור. הוא נח לו
בתוך הסבך הירק העוטר לגדר. אחזנו בענפים הירקים
והסבוכים וטלטלנו אותם טלטלה רבה, אף הפדור לא נע ולא
זע ממקומו.

אותו רגע עלה קול נביחה עזה מאצל השער.
— הכלבו! — נפלטה מפי זעקה.
הבטתי בפניו החורים של אילן. שפתי רטטו, אצבעות
ידי נאחזו בסבך, כאלו בקש למצוא מחסה בתוכו.
— אל תזוז — לחש אילן — הוא לא יגע בך אם לא תזוז...
העצה היתה מיתרת. ממילא הייתי מסמר במקומי מרב
פחד.

קול הנביחות נשמע עכשו לידנו ממש. הכלב שנתגלה
לעינינו גבוה היה וחסן. אכן, כלב-זאב ממש! הוא הביט בנו
וילרע נדמה היה לי שהוא נבהל מפנינו, כשם שאנו נבהלנו מפניו...
הוא לא נבח עתה, אלא עמד והביט בנו, מנענע זנבו וחושף
לשונו הורדה מבין שניו ומפחידות.

— רקס! — נשמע פתאם קול קורא.
מתוך האפלה הגיחה דמות אדם. אדון פיק עמד ליד כלבו,
מפתע למראה עיניו. בידו האחת לטף את ראש הכלב ובשניה
החזיק ברצועת-עור. גבוה היה ורחב-כתפיים ושער ראשו לבן.
שעה קלה עמד תחתיו ולא הוציא הגה מפיו.

— מה אתם עושים פה? — שאל לבסוף.

קולו חמים היה ונעים.

אילן הצביע באין-אמר על הפדור שנח לו במרומי הסבך.

אדון פיק הביט בנו וחיוף דק עלה על שפתיו. משראינוהו מחיף, נשמנו לרחוקה.

— אל תפחדו מרקס — אמר — רקס אינו נושף. הוא אפילו אוהב ילדים. נכון, רקס?

הכלב נענע בראשו, כאלו בקש לאשר את דברי אדוניו.

— אנחנו... — מלמל אילן — אנחנו רוצים לבקש סליחה.

— סליחה? — השתומם אדון פיק — על מה?

— שנכנסנו לחצר בלי לבקש רשות...

— הו, אין דבר — אמר אדון פיק — זה בסדר. אבל מדוע אינכם לוקחים את הפדור?

— לא יכלנו להגיע אליו — הסביר אילן.

קרוב אדון פיק אל הסבך, התרומם על קצות אצבעותיו ואחז בענפים הסבוכים. הוא טלטל את הסבך בחזקה והפדור נע קלות במקומו כחוכך בדעתו אם לרדת או להשאר במקומו. ואז גלש לאטו ממרומי הסבך, הישר לתוף זרועותיו הפתוחות של אדון פיק.

— הגה הפדור שלכם — אמר.

החזקנו בידינו את הפדור ודומה כאלו שכחנו לשם מה באנו אל החצר. אדון פיק וכלבו נצבו למולנו על רקע הלילה היורד ולא ראינו דבר זולתם.

השנים לוו אותנו עד לשער החצר. ליד השער עמדנו רגע, בקשנו לומר דברי-תודה לאדון פיק, אך לא אמרנו



— מה אתם עושים פה — שאל לבסוף.
 אילן הצביע באין-אמר על הפדור שנח לו במרומי הסבך.

דָּבָר. הָאִישׁ הַבֵּיט בְּנוֹ בַּשְּׂתִיקָה וּבֵת-צָחוּק טוֹבָה עַל שְׂפָתָיו.
רָקס בִּשְׂכַשׁ בִּזְנוֹבוֹ וְשָׂתַק.
לְאַחַר שֶׁהִתְרַחֲקוּ קָצַת מִן הַשַּׁעַר הִפְגִּינוּ רֵאשֵׁינוּ לְאַחֹר.
אֲדוֹן פִּיק וְכִלְבוֹ לֹא נִרְאוּ בּוֹ עוֹד. אוֹלָם הַשַּׁעַר... כֵּן, הַשַּׁעַר
הָיָה פְּתוּחַ עַתָּה לְרוּחָהּ!

ליל הפרידה

עם ערב נכונה היטה העיר לקבל את פני החג. המוני
אדם מלאו עד אפס מקום את הרחובות הטובלים באור ופניהם
הקורנות הביעו שמחה, את שמחת חג העצמאות.

הבטתי מבעד לחלון חדרי ברחוב הצוהל. רוח קלה חלפה
על פני, נושאת בכנפה את מצהלות העם. בשמים הבהיקו
כוכבים רחוקים ומתחתם הזהירו ניצוצות אור עליזים של הזקוקין.
היו עיני עוקבות אחר משחק הגונים הנפלאים, אולם הרהורי
נשאוני לעבר הרחוק. מראות נשפכים עלו בלבי והלב נענה להם
בהמיה.

תחלה צץ לפני הכפר הערבי ששכן לו במרומי הגבעה,
מעל לשכונה שלנו. שדותיו הירקים שבשביליהם נהגתי להלך
באותם הימים, קושב לדממה העמקה ושמש גדולה מלטפת את
פני. והנה ראיתי חבורת ילדים עליוזים, הומה וסואנת – ילדי
הכפר הערבי, ובראשם חמיד הקטן. ולפתע נמוג הפל, בגי-
הכפר נעלמו כבמטה-קסם ונותר רק חמיד הקטן. קומתו
הקטנה והצנומה כפופה מעט, פניו השחומות נוגות ועיניו
דומעות. "מדוע אתה בוכה?" – רציתי לשאול, ובהרהר-עין שבה
ועלתה לפני תמונת הלילה הזו, ליל-הפרידה...

בין תושבי השכונה שלנו לבין תושבי הכפר הערבי שררו

יחסי שכנות טובה וידידות. לעתים קרובות היינו מבקרים בכפר הערבי, ואף ילדי הכפר הערבי היו מזדמנים עם אבותיהם אל השכונה שלנו. משחקים רבים שחקתי עם ילדי הכפר שאתם התרוצצתי, אף חביב מכלם היה עלי חמיד הקטן, רעי הטוב ביותר. האמן האמנתי, שידידות זו תמשך עוד שנים רבות ולא שערתי שיבואו מארעות גדולים שישמו חץ ביני לבין חמיד.

אכן הייתה זו סערה גדולה שפקדה אותנו. היא הגיעה גם אל הכפר הערבי אשר בשכנותנו והסעירה את רוחות תושביו. פתאם הבחנו שפניהם אינם כתמול שלשום. הם חדלו מלבוא אל השכונה וגם ילדי הכפר לא נראו עוד בבתינו. מדי לילה יצאו אבותינו חמושים לשמירה ולא אחת פלח את דממת הלילה קול יריות.

קדרות ירדה על השכונה, ואנו, הילדים, עצובים היינו. שעו ארכות עמדנו בקצה גבולה של השכונה, מביטים אל הכפר שמנגד בתקנה לשוב ולראות את ילדי הכפר, אף הם לא באו.

הימים עברו לאטם. הדי המלחמה המתרגשת ובאה הסעירו את רוחנו. והנה, באחד הימים, בעודנו יושבים ומשיחים על אודות המארעות המתחוללים, שמענו קול נרגש:

— הי חברי, בואו מהר!

הקול היה קולו של אחד מילדי השכונה.

קמנו ונצנו לעברו, נשאנו עינינו למרומי הגבעה ונדדנו: בסמטאות הכפר נפרת הייתה תכונה רבה. אנשי הכפר התרוצצו אנה ואנה, כשהם מעמיסים את חפציהם על בהמותיהם.

— הם עוזבי! — לחש משהו.

עמדנו תחתינו נדהמים, רצינו לרוץ אליהם, אף נזכרנו:
"אסור לבוא אל הכפר!" מצות הורינו כבדה עלינו ואנו נותרנו
במקומנו.

שינה ארבה השתרכה לה בדרך המובילה מן הכפר אל
הכביש אשר מעברו השני. החמורים והגמלים צעדו לאטם
ולצדם פסעו בני הכפר, בשראשיהם מרפנים. רגע עמדו,
נשאו עיניהם לעבר בתיהם ואור עקרו ממקומם והמשיכו
דרךם. בעבר שעה קלה נעלמו מעינינו אחרוני הגמלים. דממה
כבדה ירדה על הכפר.

עם חשכה חמקנו מן השכונה בדרך המובילה אל הכפר.
עמדנו, מרעידים בצנת הלילה, צופים בצלליותיהם המארכות
של בתי הכפר העזובים. התיראנו לבוא אל הכפר אף בסופו
של דבר התגברנו עד פחדנו.

בפאת הכפר עצרנו ונעמדנו. החשכה הסתערה עלינו
בצלליותיה. חשנו בהלמות לבנו וצעדנו בצעדים אטיים. נצמדנו
אל קירות הבתים והרגשנו באצבעותינו את חספוסם. ריקנות
שררה בכל. הכירות שמרו עדין על חמן והאבנים המפזחות
רכצו תחתיהן כעדים אלמים.

לפתע שמענו קול רחש. לעינינו נגלתה צללי אדם
המקפצת לעברנו מקצה הכפר. הבטתי היטב בצללית והכרתיה.

— חמיד! — צעקתי.

— חמיד! מיד! — חזרו חברי על קריאתי.

חמיד צמד לפנינו, מתנשם בכבדות.

— ידעתי... — מלמל לעברי בקול נרגש — ידעתי שתבוא...

ידעתי שתבואו.

נסייתי לשאול משהו, אף הוא הוסיף לדבר, כאלו חשש
פן ישכח לספר לנו כל שהיה בדעתו לספר.

— ידעתי שתבואו. רציתי לבוא אליכם קדם. לפני הרבה,
הרבה זמן. באמת רציתי... אף לא יכלתי. גם היום רציתי לבוא
אליכם, אף פחדתי. וחכיתי פה. ידעתי שתבואו...

— חמיד — שאלתיו — מדוע עזבתם את הכפר?

הביט בי חמיד בעיניו השחורות והנוגות ולחש:

— רצינו להשאר. כלם רצו להשאר פה.

— אז מדוע עזבתם חמיד?

— גם אני שאלתי אז אבי — השיב חמיד — פעמים רבות
שאלתיו, אף הוא לא השיב. כל אנשי הכפר בקשו להשאר אף
פחדו. גם אני מפחד.

— מפחד? מפני מה אתה מפחד?

חמיד הסס לרגע.

— לפני ימים באו לכפרנו אנשים זרים. הם ספרו לנו,
כי אתם, היהודים, מבקשים להרוג את כל אנשי הכפר...

— ואתם האמנתם? ואתה, אתה האמנת?

— אני לא האמנתי. גם אבי לא האמין וכן גם רבים מאנשי
הכפר, אף היו שהאמינו...

— אף מדוע לא באתם אלינו לשאול? והרי ידידים היינו!

— היינו... — לחש חמיד — האנשים האלה הפחידו אותנו

בספריהם.

חמיד נשתתק. הפטנו בו במבוכה.

— חמיד, השאר אתנו! — אמרתי לו.

— אני רוצה להשאר — מלמל חמיד — אף איני יכול.

— מפחד?



לפתע שמענו קול רחש. לפנינו נגלתה צללית אדם המקפצת לעברנו
מקצה הקפר. הבטתי היטב בצללית והפרמיה. — סמיד! — צעקתי.

— לא, איני מפחד עוד. אני יודע, כי האנשים ההם שקרו.
 אך איני יכול. כל משפחתי הלכה וגם אני חייב ללכת...
 הוא הביט בכל אחד מאתנו ואחר הושיט לנו את ידיו.
 — אני הולך — אמר.
 לחצנו את ידיו בחזקה.
 — לעולם לא אשפח אתכם! — לחש בהתרגשות — לעולם!
 הוא נתק מאתנו, נפנה בידינו ויצא ידרכו. תחלה צעד
 לאטו וכאשר התרחק מעט, נשא רגליו במרוצה.
 הבטנו אחריו, עד שנעלמה דמותו הקטנה בסמטה המוליכה
 אל הכביש. החשכה סגרה עלינו מכל צד. ברקיע קרצו פוכבים
 רחוקים.

...הבטתי בפוכבים הרחוקים. קולות החוגגים פלשו לחדרי
 והעירוני מהרהורי, אך לנגד עיני רחפה עדין דמותו של חמיד
 הקטן כפי שראיתי בלילה הפרידה. לא ראיתי מאז ולא שמעתי
 על אודותיו דבר ורק הלילה שבה והתייצבה לפני דמותו. רוצה
 הייתי לראותו ולדבר עמו כמנהגנו בימים ההם. רוצה הייתי
 לדעת היכן הוא כעת, מה מעשו ומה הן מחשבותיו.
 אט-אט נטשטשה דמותו ולא ראיתי עוד. אז פניתי
 ויצאתי מביתי אל הרחוב הצוהל.